

ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΣΟΡΟΠΤΙΜΙΣΤΡΙΕΣ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΣΟΡΟΠΤΙΜΙΣΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2022
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ
ΜΑΡΤΙΟΣ 2022

ΤΕΥΧΟΣ #139

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΟΡΟΠΤΙΜΙΣΜΟΣ ΣΟΡΟΠΤΙΜΙΣΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ο **Διεθνής Σοροπτιμισμός**, ο οποίος αποτελείται από 5 Ομοσπονδίες -της Ευρώπης (SI/E), της Αμερικής (SI/A), της Μεγάλης Βρετανίας και Ιρλανδίας (SIGBI), του Νοτιοδυτικού Ειρηνικού (SISWP) και της Αφρικής (SIAF)- είναι μία παγκόσμια οργάνωση εθελοντριών, οι οποίες δουλεύουν μαζί για να βελτιώσουν τις ζωές των γυναικών και των κοριτσιών. Το δίκτυό μας, που απαριθμεί περίπου 72.000 μέλη σε 121 χώρες και περιοχές, δραστηριοποιείται σε τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο για να εκπαιδεύσει, ενδυναμώσει και να δημιουργήσει ευκαιρίες για τις γυναίκες και τα κορίτσια.

Ο όρος Σοροπτιμισμός είναι λατινογενής και προέρχεται από το SOROR (αδελφή) και το OPTIMA (άριστη), δηλαδή αδελφή, φίλη για το καλύτερο.

Η **Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία (SIE)** περιλαμβάνει 43 χώρες της Ευρώπης, της Μέσης Ανατολής και Καραϊβικής. Το δίκτυο της SIE απαριθμεί 21 Ενώσεις και 22 χώρες με Single Clubs. Η μεγάλη της προσοχή είναι εστιασμένη στο Advocacy (συνηγορία) και τα προγράμματα των τελευταίων χρόνων είναι "We stand up for Women" για τα έτη 2017 - 2021.

Η **Σοροπτιμιστική Ένωση Ελλάδος** στοχεύει:

- > Στην προώθηση της θέσης της γυναίκας
- > Στα υψηλά ηθικά πρότυπα
- > Στα ανθρώπινα δικαιώματα για όλους
- > Στην ισότητα, ανάπτυξη και ειρήνη
- > Στην ενθάρρυνση των δεσμών μεταξύ των Ομίλων για την προώθηση των στόχων και των ιδανικών του Σοροπτιμισμού, όπως εκφράζονται από τους Σοροπτιμιστικούς Ομίλους όλου του κόσμου.

Το σύνθημα της διετίας μας είναι:

**ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ
ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ**

Συμβουλευτείτε την ιστοσελίδα μας

www.soroptimist.gr για περισσότερη πληροφόρηση.

f SoroptimistGreece

@ SoroptimistGreece

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

**Περιοδικό
Ελληνίδες Σοροπτιμίστριες**

**Τριμηνιαία έκδοση
της Σοροπτιμιστικής Ένωσης Ελλάδος**
Αριστοτέλους 47 - 49,
104 33 Αθήνα
τηλ.: 6943 594384,
e-mail: meropi23@gmail.com
www.soroptimist.gr

**Έτος 38ο
Αρ. Φύλλου 139
Ιανουάριος - Μάρτιος 2022**

Υπεύθυνη περιοδικού:
Ζανέτ Καλιακάτσου
Εκπαιδευτικός
Μπουμπουλίνας 9,
145 62 Κηφισιά, Αθήνα
Τ: 6974 429176
e-mail: janet2011@hotmail.gr

**Περίοδος 2020-2022
Πρόεδρος Σ.Ε.Ε.:**
Μερόπη Ορφανού
Π. Συνδίκας 2
546 45 Θεσσαλονίκη
Τ: 6937 355138
e-mail: meropi.orfanou@gmail.com

Αποστολή ύλης και φωτογραφιών (υψηλής ανάλυσης, άνω των 2MB) **επόμενου τεύχους (#140, Απρίλιος - Μάιος - Ιούνιος 2022)** στην Υπεύθυνη του περιοδικού, Ζανέτ Καλιακάτσου και ταυτόχρονα στην Πρόεδρο της Ένωσης, Μερόπη Ορφανού, **έως 11 Ιουλίου 2022.**

Λόγω πληθώρας ύλης μερικά άρθρα δεν περιλαμβάνονται στην έκδοση και άλλα δημοσιεύονται με περικοπές.

Για πληροφορίες, διαφημίσεις και ό,τι σχετίζεται με το περιοδικό, παρακαλούμε να επικοινωνείτε με την Πρόεδρο.

Κάθε ενυπόγραφο κείμενο εκφράζει τον συντάκτη του και το περιοδικό δεν φέρει ευθύνη για το περιεχόμενο του κειμένου.

Σχεδιασμός εντύπου: a!maze, E: amaze@amaze.com.gr
Εκτύπωση - βιβλιοδεσία: Χαϊδεμένος Α.Ε.Β.Ε., E: info@haidemenos.gr

Σ' ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ #139

2 Από την Υπεύθυνη του περιοδικού

3 Μήνυμα Προέδρου

4 Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας

12 11 Φεβρουαρίου,
Παγκόσμια Ημέρα αφιερωμένη στις γυναίκες επιστήμονες

16 8 Μαρτίου,
Η ημέρα της γυναίκας

18 Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία

21 Η Ιστορία του Διεθνούς Σοροπτιμισμού
(Κεφάλαιο τέταρτο, Μέρος Α')

25 Η Προστασία των προσωπικών δεδομένων στην επιστημονική έρευνα

34 Ο Σοροπτιμιστικός Όμιλος "Κηφισιά-Εκάλη"
και η σχέση του με την πολύπαθη Μαριούπολη Ουκρανίας

35 Ηλιακή Ενέργεια, Σχολείο ΜΟΥΣΑΣΑ, Ουγκάντα

36 Αγάπη, το συναίσθημα της στοργής και της αφοσίωσης

37 ΔΡΑΣΕΙΣ ΟΜΙΛΩΝ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ
ZANET KALIAKATSOY

“... την ώρα
που η φωνή της
ειρήνης σίγησε...”

Την ώρα που ήχσαν οι σειρήνες του πολέμου στην Ευρώπη και η φωνή του ανθρωπισμού, του πολιτισμού, της δημοκρατίας, της προστασίας της ανθρώπινης ζωής, η φωνή της ειρήνης σίγησε, τα λόγια του Μπέρτολτ Μπρεχτ μοιάζουν παράξενα προφητικά: «Η μεγάλη Καρχηδόνα ξεκίνησε τρεις πολέμους. Μετά τον πρώτο, ήταν ακόμα ισχυρή. Μετά τον δεύτερο ήταν ακόμα κατοικήσιμη. Μετά τον τρίτο, ήταν αδύνατο να την εντοπίσεις.»

Δεν έχει περάσει μεγάλο διάστημα από τότε που ξεκίνησε αυτή η εμπόλεμη σύρραξη στην Ουκρανία και τα απόνερα του πολέμου έχουν ήδη πυροκροτήσει μια επαλληλία κρίσεων όχι μόνον στην ευρωπαϊκή ήπειρο, αλλά και παγκοσμίως (πυρηνική, ενεργειακή, οικονομική, επισιτιστική, ανθρωπιστική).

Αν υπάρχει όμως μια αλήθεια για τον πόλεμο που δεν είναι προϊόν επικοινωνιακής τακτικής και διαδικτυακής προπαγάνδας είναι η γενικευμένη αβεβαιότητα για το αύριο, ο τρόμος του τι θα συμβεί, η γνώση ότι στον πόλεμο οι ενστικτώδεις αναστολές των ανθρώπων ενάντια στο να πληγώσουν ή να σκοτώσουν εξαφανίζονται. Η Νίνα Τοπάλοβα, Ελληνίδα της Μαριούπολης, που βρήκε ασφαλές καταφύγιο σε δομή προσφύγων στις Σέρρες εξομολογείται: «Στη Μαριούπολη, όσοι έμειναν πίσω ζουν χωρίς πόσιμο νερό, χωρίς φαγητό, με κομμένο το ηλεκτρικό και με το φόβο να κρέμεται διαρκώς πάνω από τα κεφάλια τους»*.

Από τις πρώτες ημέρες ξαναζήσαμε σκηνές που όλοι εμείς που κατοικούμε σε αυτή την ήπειρο θεωρούσαμε, μάταια, ότι τις είχαμε αφήσει στο παρελθόν. Οικογένειες να χωρίζονται -καθώς οι άνδρες από 18 - 60 ετών, που πληρούν τις προϋποθέσεις να στρατολογηθούν, δεν έχουν το δικαίωμα να φύγουν- γυναικόπαιδα να εγκαταλείπουν την πατρίδα τους, ασυνόδευτα παιδιά να παίρνουν τον μακρύ δρόμο της προσφυγιάς αποζητώντας ασφαλές καταφύγιο σε όλες τις γωνιές της ευρωπαϊκής ηπείρου. Σύμφωνα με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, οι γυναίκες και τα παιδιά αντιπροσωπεύουν το 90% αυτών των προσφύγων.

Η ΣΙΕ από την πρώτη στιγμή που ξέσπασε ο πόλεμος κάλεσε τα κράτη να σεβαστούν πλήρως τα ανθρώπινα δικαιώματα όλων των γυναικών και κοριτσιών στην Ουκρανία, όπως αναφέρονται στη Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Προέτρεψε επίσης όλες τις ευρωπαϊκές χώρες να καλωσορίσουν τους πολίτες της Ουκρανίας που εγκαταλείπουν τα πεδία των μαχών και αναζητούν ασφάλεια.

Δυναμικές πρωτοβουλίες και δράσεις πρόκειται να αναλάβουν και οι Ελληνίδες Σοροπτιμίστριες το αμέσως επόμενο διάστημα. Υπάρχει όμως και μια πλευρά της πολεμικής κανονικότητας -χαρακτηριστική όλων των πολέμων- που περνάει σχεδόν απαρατήρητη και αφορά την σεξουαλική βία υπό μορφή μαζικών βιασμών, γυναικών και παιδιών ως πολεμική τακτική σε εμπόλεμες περιοχές σε ολόκληρο τον κόσμο. Είναι αντιληπτό ότι σε περιόδους εμπόλεμων κρίσεων όπου μαίνεται ο πόλεμος προπαγάνδας από τις εμπόλεμες πλευρές και η πρόσβαση σε ιατροδικαστικές, υγειονομικές υπηρεσίες είναι δυσχερής έως αδύνατη, η στοιχειοθέτηση τέτοιων εγκλημάτων εναντίων άμαχων γυναικών δύσκολα τεκμηριώνεται.

Η Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα δεν θα πρέπει να είναι ένα κείμενο με ευχολόγια που μπορεί να αγνοείται κατά τη διάρκεια μιας εμπόλεμης σύρραξης χωρίς συνέπειες, αλλά ο πυρήνας της διεθνούς νομιμότητας.

Αλλιώς, η κόλαση είναι άδεια και όλοι οι διάβολοι είναι εδώ, όπως λέει ο Σαίξπηρ...

Ζανέτ

*Πηγή <https://www.in.gr/2022/03/17/greece/ellinida-prosfygas-apo-ti-marioupoli-tha-gyrisoume-piso-kai-tha-ta-ksanaftiaksoume-ola/>

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Σ.Ε.Ε. 2020 - 2022

ΜΕΡΟΠΗ ΟΡΦΑΝΟΥ

Aγαπημένες φίλες Σοροπτιμίστριες,
Το πρώτο τεύχος του έτους είχα σχεδιάσει να
είναι αισιόδοξο, γεμάτο ελπιδοφόρα μηνύματα και
προοδευτικά να μας οδηγεί προς έναν κόσμο καλύτερο
για όλους, χωρίς διαχωρισμούς κι εξαιρέσεις.

Οι παραινέσεις και οι συμβουλές γι' αυτόν τον καλύτερο κόσμο
δεν φτάνουν, βέβαια, σε κάθε γωνιά του κόσμου και δεν αγγίζουν
οποσδήποτε την εγκατεστημένη νοοτροπία και την κεκτημένη θέση των
στερεοτύπων.

Η προσπάθειά μας να διαμορφώσουμε μια αλλαγή κουλτούρας, η οποία
να προωθεί την ισότητα των δύο φύλων δεν πρέπει να σταματά ποτέ.

Η υγειονομική κρίση και η οικονομική κρίση της τελευταίας διετίας
ήταν ένα συλλογικό ζήτημα το οποίο συνέτεινε στο να διευρυνθούν οι
κοινωνικές ανισότητες, το «χάσμα» μεταξύ των φύλων, ενώ μοιάζει να
κινδυνεύει και η θετική πορεία των τελευταίων χρόνων, σε παγκόσμιο
πία επίπεδο.

Η αρχή ενός πολέμου στην Ευρώπη, επίσης, δεν μου δίνει τη σκέψη να
στείλω σοβαρά αισιόδοξα μηνύματα. Γιατί η βία είναι εδώ και δυστυχώς
μεγαλώνει.

Η μεγαλύτερή μας κατάκτηση, η οποία ήταν να αναγνωρίσουμε και
να καταδείξουμε το πρόβλημα της βίας, της παρενόχλησης, της
ανισότητας, αλλά και να κατανομάσουμε τις πράξεις, οι οποίες μας
πονούσαν και μας προσέβαλαν, κινδυνεύει να καταρρεύσει.

Η λύση έρεται ίσως μόνο μέσα από τη γνώση και την ενημέρωση, μέσα
από την συσπείρωση του γυναικείου κινήματος. Στηρίζοντας η μία την
άλλη, βρήκαμε τη δύναμη να εκφράσουμε τα επιχειρήματα και τις
θέσεις μας.

Η βία είναι διαρκώς παρούσα και υπάρχει στη ζωή μας μόνο λόγω του
φύλου μας.

17 γυναικοκτονίες από άτομα του στενού τους περιβάλλοντος
καταγράφηκαν επισήμως στην Ελλάδα το 2021. Είναι ένας αριθμός
θλιβερός και πρέπει να μην το ξεχνούμε, να μην το δικαιολογούμε, να
μην το υποβαθμίζουμε. Είναι ένα υπαρκτό γεγονός, το οποίο προκύπτει
από ιδέες και απόψεις παλιές, θλιβερά αμόρφωτες που πηγάζουν
δυστυχώς από τα πατριαρχικά στερεότυπα.

Το μήνυμα για τα επόμενα χρόνια είναι: «Υποστηρίζουμε τη γυναίκα και
χρειαζόμαστε απόλυτη συσπείρωση, ενημέρωση και ενδυνάμωση».

Μερόπη

“Υποστηρίζουμε τη γυναίκα
και χρειαζόμαστε
απόλυτη συσπείρωση,
ενημέρωση και ενδυνάμωση”

ΣΧΟΛΕΙΑ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ

Το περιοδικό Ελληνίδες Σοροπτιμίστριες παρουσιάζει ένα μικρό αφιέρωμα στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας, κυρίως γιατί εκεί θα συναντήσουμε εκπαιδευτικούς - εμψυχωτές και μαθητευόμενες - αγωνίστριες που προσπαθούν να επανενταχθούν στην αγορά εργασίας και να κερδίσουν το χαμένο έδαφος. Και σε αυτό τον αγώνα τους θέλουμε να πιστεύουμε ότι κι εμείς οι Σοροπτιμίστριες έχουμε βάλει ένα μικρό λιθαράκι.

Μαθαίνουμε έναν τρόπο ζωής, από μικρές.

Είναι οι ρόλοι που πολλές φορές μας φόρτωσαν οι μεγάλοι στις νεανικές μας πλάτες όπως το να πρέπει να δουλέψουμε παράλληλα με το σχολείο ή να φροντίσουμε το «σπίτι», το να πρέπει να πηγαίνουμε αδιάβαστες σχολείο και να υπομένουμε την κοροϊδία των συμμαθητών μας επειδή μας πήρε ο ύπνος στο θρανίο ή το να πρέπει να αντιμετωπίσουμε το αυστηρό -ακόμα και περιφρονητικό- βλέμμα ενός δασκάλου για την άσκηση που λύσαμε λάθος.

Και μέρα με τη μέρα μαθαίνουμε να είμαστε ολιγαρκείς στα όνειρά μας, στα θέλω μας, στις επιθυμίες μας. Μαθαίνουμε να θέλουμε μόνο τον γάμο - για να γλιτώσουμε από τα βάρη της πατρικής οικογένειας. Και βρίσκουμε καταφύγιο στη διαφυγή από το σχολείο καθώς πνιγόμαστε από την ίδια τη ζωή. Μέχρι εκείνο το πρωί που αντικρίζοντας το εργασιακό αδιέξοδο ή τη δυσλειτουργία της οικογένειας που φτιάξαμε και τόσα είχαμε επενδύσει σε αυτήν -ενήλικες πια- αποφασίζουμε να ξανασυστηθούμε με τον εαυτό μας και να του δώσουμε μια δεύτερη ευκαιρία. Όχι χωρίς κόπο, ούτε χωρίς άγχος... Θα είναι όμως μια δεύτερη ευκαιρία για να χτίσουμε τη ζωή όπως θα θέλαμε να είναι.

Αυτό το μοτίβο μοιάζει να επαναλαμβάνεται σε πολλούς από τους μαθητές και μαθήτριες των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας, που εγκατέλειψαν πρόωρα την σχολική τους φοίτηση. Στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας οι μαθητές και οι μαθήτριες δεν είναι πάρα πολλοί. Δεν είναι παιδιά. Είναι ενήλικες με διαφορετικά ενδιαφέροντα και διαφορετικές δραστηριότητες ο καθένας. Κοινή όμως συνισταμένη σε όλους τους μαθητευόμενους είναι τα δύσκολα παιδικά χρόνια, οι οικογένειες με χαμηλό κοινωνικοοικονομικό και μορφωτικό επίπεδο, η αρνητική συνήθως στάση των γονέων ως προς την αξία της γνώσης ή η προέλευσή τους από μειονοτικές ομάδες.

Τα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας πάλι, δεν είναι τυπικά σχολεία. Εφαρμόζουν ευέλικτα καινοτόμα προγράμματα που στοχεύουν στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού των ενηλίκων που έχουν απομακρυνθεί από τη βασική εκπαίδευση και δεν διαθέτουν τα απαραίτητα προσόντα και δεξιότητες για να ανταποκριθούν στις σύγχρονες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας.

ΤΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ ΤΩΝ ΣΔΕ ... το μακρινό 2000

Η καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και η πλαισίωση με στόχο την αυτοπεποίθηση των μαθητευόμενων αποτελεί τον πυρήνα της ίδρυσης των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ), όπως καταγράφηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη Λευκή Βίβλο για την Εκπαίδευση και την Κατάρτιση (1995). Η Ελλάδα με το άρθρο 5 του Νόμου 2525/1997 (ΦΕΚ 188/23-9-1977 τόμ. Α') θεσμοθετεί τα ΣΔΕ αναθέτοντας την αρμοδιότητα των ΣΔΕ στο Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων (ΙΔΕΚΕ) σε συνεργασία με τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ). (Βλ. ΠΙΝΑΚΑΣ 1)

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

NATURE OF THE SECOND CHANCE SCHOOLS				
School	Creation of a new establishment	Start-up of a new activity within an existing establishment	Retabelling of an existing project or establishment	Networking
Athens	X			
Barcelona				X
Bilbao	X			
Catania	X			
Cologne			X	
Halle		X		
Hameenlinna				X
Heerlen	X			
Leeds	X			
Marseille	X			
Norrköping		X		
Seixal	X			
Svendborg			X	

Το πρόγραμμα των ΣΔΕ συγχρηματοδοτούνταν από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο.

Παράλληλα προβλέπει την εφαρμογή ειδικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων, τη χορήγηση απολυτήριου γυμνασίου και την ταχύρρυθμη εκπαίδευση, ώστε να μειωθεί ο χρόνος φοίτησης σε σχέση με την τριετή φοίτηση στο γυμνάσιο.

Τα καινοτόμα στοιχεία όπως παρουσιάστηκαν στην Υπουργική Απόφαση (Υ.Α.) 2373/2003 (ΦΕΚ 1003/22-7-2003 τόμ. Β') αλλά και στην Υ.Α. 260/2008 (ΦΕΚ 34/16-1-2008, τόμ.Β') καθώς και στην Υ.Α. 5953/2014 (ΦΕΚ 1861/8-7-2014, τόμ. Β') έθεσαν τις βάσεις για αυτόν τον πειραματικό και πρωτοποριακό θεσμό στην Ελλάδα υιοθετώντας ένα πρόγραμμα σπουδών που θα μπορούσε να καλύπτει τις ανάγκες διαφορετικών ομάδων εκπαιδευόμενων (μουσουλμάνοι, Ρομά, κρατούμενοι κ.λπ).

ΣΧΟΛΕΙΑ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ

Κύρια στοιχεία του προγράμματος σπουδών ήταν:

- η εφαρμογή μεθόδων εκπαίδευσης ενηλίκων
- η χρήση νέων τεχνολογιών και πολυμέσων
- οι σύγχρονες εκπαιδευτικές τεχνικές, όπως οι διαθεματικές διδασκαλίες, η μέθοδος ερευνητικής εργασίας (project), συμμετοχικές μεθόδους, αυτενεργή κατάρτιση της γνώσης
- οι σύμβουλοι σταδιοδρομίας και ψυχολογίας ώστε να δοθεί έμφαση στον ψυχοσυναισθηματικό κόσμο των εκπαιδευομένων και την κοινωνικοποίησή τους
- η στενή συνεργασία με τις οικογένειες των εκπαιδευομένων
- η συνεργασία με τον κόσμο της εργασίας
- η εντατική ανάπτυξη αθλητικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων

Το πρώτο Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας λειτούργησε στην Ελλάδα πιλοτικά στο Περιστέρι από το Σεπτέμβριο του 2000 στο Νομό Αττικής. (Βλ. ΠΙΝΑΚΑ 2)

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

SECOND CHANCE SCHOOLS: SEQUENCE OF LAUNCH					
	1996	1997	1998	1999	2000
Accepted as pilot project	Marseille	Bilbao	Barcelona	Svendborg	
		Athens	Norrkoping		
		Catania			
		Hameenlinna			
		Halle			
		Cologne			
		Heerlen			
		Leeds			
Actual launch (start of courses)		Bilbao	Marseille	Catania	Seixal
		Cologne	Barcelona	Heerlen	Athens
		Hameenlinna	Leeds	Norrkoping	
		Halle		Svendborg	

Η επιλογή του σχολείου δεν ήταν τυχαία, καθώς η συγκεκριμένη περιοχή χαρακτηρίζεται από υψηλά ποσοστά ανεργίας και σχολικής αποτυχίας ανάμεσα στους/στις νέους/ες.

Η αποτίμηση της λειτουργίας τους ήδη από τον πρώτο χρόνο κρίθηκε πολύ θετική. Τα ΣΔΕ αγκαλιάστηκαν από τις τοπικές κοινωνίες, αλλά και από τους ενήλικες που δεν είχαν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση. Στα πρώτα ερευνητικά δεδομένα* επιβεβαιώθηκε η υπόθεση ότι η σχολική διαρροή συνδέεται με το κοινωνικό, μορφωτικό και οικονομικό υπόβαθρο των οικογενειών (Βλ ΠΙΝΑΚΑ 3), ενώ η αριθμητική υπεροχή των γυναικών σε σχέση με τους άντρες που επέστρεψαν στο σχολείο αναδεικνύει ως ένα βαθμό τη δυναμική των έμφυλων στερεοτύπων στην επιλογή εγκατάλειψης του σχολείου. (Βλ. ΠΙΝΑΚΑ 4)

Από το 2000 μέχρι σήμερα ιδρύθηκαν 62 ΣΔΕ σε όλη τη χώρα όπως και αρκετά παραρτήματα (τμήματα εκτός έδρας). Οκτώ Σχολεία λειτουργούν μέσα σε σωφρονιστικά καταστήματα.

Ένα μεγάλο ποσοστό των αποφοίτων των ΣΔΕ συνεχίζει στην επόμενη βαθμίδα εκπαίδευσης (ΕΠΑΛ, Γενικό Λύκειο)

*Πηγή: Second Chance Schools: The Results of a European Pilot Project. Report. Commission of the European Communities, Brussels (Belgium). Directorate-General for Education and Culture

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Question to headmasters of the schools: what percentage of your pupils do you consider

	Live under the poverty line	Have fragile psycho-social personalities	Have health problems	Have fragile families	Come from immigrant backgrounds
Cologne TAS	10	20	20	40	14
Cologne VHS	9	33	20	45	45
Svendborg	3	23	22	44	8
Marseille	50	100	60	65	70
Bilbao	0	11	6	26	0
Hameenlinna	14	11	18	24	2
Catania	74	1	0	22	0
Leeds	78	33	18	89	4
Athens	0	13	0	15	0
Seixal	36	26	46	77	23
Norrkoping	78	38	28	78	41
Heerlen	0	63	63	100	29
Halle	0	21	42	100	0

No data available from Barcelona

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

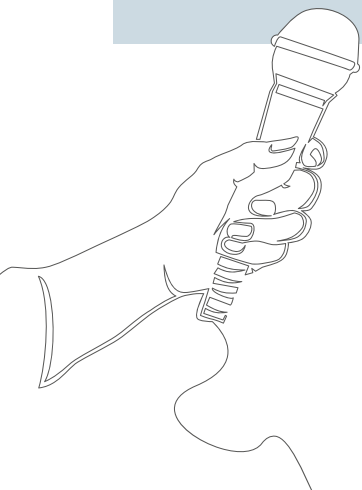
NUMBER, AGE AND GENDER OF PUPILS

School	Number of pupils	Boys	Girls	Surplus of boys over girls	Age group	Majority group
Athens	47	14	33	-19	21-42	+30
Barcelona	350	-	-	-	16-25	16-18
Bilbao	190	146	44	+102	16-22	16-18
Catania	54	36	18	+18	16-20	-
Cologne	840	457	383	+74	16-24	+18
Halle	24	24	0	+24	15-19	16-17
Hameenlinna	184	116	68	+48	15-25	-
Heerlen	24	22	2	+20	16-24	-
Leeds	45	23	22	+1	16-24	18-20
Marseille	220	120	100	+20	16-25	18-22
Norrkoping	32	23	9	+14	16+	-
Seixal	39	17	22	-5	16-25	-
Svendborg	237	134	103	+31	16-25	16-20
TOTAL	2.286			+330 (14,5%)		

ΣΧΟΛΕΙΑ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ από ΖΑΝΕΤ ΚΑΛΙΑΚΑΤΣΟΥ
ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΑΡΙΑΣ ΜΑΘΙΟΥΔΑΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ

Κυρία Μαθιουδάκη το πρώτο που θα ήθελα να κουβεντιάσουμε είναι τι σας έκανε να υποβάλετε αίτηση για διευθύντρια σε ένα ΣΔΕ

Θα ήθελα πρώτα από όλα να σας ευχαριστήσω γιατί μου δίνετε την ευκαιρία να μιλήσω για τα Σχολεία Δεύτερης ευκαιρίας, την εκπαιδευτική δομή της ψυχής μου όπως συχνά την ονομάζω. Τα ΣΔΕ τα γνώρισα πριν από 7 χρόνια μέσα από το μεταπτυχιακό «Εκπαίδευση Ενηλίκων», όπου φοιτούσα. Με κέρδισαν αμέσως οι πολλαπλές ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης δομής, ένα διαφορετικό σχολείο πέρα από το συμβατικό τρόπο αντιμετώπισης των μαθητών αλλά γενικότερα και της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Με εντυπωσίασε η ευελιξία που χαρακτηρίζει τον τρόπο λειτουργίας τους, η δυνατότητα άσκησης εσωτερικής εκπαιδευτικής πολιτικής, η διδασκαλία των γραμματισμών μέσα από βιωματικές και ενεργητικές διδακτικές τεχνικές και το κυριότερο η εμπλοκή όλων των μελών του ΣΔΕ (εκπαιδευτές, εκπαιδευόμενοι) στη διαμόρφωση της σχολικής πραγματικότητας. Χωρίς να θέλω να φανώ αυτοαναφορική όλη η φιλοσοφία των ΣΔΕ προσέγγισε σε μεγάλο βαθμό τον γενικότερο τρόπο αντίληψής μου για την ποιοτική παιδεία και η απόφαση να διεκδικήσω τη θέση ενός στελέχους ήταν απόφαση απολύτως συνειδητή, έχοντας πλήρη επίγνωση των δυσκολιών αλλά και της ουσιαστικής δημιουργικότητας που προσφέρει.

Γνωρίζουμε ότι η διευθύντρια του σχολείου οφείλει να γνωρίζει τα προβλήματα εκείνα που οι εκπαιδευόμενοι θέτουν υπόψη της. Και αυτά συνήθως βγαίνουν μέσα από τη διαδικασία των συνεντεύξεων για την επιλογή τους για το σχολείο. Μπορείτε να μας εξηγήσετε τι είδους προβλήματα μπορεί να έχουν οι εκπαιδευόμενοι και πώς τα διαχειρίζεστε;

Οι εκπαιδευόμενοι έχουν σίγουρα πολλά προβλήματα ως ενήλικες που ακούσια δεν μπόρεσαν να ολοκληρώσουν τη βασική

εκπαίδευση και επιστρέφουν στα θρανία με πολλές ανασφάλειες, φόβους, πολλαπλές υποχρεώσεις, παγιωμένες αντιλήψεις και εμπειρίες για το σχολείο όπως το γνώρισαν, στο μεγαλύτερο βαθμό αρνητικές. Κι εκεί είναι το μεγάλο στοίχημα για όλους εμάς τους εκπαιδευτές: να είμαστε πάντα εκεί, μια μεγάλη αγκαλιά, να μας εμπιστευτούν και σταδιακά να παρακολουθούμε την εξέλιξή τους. Δεν είναι εύκολη διαδικασία. Πολλές φορές υπάρχουν αντικειμενικές δυσκολίες: εκπαιδευόμενοι που εργάζονται πολλές ώρες με οικογενειακές υποχρεώσεις και προσπαθούν παρά την εμφανή κόπωση να παρακολουθήσουν το μάθημα, εκπαιδευόμενοι που με αγωνία έρχονται στο γραφείο και ρωτάνε πόσες απουσίες έχουν φοβούμενοι μήπως δεν τα καταφέρουν τελικά να ολοκληρώσουν το ΣΔΕ. Η διαχείριση είναι εξαιρετικά δύσκολη έχοντας πάντα ως γνώμονα το σεβασμό στην ιδιαιτερότητα και στις ανάγκες του κάθε εκπαιδευόμενου. Στη δομή μας υπάρχει ψυχολόγος και σύμβουλος σταδιοδρομίας που συνδράμουν τους εκπαιδευόμενους. Μέσα από συνεχείς συνεδριάσεις και παιδαγωγικές συσκέψεις εξετάζουμε και εφαρμόζουμε κάθε δυνατή διαχείριση.

Πόσο δύσκολος τελικά είναι ο ρόλος του διευθυντή μέσα σε μια εκπαιδευτική δομή που έχει να διαχειριστεί διαφορετικές κοινωνικές ομάδες (εκπαιδευόμενους με διαφορετικό κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο - εκπαιδευτές) και με ποιο τρόπο μπορεί να επιλυθούν οι αναμενόμενες τριβές;

Ο Διευθυντής σε ένα ΣΔΕ, αν θέλει να είναι αποτελεσματικός, οφείλει να ξεφύγει από τα στενά πλαίσια της διεκπεραίωσης των γραφειοκρατικών διαδικασιών. Είναι ο εμπνευστής, ο εξισορροπιστής, ο ηγέτης που νηφάλια θα πρέπει να διαχειριστεί αποτελεσματικά όλες τις συγκρούσεις που συχνά προκύπτουν. Οι εκπαιδευόμενοι αλλά και οι εκπαιδευτές θα πρέπει να αναγνωρίσουν στο πρόσωπό του ένα σύμμαχο που θα μπορούν να εμπιστευτούν. Αυτός είναι και ο θεμέλιος λίθος του καλού κλίματος

μέσα στο ΣΔΕ. Η ασφάλεια, η ενδυνάμωση της αυτοεκτίμησης, η κοινωνική επανένταξη επιτυγχάνονται μόνο σε ένα περιβάλλον ασφάλειας και αποδοχής. Είναι η εστίαση στα κοινά μας σημεία, στον κοινό προορισμό που γεφυρώνει τις διαφορές. Ο ηγέτης του ΣΔΕ δεν βρίσκεται κλεισμένος στο γραφείο του, είναι μαζί με τους εκπαιδευόμενους και επικοινωνεί μαζί τους συνεχώς με ποικίλους τρόπους (mail, τηλέφωνα, ομαδικές ή ατομικές συναντήσεις). Είναι εκείνος που μέσα από πολλαπλές δραστηριότητες σε συνεργασία με τους εκπαιδευτές, αναδεικνύει την αδιαμφισβήτητη αξία του κάθε εκπαιδευόμενου. Και ναι, είναι πολύ δύσκολο... και ναι, η ανταποδοτικότητα μας δίνει μεγάλη δύναμη... Εμείς που εργαζόμαστε στα ΣΔΕ γνωρίζουμε και νιώθουμε.

Κλείνοντας θα ήθελα να αναφέρω τα λόγια μιας εκπαιδεύτριας που με είχαν πραγματικά συγκινήσει. Όταν ξεκίνησε και για μένα το ταξίδι στα ΣΔΕ τα κατανόησα πλήρως:

«...οι περισσότεροι από αυτούς τους ανθρώπους έρχονται στο ΣΔΕ με δισταγμό και φόβο ότι δε θα τα καταφέρουν...ποτέ δε τους είπε κάποιος ότι αξίζουν...και είναι μαγικό να τους βλέπεις να αλλάζουν! Να πιστεύουν μέρα με τη μέρα στον εαυτό τους και να βιώνουν τη χαρά της συμμετοχής...υπάρχει τίποτα ωραιότερο από αυτό για ένα Δάσκαλο;»

Να είστε καλά, ας φροντίσουμε όλοι να γίνουν γνωστά τα ΣΔΕ στο ευρύ κοινό, πολύτιμα για πολλούς...

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ ΠΕΙΡΑΙΑ

Κύριε Παπαγιάννη δεν είναι λίγοι εκείνοι που θεωρούν ότι τα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας είναι κατά κάποιο τρόπο περιθωριοποιημένα (και δεν εννοώ μόνο από την άποψη του χώρου στέγασής τους) σε σχέση με τις άλλες δομές. Είστε για πολλά χρόνια Διευθυντής του ΣΔΕ Πειραιά, με πολύ επιτυχημένη πορεία αναπτύσσοντας καινοτόμα προγράμματα και παρεμβάσεις που διευρύνουν τον ορίζοντα των εκπαιδευόμενων αλλά και τους ενδυναμώνουν ψυχικά. Παρά τα όσα σημαντικά μπορεί να γίνονται σε επίπεδο σχολικής μονάδας θα θέλαμε να μας μιλήσετε για τα προβλήματα (υλικοτεχνικής στήριξης, χρηματοδότησης κ.λπ.) που αντιμετωπίζουν γενικά οι σχολικές δομές Δεύτερης Ευκαιρίας

Η αποτελεσματικότητα των καινοτόμων μεθόδων που εφαρμόζονται στα ΣΔΕ είναι εντυπωσιακή και το κοινωνικό έργο που προσφέρουν τεράστιο. Χωρίς να υπερβάλλω, θα έλεγα ότι δεν υπάρχει άνθρωπος που θα μπει στο σχολείο ως εκπαιδευόμενος και δεν θα βγει αλλαγμένος προς το καλύτερο. Άλλος πάρα πολύ, άλλος λιγότερο. Πολλοί εκπαιδευόμενοι των ΣΔΕ έχουν περάσει ακόμα και σε Πανεπιστήμια, ενώ μεγάλο ποσοστό συνεχίζει στο Λύκειο και μάλιστα είναι οι καλύτεροι μαθητές. Μέσω των ΣΔΕ έχουν επανενταχθεί εκατοντάδες άνθρωποι που τους είχε πετάξει έξω το σύγχρονο σύστημα. Κι όμως, παρά το τεράστιο έργο τους, τα ΣΔΕ αντιμετωπίζονται από την πολιτεία ως σχολεία δεύτερης ή και τρίτης κατηγορίας. Ενώ σε όλα τα σχολεία της επικράτειας οι περισσότερες θέσεις καθηγητών καλύπτονται από τον Σεπτέμβριο, εμείς πρακτικά πρέπει να περιμένουμε μέχρι τον Δεκέμβριο ή και τον Ιανουάριο (!) κάθε σχολικού έτους για να έχουμε όλους τους

καθηγητές. Καμία φορά μάλιστα, λόγω των γραφειοκρατικών δυσκολιών, μπορεί να μην έχουμε καθόλου κάποιους καθηγητές ή συμβούλους. Για παράδειγμα, φέτος στο ΣΔΕ Πειραιά δεν έχουμε σύμβουλο σταδιοδρομίας. Επίσης, τα ΣΔΕ δεν ανήκουν σε καμία σχολική επιτροπή, με αποτέλεσμα να μην έχουν χρηματοδότηση παρά μόνο απευθείας από το ΙΝΕΔΙΒΙΜ. Το αποτέλεσμα είναι ότι εάν θέλουμε να αλλάξουμε μια λάμπα φωτισμού για παράδειγμα, πρέπει να κάνουμε αίτημα στο ΙΝΕΔΙΒΙΜ, να βρούμε 3 προσφορές, να επιλέξουμε την φθηνότερη, να γράψουμε πρακτικό ανάθεσης και παραλαβής της λάμπας. Επίσης για 4η χρονιά εφέτος δεν μας δόθηκαν καθόλου χρήματα για αναλώσιμα, (χαρτιά, τόνερ φωτοτυπικού κτλ) που αποτελούν άξονα λειτουργίας του σχολείου καθώς δεν έχουμε βιβλία και το μάθημα γίνεται με φωτοτυπίες, σελίδες δραστηριοτήτων κ.λπ. Καταλαβαίνετε λοιπόν από αυτά τα λίγα παραδείγματα ότι οι ελλείψεις είναι πολύ σημαντικές και ο διευθυντής και οι εκπαιδευτές συχνά χρειάζεται να βάλουν χρήματα από την τσέπη τους ώστε να λειτουργήσει το σχολείο.

Ποια θεωρείτε ότι είναι τα βασικά στοιχεία της κουλτούρας των ΣΔΕ;

Πολύ σωστά μιλάτε για κουλτούρα κι όχι απλώς για μαθησιακές μεθόδους, γιατί ο τρόπος που λειτουργούν τα ΣΔΕ, η διδασκαλία, οι δραστηριότητες, όλες οι διαδικασίες, στηρίζονται σε μια γενικότερη κουλτούρα και δεν αποτελούν μονοδιάστατες πρακτικές. Η κουλτούρα αυτή στηρίζεται σε μια βαθιά και βαρυσήμαντη θεωρητική βάση, την οποία οικοδόμησαν οι μεγάλοι παιδαγωγοί και φιλόσοφοι της εκπαίδευσης ενηλίκων, ο Knowles, ο Βραζιλιάνος Freire, μια ιδιαίτερα αγαπητή μορφή,

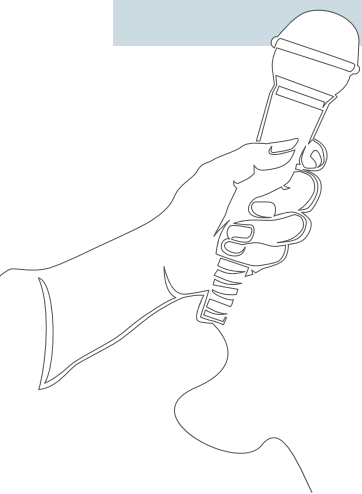

ΣΧΟΛΕΙΑ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ

ο Mezirow και άλλοι πιο σύγχρονοι φιλόσοφοι. Αν θέλουμε να διακρίνουμε κάποια βασικά στοιχεία σε αυτήν την προσέγγιση, θα πρέπει να πούμε ότι η μάθηση στα ΣΔΕ έχει χαρακτήρα αλληλεπίδρασης και στοχεύει στον μετασχηματισμό από τη μία του εκπαιδευόμενου, από την άλλη του ίδιου του εκπαιδευτή. Κάθε γραμματισμός κι εκπαιδευτική δράση έχει τριπλούς στόχους, γνωσιακούς, δεξιότητων και στάσεων. Που σημαίνει ότι σε κάθε ενότητα, ο εκπαιδευόμενος πρέπει να μάθει, να μάθει να κάνει κάτι πρακτικά και να αλλάξει η οπτική του για τη ζωή. Ο εκπαιδευτής πρέπει να κάνει προγραμματισμό, συνήθως δίμηνο, που να περιγράφει τους στόχους που θέτει και πώς θα τους πετύχει. Ο ίδιος ο εκπαιδευτής αλλάζει και μαθαίνει μέσα από αυτήν τη διαδικασία και την ανάδραση που δέχεται. Ένα άλλο βασικό στοιχείο της κοουλτούρας των σχολείων μας είναι η συνεργατικότητα, σε αντίθεση με τον ανταγωνισμό που επικρατεί στην τυπική εκπαίδευση. Εμείς ενισχύουμε τη συνεργασία και όχι τον ανταγωνισμό. Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες γίνονται πάντα σε ομάδες και η αξιολόγηση δεν είναι αριθμητική αλλά περιγραφική και δεν αξιολογεί τον εκπαιδευόμενο σε σχέση

με τους άλλους αλλά σε σχέση με τον εαυτό του. Ένα ακόμα χαρακτηριστικό είναι η εξατομίκευση. Κάθε εκπαιδευόμενος αντιμετωπίζεται ως ολότητα, με ξεχωριστό τρόπο και ανάλογα με τις ανάγκες αλλά και με τα εμπόδια που αντιμετωπίζει. Στα πλαίσια αυτά, οι γραμματισμοί δεν έχουν συγκεκριμένη ύλη καθορισμένη από το υπουργείο, αλλά κάποιες γενικές κατευθύνσεις οι οποίες εξατομικεύονται κάθε σχολική χρονιά με βάση την ανίχνευση των εκπαιδευτικών αναγκών, που κάνουμε στην έναρξη και κατά τακτά χρονικά διαστήματα. Είναι μεγάλη ικανοποίηση για εμάς που οι εκπαιδευόμενοι στην πλειονότητά τους αγαπούν το σχολείο και προσέρχονται με ευχαρίστηση. Είναι χαρακτηριστικό ότι μετά την καραντίνα, η προσέλευση, όπως θυμάστε, όλων των μαθητών γινόταν με προσκόμιση self test. Ωστόσο οι εκπαιδευόμενοι μας δεν είχαν καταχωρηθεί στο σύστημα, οπότε την πρώτη εβδομάδα λειτουργίας δεν δικαιούνταν τεστ, επομένως δεν ήταν υποχρεωμένοι να προσέλθουν στο σχολείο. Κι ωστόσο, η συντριπτική πλειοψηφία προτίμησε να πληρώσει το τεστ για να έρθει στο σχολείο και να παρακολουθήσει τις δραστηριότητες, παρ' ότι δεν θα καταχωρούνταν απουσίες.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ από ZANET ΚΑΛΙΑΚΑΤΣΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑΣ ΚΑΡΓΙΑΝΝΗ

ΜΑΘΗΤΡΙΑΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ

Κυρία Κάργιανη είστε μια γυναίκα που σήμερα εργάζεστε ενώ παράλληλα σπουδάζετε για να γίνετε νοσηλεύτρια. Αυτός ο κύκλος μάθησης που ακόμα συνεχίζεται έχει ως σημείο εκκίνησης -αν δεν κάνω λάθος- το ΣΔΕ Περιστερίου. Θα θέλαμε να μοιραστείτε μαζί μας τι σας οδήγησε τότε στην απόφαση να επιστρέψετε στα σχολικά θρανία, αν και ήσασταν ήδη παντρεμένη και μεγαλώνατε ένα παιδί.

Τι με είχε οδηγήσει να γυρίσω στα θρανία μετά από σχεδόν είκοσι χρόνια;
Η απόρριψη, από την κοινωνία και παράλληλα από κάποιους

δικούς μου κοντινούς ανθρώπους.

Από την κοινωνία, γιατί ψάχνοντας για δουλειά λάμβανα συνέχεια αρνητική απάντηση στο αίτημα μου για εργασία.

Και από τον περίγυρό μου που πάντα με κοίταζαν και μου μίλαγαν σαν να μιλάνε σε μια κουτή, που δεν ξέρει να μιλάει και να σκέφτεται, γιατί δεν έχει τελειώσει (το καμμένο) το σχολείο. Έκανα υπομονή και τα δεχόμουν όλα αυτά και τα πίστευα και εγώ κατά κάποιο τρόπο...

Η αρχή της απόφασής μου όμως να γίνω πάλι μαθήτρια, ήταν όταν παίρνοντας μέρος σε έναν διαγωνισμό για καθαρίστρια στον δήμο ενώ πέρασα και πήγα για να παρουσιαστώ, ο υπεύθυνος κοιτάζοντάς με απαξιωτικά μου ζήτησε φύγω λέγοντας μου, τι

θέλεις εδώ, είσαι αγράμματη δεν έχεις τελειώσει ούτε το γυμνάσιο, δεν έπρεπε να περάσεις, έγινε λάθος. Ένιωσα τόσο πληγωμένη με αυτές τις λέξεις, που πραγματικά νομίζω ότι εκείνο το διάστημα πέρασα τα πέντε στάδια του πένθους, όσο και να σας φαίνεται παράξενο. Πρώτα είχα άρνηση λέγοντας στον εαυτό μου δεν θα ξαναπάξω για δουλειά, δεν θα ασχοληθώ, θα μείνω μέσα στο σπίτι μου (στο χρυσό κλουβί μου). Μετά κατάθλιψη, μα δεν αξίζω τίποτα; Δεν υπάρχει; Αργότερα θυμός, και ποιοι είναι όλοι αυτοί που θα με κατηγοριοποιήσουν και θα αποφασίσουν τι είμαι, ποια είμαι; Και μετά ήρθε η διαπραγμάτευση με τον εαυτό μου, πως βλέπω το μέλλον μου και τι θα κάνω γι' αυτό; Και τελικά η αποδοχή, που ήταν το δυσκολότερο κομμάτι για μένα, όταν όμως δέχτηκα εγώ η ίδια ποια είμαι, τότε είπα θα κάνω τα πάντα να δείξω τι αξίζω γιατί αξίζω... Όλοι μας αξίζουμε πολλά και είναι στο χέρι μας να τα αποκτήσουμε.

Αυτό ήταν το έναυσμα να πάρω την απόφαση να γραφτώ στο ΣΔΕ Περιστερίου, κάπως έτσι λοιπόν ξεκίνησε το όμορφο ταξίδι μου στη μάθηση και στη γνώση, Τελείωσα το σχολείο στα σαράντα τέσσερα μου, παίρνοντας παράλληλα και το πτυχίο μου στον τομέα Οικονομίας και διοίκησης από νυχτερινό ΕΠΑΛ, συνεχίζω για δεύτερο πτυχίο στην Νοσηλευτική. Δεν ξέρω αργότερα πιο ακόμα μονοπάτι θα πάρω, όμως το περιμένω με χαρά...

Έχω διαβάσει στη μελέτη του κ. Κόκκου ότι το άγχος (φόβος αξιολόγησης, αποτυχίας, έλλειψης εμπιστοσύνης στον εαυτό κ.λπ.) αποτελεί τον πιο συνηθισμένο παράγοντα που λειτουργεί ως εμπόδιο στη μάθηση ενηλίκων. Ισχύει κάτι τέτοιο; Τι άλλα εμπόδια συναντήσατε εσείς κατά την περίοδο φοίτησης στα ΣΔΕ;

Ναι είναι αλήθεια όσα διαβάσατε, νομίζω ότι όλα ξεκινάνε από την έλλειψη εμπιστοσύνης στον εαυτό μας και ακολουθούν μετά όλα τα άλλα. Τα περισσότερα εμπόδια τα έβαλα εγώ η ίδια. Νόμιζα ότι το ΣΔΕ είναι ένα σχολείο σαν όλα τα άλλα, σαν αυτό που πήγαινα μικρή. Με αδιάφορους τους περισσότερους καθηγητές και ελάχιστα ενδιαφέρον για τους μαθητές που είχαν μπροστά

τους. Ευτυχώς στην πορεία διαψεύστηκα. Ήταν λίγο δύσκολο το ότι είναι απόγευμα το ΣΔΕ και αν έχεις οικογένεια χάνεσαι, νοιώθεις τύψεις που λείπεις και δεν σου κρύβω ότι σκέφτηκα πολλές φορές να τα παρατήσω. Ήταν οι καθηγητές που με την αγάπη τους και με την εμπιστοσύνη τους προς έμένα με βοήθησαν να συνεχίσω. Όμως είχα και εμπόδια από τους δικούς μου ανθρώπους και τρικλοποδιές. Προσπαθούσαν με κάθε τρόπο να με κάνουν να τα παρατήσω λέγοντας μου ότι τώρα στα γεράματα τι θέλεις τα γράμματα; Κάτσε σπίτι σου με το παιδί σου, είναι αργά τώρα. Ας πρόσεχες όταν ήσουν μικρή. Δεν τα παράτησα όμως, δεν τους άκουσα....

Ανακαλώντας όλη αυτή την εμπειρία τι είναι αυτό που κρατήσατε από τα σχολεία δεύτερης ευκαιρίας και θα θέλατε να μοιραστείτε μαζί μας;

Για μένα το ΣΔΕ Περιστερίου είναι με μια λέξη οικογένεια. Μια σχέση ζωής πραγματικά. Ακόμα και τώρα, που έχουν περάσει χρόνια, όταν έχω κάποιο δίλλημα για την πορεία μου εκεί γυρνάω, στους καθηγητές μου, τους δικούς μου ανθρώπους. Οι συμβουλές τους και η αγάπη τους για μένα, αλλά και για όλους τους μαθητές που έχουν περάσει από εκεί είναι πολύτιμη για όλους μας. Έκανα φίλιες με συμμαθητές που κρατάνε ακόμα.

Όταν ξεκίνησα αυτό το ταξίδι ήμουν τόσο φοβισμένη ως άνθρωπος, είχα χτίσει ένα τείχος γύρω μου που ψήλωνε όλο και περισσότερο σε κάθε προσβολή και μείωση που δεχόμουν χρόνια από τους γύρω μου, σκοτεινό, χωρίς ζωή.

Όμως οι άνθρωποι του ΣΔΕ με κάθε τους χαμόγελο, κάθε απαλό χτύπημα στην πλάτη λέγοντάς μου θα περάσει και αυτό, κάθε αγκαλιά, με βοήθησαν να γκρεμίσω αυτό το τείχος και να δω έναν κόσμο διαφορετικό, φωτεινό και γεμάτο υποσχέσεις.

Ήταν δυο χρόνια που μου άλλαξαν τη ζωή, μου έδωσαν ζωή...

Όλοι μαζί και ο καθένας ξεχωριστά, καθηγητές και μαθητές, μου έδωσαν φτερά να πετάξω. Το ευχαριστώ είναι λίγο, η αγάπη μου πολύ για όλους αυτούς τους υπέροχους ανθρώπους που γνώρισα...

Παγκόσμια Ημέρα αφιερωμένη στις γυναίκες επιστήμονες

11 Φεβρουαρίου

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΧΟΥΣΤΗ

Ομότιμος καθηγήτρια
στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας,
Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών
και Μηχανικών Υπολογιστών,
Μέλος του Σ.Ο. Βόλου «Θέτις»

Η 11η Φεβρουαρίου
έχει καθιερωθεί
από τη Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε
ως Παγκόσμια Ημέρα
αφιερωμένη στις γυναίκες επιστήμονες.

Η επιφυλλίδα μου, λοιπόν, πραγματεύεται τη θέση των γυναικών επιστημόνων έναντι των ανδρών, με έμφαση σ' αυτές που δραστηριοποιούνται στις θετικές επιστήμες, λόγω της προσωπικής μου εμπειρίας, και αφιερώνεται στις γυναίκες επιστήμονες.

Κατ' αρχάς, βέβαια, θα πρέπει να επισημανθεί ότι ο ανθρωπίνος νους δεν εμφανίζει διαφορές στην αντιληπτική του ικανότητα όσο αφορά στα δύο φύλα. Οι όποιες διαφορές παρατηρούνται, οφείλονται στο ποσοστό και την ποιότητα της εξάσκησης.

Δεν πρέπει να μας διαφεύγει το γεγονός ότι σήμερα στο ανεπτυγμένο, τουλάχιστον, μέρος του σύγχρονου κόσμου τα κορίτσια έχουν πρόσβαση στις ίδιες ευκαιρίες μόρφωσης, όπως και τα αγόρια. Αυτό αποτελεί μια ισχυρή προϋπόθεση δημιουργίας επιστημονικής καριέρας για όλες τις γυναίκες. Ας μην ξεχνούμε ότι ιστορικά πολλές γυναίκες δημιούργησαν εξέχουσες καριέρες κάτω από δυσμενείς κοινωνικές συνθήκες και απέδειξαν ότι μπορούν, ισάξια με τους άντρες, όχι μόνο να προωθήσουν την επιστήμη, αλλά και να συμβάλουν αποφασιστικά στην οικονομική πρόοδο και την κοινωνική εξέλιξη. Ενδεικτικά παραδείγματα είναι από την αρχαιότητα οι Πυθαγόρειες μαθηματικοί Θεανώ, Διοτίμα, Υπατία κ.ά., και από τους μεταγενέστερους χρόνους οι χημικοί Μαρί Κιουρί, Ρόζαλιν Φράνκλιν, η βιολόγος Ρέιτσελ Κάρσον κ.ά. Σήμερα υπάρχει πλήθος γυναικών επιστημόνων, που σχεδόν, δεν

αποτελούν την εξαίρεση αλλά τον κανόνα σε κάθε επάγγελμα. Παρόλ' αυτά το ποσοστό των γυναικών, ειδικά στις θετικές επιστήμες, εξακολουθεί να υπολείπεται των ανδρών, και, ως εκ τούτου, παρατηρείται μειωμένος αριθμός γυναικών σε δεξιότητες που απαιτούν ανάλογο υπόβαθρο και μάλιστα υπόβαθρο μεταπτυχιακού επιπέδου σπουδών, όπως αυτές των υψηλόβαθμων διοικητικών θέσεων, των νεοφυών επιχειρήσεων, επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας, αντίστοιχων πανεπιστημιακών τμημάτων, και όχι μόνο. Απ' την άλλη πλευρά οι ιατρικές επιστήμες προσελκύουν μεγαλύτερο ποσοστό γυναικών αλλά και ακόμη μεγαλύτερο οι ανθρωπιστικές επιστήμες.

Αν κανείς εστιάσει στις θετικές επιστήμες, θα διαπιστώσει ότι σήμερα δεν υπάρχει καμία διαφορά επιλογής από μέρους των γυναικών και των ανδρών στο τι έχει κατ' αρχάς επιστημονικό ενδιαφέρον, κοινωνική αποδοχή και οικονομικές απολαβές. Επίσης, σε διεθνές περιβάλλον, όπου η αξιοκρατία είναι ενδεδειγμένο και σοβαρό κριτήριο επιλογής, οι γυναίκες επιστήμονες διεκδικούν ισάξιες θέσεις και απολαβές κυρίως σε προηγμένες τεχνολογικά χώρες, όπως η Βόρεια Αμερική και η Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι γνωστό, όμως, ότι υπάρχουν πολλές δυσκολίες, ίσως υπέρμετρα περισσότερες, για γυναίκες στις χώρες ισλαμικού προσανατολισμού κυρίως στην Ασία και στην Αφρική. Στη χώρα μας, βέβαια, το εκπαιδευτικό σύστημα σε όλες τις βαθμίδες αντιμετωπίζει ισάξια τα κορίτσια με τα αγόρια

και, το σπουδαιότερο ίσως, παρέχει δυνατότητες τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, επίσης ισάξια για όλους χωρίς επιβάρυνση στα πανεπιστημιακά δίδακτρα. Κάτω από τέτοιες προϋποθέσεις, είναι προσωπική επιλογή οι πανεπιστημιακές σπουδές, η κατεύθυνσή τους και ακολούθως η εξάσκηση του αντίστοιχου επαγγέλματος. Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Ένωση ως αγορά εργασίας επιτρέπει σχεδόν οποιαδήποτε επιλογή.

Έχοντας αναφερθεί στις σημερινές υπάρχουσες ευκαιρίες για τις γυναίκες η παρατήρηση είναι ότι αυτές αριθμητικά δεν αποτελούν το ίδιο ποσοστό με τους άνδρες στα επαγγέλματα STEM (Science Technology Engineering Math), Επιστήμης - Τεχνολογίας - Μηχανικής - Μαθηματικά. Η τωρινή υπουργός παιδείας Νίκη Κεραμέως, αναφέρει σε άρθρο της ότι σύμφωνα με στοιχεία του Παγκοσμίου Οικονομικού Φόρουμ, μόλις το 22% των επαγγελματιών στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης (artificial intelligence) διεθνώς είναι γυναίκες, έναντι 78% των ανδρών. Επιπλέον, σύμφωνα με τα στοιχεία της UNESCO (2018), λιγότερο από μια στις τρεις (28,8%) ασχολούνταν στον τομέα της έρευνας, με την Ελλάδα, μάλιστα, να διαθέτει ένα ποσοστό 38% γυναικών ερευνητών.

Χαρακτηριστικό είναι και το χαμηλό ποσοστό γυναικών μεταξύ τακτικών καθηγητών στη μηχανική και στη τεχνολογία. Οι λόγοι υποεκπροσώπησης των γυναικών, αναφέρει ότι, είναι πολυάριθμοι και περίπλοκοι· ανάμεσά τους είναι τα παγιωμένα έμφυλα στερεότυπα και προκαταλήψεις που διαχωρίζουν τα επαγγέλματα σε «ανδρικά και γυναικεία», επηρεάζοντας έτσι τις προσωπικές επιλογές και τα βιώματά τους στο χώρο εργασίας. Επιπρόσθετα, οι οικογενειακές υποχρεώσεις και οι υψηλές απαιτήσεις στο χώρο εργασίας είναι ορισμένα από τα εμπόδια που συντελούν στη διαμόρφωση ενός κοινωνικού ρόλου των γυναικών, ο οποίος λειτουργεί ως τροχοπέδη στην ισότιμη πρόσβαση και συμμετοχή στις θετικές επιστήμες.

Επειδή όμως οι γυναίκες είναι πολυπράγμονες, αφιερωμένες στο στόχο, με χαρακτήρα που τον διέπει η οργανωτικότητα και με υψηλές μαθησιακές επιδόσεις, αποτελούν ένα ανθρώπινο δυναμικό υψηλής κατάρτισης για τη στήριξη της καινοτομίας και της τεχνολογικής ανάπτυξης.

Σήμερα για τα επαγγέλματα που βασίζονται σε επιστήμες STEM υπάρχει μεγάλη ζήτηση· γι' αυτό, και προς αυτήν την κατεύθυνση υπάρχουν πολλά μέτρα προκειμένου να στραφεί και να προωθηθεί το γυναικείο δυναμικό προς αυτές με πλήρη εξασφάλιση ισότητας. Στη χώρα μας, ισότιμες δεξιότητες προωθούνται κατ' αρχάς στο σχολείο, με πιλοτικά προγράμματα - τα λεγόμενα «Εργαστήρια Δεξιοτήτων» - που περιλαμβάνουν δράσεις δημιουργικότητας, καινοτομίας, εξοικείωσης με νέες τεχνολογίες, όπως και δραστηριότητες επαγγελματικού προσανατολισμού. Υπάρχουν μέτρα στήριξης της μητρότητας, ορθότερες πρακτικές πρόσληψης, απασχόλησης και ισότιμων απολαβών επιστημόνων, και σαφούς πρόσβασης σε χρηματοδότηση, κυρίως στην έρευνα. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει επιβάλλει εδώ και δεκαετίες πρακτικές ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Απαιτεί, μάλιστα, ειδική προσήλωση στην απήχηση μιας συγκεκριμένης ερευνητικής πρότασης στην ισότητα των δυο φύλων και επιπρόσθετα απαίτηση στο σχεδιασμό κάποιου τεχνολογικού προϊόντος, οι προδιαγραφές του χρήστη και η υλοποίησή του να απευθύνονται ισότιμα στα δυο φύλα, εφόσον αυτό εφαρμόζεται. Η εμπειρία έχει αποδείξει, όπως εξηγή στη συνέχεια, ότι είναι μάλλον πλεονέκτημα η γυναικεία ιδιότητα στη χρηματοδότηση παρά μειονέκτημα!

Σε σχέση, λοιπόν, των όσων αναφέρθηκαν, παραθέτω στη συνέχεια την προσωπική μου εμπειρία εν τάξει, περισσότερο σαν πληροφορία, ως γυναίκα επιστήμων.

Βρίσκομαι στη σύνταξη τώρα, αφού είχα μια καθ' όλα θετική εμπειρία καριέρας στην Ελλάδα και στην Αμερική. Ακολούθησα ακαδημαϊκή καριέρα σε τμήμα ηλεκτρολόγων μηχανικών και μηχανικών υπολογιστών, που βασίστηκε σε ένα μεγάλο αριθμό ευκαιριών, συγκυριών, ικανότητας και πολύ μεγάλης προσπάθειας και εργασίας, που απαιτεί το επάγγελμα. Αρχικά υπήρξε ένα όραμα και καθοδήγηση από την οικογένεια, που προώθησε

ατομική ανεξαρτησία και πανεπιστημιακή μόρφωση. Αυτά τα στήριξε παντοιοτρόπως, δίνοντάς μου την ευκαιρία μιας υγιούς βάσης ζωής, αφιέρωσης στις σπουδές και αργότερα υποστήριξης μιας επιστημονικής καριέρας. Στα πρώτα χρόνια εκπαίδευσης, με διάφορες διακρίσεις αποκαλύφθηκε και μια έμφυτη ικανότητα προς τις θετικές επιστήμες, και όχι μόνο. Οι πανεπιστημιακές σπουδές άρχισαν στο προπτυχιακό μαθηματικό τμήμα του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και ακολούθησαν αυτές του ηλεκτρολόγου μηχανικού στο Πανεπιστήμιο του Purdue στην Αμερική. Στη συνέχεια προχώρησα σε μεταπτυχιακές σπουδές, με υποτροφία του πανεπιστημίου, στο χώρο των τηλεπικοινωνιών και σε διδακτορικό στα δίκτυα υπολογιστών.

Η καριέρα άρχισε με μεταδιδακτορική έρευνα ενός έτους στο ίδιο πανεπιστήμιο και στη συνέχεια εργασία για ένα χρόνο στη βιομηχανία. Ακολούθησε μια δεκαετία οικοδόμησης ακαδημαϊκής καριέρας σε διάφορα πανεπιστήμια της Αμερικής. Σημειώνω ότι η υποδοχή που απολάμβανα στις συνεντεύξεις προσφοράς εργασίας ήταν αξιοσημείωτη, όχι μόνο για την επιστημονική μου κατάρτιση αλλά και για το γεγονός ότι ήμουν γυναίκα σε μια ανδροκρατούμενη περιοχή. Είχα, λοιπόν, την ευκαιρία να επισκεφτώ τα μεγαλύτερα πανεπιστήμια και εταιρείες της Αμερικής με ανάλογες προσφορές. Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι στα τμήματα μηχανικών του πανεπιστημίου γυναίκες καθηγήτριες συγκρότησαν έναν όμιλο υποστήριξης των γυναικών μηχανικών, όπου μέσα από συναντήσεις και φιλοξενία στα σπίτια τους παρείχαν μια ζεστή και πολύτιμη ατμόσφαιρα σαν μέντορες και απτά παραδείγματα επαγγελματικής στήριξης.

Η οικογενειακή ζωή μου άρχισε παράλληλα με τη μετάβασή μου ως φοιτήτριας στο πανεπιστήμιο της Αμερικής. Διήρκεσε αρκετά χρόνια σκληρής δουλειάς στο τέλος αυτής της περιόδου είχαμε αποκτήσει δυο παιδιά. Οι αναγκαιότητες μεν αυξήθηκαν, αλλά είχαν ως αποτέλεσμα τη στήριξη του ενός προς τον άλλον μέσα στο στενό οικογενειακό περιβάλλον. Τα πλεονεκτήματα της νεαρής ηλικίας, υγεία, καλή φυσική κατάσταση, και η προσήλωση στην οικογένεια κατ' αρχάς και στη καριέρα ακολούθως αποτέλεσαν μια καινούργια αρχή για την επαγγελματική μας ζωή.

Η επιστροφή στην Ελλάδα επετεύχθη σταδιακά. Πολύ καλές προσφορές εργασίας οδήγησαν στο να αποφασίσουμε να τις αξιοποιήσουμε και να ταξιδεύουμε αρκετές φορές για να είμαστε και παρόντες στην οικογένεια. Η ερευνητική εργασία στην περιοχή της πληροφορικής, που αποτελεί ίσως το μεγαλύτερο και πλέον απαιτητικό μέρος μιας πανεπιστημιακής καριέρας, μπορεί να γίνεται εν μέρει από μακριά, με τη χρήση όλων των ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας. Παρόλα αυτά τα πολύ συχνά

ταξίδια μεταξύ Ελλάδος και Αμερικής διήρκησαν όλη την επόμενη δεκαετία. Η καριέρα απλώθηκε και έλαβε χώρα σε δυο διαφορετικά πανεπιστήμια, δεκαπέντε χρόνια στο πανεπιστήμιο Κρήτης και δεκατέσσερα στο πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, και μάλιστα στο Βόλο, από όπου και κατάγομαι.

Η εμπειρία και η ωριμότητα στο επίπεδο της επιστήμης απέδωσαν τα μέγιστα με την επιστροφή στην Ελλάδα. Λόγω της προόδου της συγκεκριμένης επιστήμης, υπήρχε από μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης μεγάλη οικονομική υποστήριξη βασισμένη στον ανταγωνισμό· είχαμε έτσι την ευκαιρία και ευχέρεια να διεκδικήσουμε πολλαπλές χρηματοδοτήσεις. Σ' αυτό συνέβαλε και η κλειστή συνεργασία των πανεπιστημίων με ερευνητικά κέντρα (ΙΤΕ και ΚΕΤΕΑΘ).

Τα χρόνια αυτά ήταν γεμάτα δράση, καθώς υπήρχαν συνεργασίες με συναδέλφους ευρωπαϊούς, καινούργιες επιστημονικές ιδέες και η υλοποίησή τους μέσω διεπιστημονικών καινοτόμων εφαρμογών. Η περιοχή των κατανεμημένων συστημάτων υπολογιστών στο internet και η επικοινωνία μεταξύ των ήταν η εστίαση της έρευνάς μας στο επίπεδο των μηχανών αναζήτησης πληροφορίας. Η ερευνητική ομάδα υλοποίησε πλατφόρμες για διάφορες εφαρμογές, ώστε να δημιουργηθεί η δυνατότητα επερώτησής τους με βάση τη σημασία τους, σε αντίθεση με τα μεμονωμένα κλειδιά αναζήτησης που ισχύει μέχρι και σήμερα, δηλαδή να δημιουργηθεί ο σημασιολογικός παγκόσμιος ιστός έναντι του σημερινού (απλού) παγκοσμίου ιστού. Επί παραδείγματι, δημιουργήθηκε μια πλατφόρμα γραφικών τρισδιάστατων εφαρμογών και μια μηχανή αναζήτησης πληροφορίας βασισμένη στα γεωμετρικά χαρακτηριστικά των εφαρμογών. Χρειάστηκε πολύ στενή διεπιστημονική συνεργασία μεταξύ των επιστημόνων που εργάζονται στις τρισδιάστατες γραφικές εφαρμογές και τους μηχανικούς υπολογιστών για να δημιουργηθεί η γεωμετρική ιεραρχία πληροφοριών βάσει των οποίων χτίστηκε η μηχανή αναζήτησης. Οι ευρωπαϊκές χρηματοδοτούμενες συνεργασίες κράτησαν όλα τα χρόνια στο τμήμα υπολογιστών του πανεπιστημίου Κρήτης και έφεραν πολλαπλά οφέλη σε όλους τους συνεργαζόμενους. Επιπλέον υπήρχαν πολλές κοινές επιστημονικές δημοσιεύσεις σαν αποτέλεσμα των στενών συνεργασιών μας.

Η επιστροφή στα πατρίδα εδάφη ξεκίνησε αφενός μεν με τη δική μου μετακίνηση ως τακτικής καθηγήτριας στο πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, αφετέρου δε με την πρόσκληση στον άντρα μου από τη διοικούσα επιτροπή του πανεπιστημίου Θεσσαλίας -που αργότερα αντικαταστάθηκε με τη σύγκλητο του πανεπιστημίου- για τη δημιουργία ενός καινούργιου τμήματος υπολογιστών.

Η ευκαιρία να είμαστε πάλι μαζί μάς χάρισε μεγάλη ευχαρίστηση και η δική μου παρουσία κράτησε δεκατέσσερα χρόνια στο τμήμα από όπου και συνταξιοδοτήθηκα. Στο τμήμα, που αργότερα εξελίχθηκε ως τμήμα ηλεκτρολόγων μηχανικών και μηχανικών υπολογιστών, υπήρξε ένα περιβάλλον με συναδέλφους και ερευνητικές δραστηριότητες πολύ υψηλής στάθμης. Το τμήμα αυτό συνεργάζεται και με το ερευνητικό κέντρο Θεσσαλίας ΚΕΤΕΑΘ. Και οι δικές μου ερευνητικές δραστηριότητες συνεχίστηκαν και με χρηματοδοτούμενα ευρωπαϊκά προγράμματα·

καινούργια μαθήματα διδασκαλίας σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, και διδακτορικοί φοιτητές επί πλέον των διπλωματικών σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο.

Στη περίοδο αυτή μου ζητήθηκε από Έλληνες συναδέλφους στην Αμερική να μεταφράσω ένα βιβλίο τους από τα αγγλικά στα ελληνικά, πράγμα που έκανα. Αυτή η προσπάθεια διήρκεσε τρία χρόνια, ταυτόχρονα με τα ευρωπαϊκά προγράμματα. Πολλές δραστηριότητες, πολύς κόπος και πολύ ενδιαφέρουσα δράση. Σήμερα το βιβλίο είναι best seller όχι μόνο σχεδόν σε όλα τα ελληνικά πανεπιστήμια που διδάσκουν το αντικείμενο πιθανότητες-στατιστική, αλλά και παγκοσμίως (μεταφρασμένο σε πολλές γλώσσες).

Λόγω ορίου ηλικίας βγήκα στη σύνταξη, αλλά, επειδή εξελέγην ως ομότιμος καθηγήτρια εξακολουθώ να διδάσκω άνευ αποδοχών στο τμήμα το μάθημα της στατιστικής το χειμερινό εξάμηνο.

Πολλά από τα ενδιαφέροντά μου που δεν έχουν ακαδημαϊκό χαρακτήρα, έχω την ευκαιρία να τα εξασκώ την περίοδο αυτή της συνταξιοδότησής μου. Κοινωνική δράση ως σοροπτιμίστρια του ομίλου «Θέτις», πιάνο, χορός, κηπουρική, καινούργιες πρακτικές ενσυνειδητότητας (mindfulness) είναι μερικά από αυτά.

Σήμερα, οι εκκολαπτόμενες γυναίκες επιστήμονες, νομίζω ότι, έχουν ίσες ευκαιρίες με αυτές των ανδρών, καθώς υπάρχει στήριξη από την πολιτεία -και όχι μόνο- όσον αφορά στη φροντίδα των παιδιών (υπό τη μορφή νηπιαγωγείων κ.λπ.). Παράλληλα σημαντική είναι και η συμβολή των ανδρών, καθώς είναι καθ' όλα απαλλαγμένοι από τις αγκυλώσεις του παρελθόντος στο ρόλο τους στην οικογένεια. Είναι μια περίοδος ειρήνης και πολύ γρήγορης τεχνολογικής και επιστημονικής ανάπτυξης, που επιτρέπει σκέψη και δράση χωρίς εκτεταμένη φυσική παρουσία. Αποτέλεσμα αυτού είναι οι οικογενειακές υποχρεώσεις -και όχι μόνο- να συνεπικουρούνται από την τεχνολογία και να καθιστούν το περιβάλλον που αφορά στην προσωπική πρόοδο καθ' όλα βιώσιμο, ανεξάρτητα από το φύλο.

Αν μιλήσεις με νεαρά μορφωμένα κορίτσια σήμερα εκπλήσσεσαι από την πρόδοό τους ως επιστημόνων και ανθρώπων.

Π. ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΥ

Αντιπρόεδρος και Ταμίας
Σ.Ο. Αθηνών «Ιδρυτικός»

Η ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Ο εορτασμός μιας Παγκόσμιας Ημέρας για τη Γυναίκα, καθιερώθηκε το 1910, στο Διεθνές Συνέδριο των Σοσιαλιστριών που έγινε στην Κοπεγχάγη. Η Ημέρα αυτή, ύστερα από πρόταση της Κλάρας Τσέκιν, μιας από τις ξεχωριστές φυσιογνωμίες στον αγώνα για τη γυναικεία απελευθέρωση, αποφασίστηκε να είναι η 8η Μαρτίου. Κι αυτό, για να έρχεται κάθε χρόνο στη μνήμη της ανθρωπότητας -σαν φόρος τιμής- ένα καθοριστικό για το γυναικείο κίνημα γεγονός - ορόσημο, που συνέβη στις 8 Μαρτίου 1857 στη Νέα Υόρκη.

Την ημέρα αυτή, παρά τις γενικά αντίξοες συνθήκες και τις διαφορετικές προτεραιότητες που έδινε ο τότε κόσμος στα προβλήματά του, οι εργάτριες των βιομηχανιών ιματισμού της αμερικανικής μεγαλούπολης, τόλμησαν τα «ταράξουν τα νερά» και να ξεσηκωθούν σε απεργία και διαδήλωση, διαμαρτυρούμενες για τους άθλιους όρους εργασίας και αμοιβής τους. Από τότε, εκατομμύρια γυναίκες στα περισσότερα από τα κράτη της γης, διαδηλώνουν κάθε 8 Μαρτίου για να διατρανώσουν την πεποίθηση πως στον αγώνα για έναν κόσμο με ανθρώπινο πρόσωπο, πρέπει να μετέχουν και οι γυναίκες.

Με αυτό το καθοριστικό γεγονός σαν αφετηρία, η Ημέρα της Γυναίκας, σύμβολο και σημείο αναφοράς, ενώνει τις γυναίκες στην προσπάθεια για ισότητα με τους άνδρες στη δουλειά, στη μόρφωση, στην οικογένεια, στον αγώνα για τα πανανθρώπινα ιδεώδη: της φιλίας και συναδέλφωσης των λαών της γης, της ειρήνης και της δημοκρατίας.

Γιγαντώνει τη θέλησή τους να ανταποκριθούν στο μεγάλο καθήκον που, μαζί με τα άλλα, της ανέθεσε η φύση: να δίνουν στη ζωή ανθρώπους γερούς στο μυαλό, στην ψυχή και στο σώμα, παραμερίζοντας προκαταλήψεις και αναστολές αιώνων. Διακηρύττει πως η υπόθεση της εξίσωσης των δύο φύλων δεν είναι υπόθεση της γυναίκας, αλλά του ανθρώπου, γιατί αυτού τη ζωή εξυιώνει και τελειοποιεί, και υπογραμμίζει ότι όσο η άγνοια και η προκατάληψη θα δημιουργούν μια παραπλανητική εικόνα της γυναικείας προσωπικότητας και θα μειώνουν την προσφορά και το έργο της στο κοινωνικό σύνολο, τόσο ο εορτασμός της Ημέρας της Γυναίκας θα παραμείνει εορτασμός για προβολή διεκδικήσεων, στείρος από άλλες έννοιες και ιδέες.

Σήμερα, που οι γυναίκες εκπορθούν ένα - ένα τα κέντρα αποφάσεων, διαπρέπουν στις Επιστήμες, στα Γράμματα, στις Τέχνες, στην Πολιτική και επιτελούν τεράστιο κοινωνικό έργο, φροντίζοντας παράλληλα τις οικογένειές τους, ανατρέχουμε -έτσι σαν χρέος- στις ρίζες της σημερινής μας ζωής, σε όλες τις πρωτοπόρες γυναίκες, Αμερικανίδες, Ευρωπαίες και Ελληνίδες, που εξέθρεψαν αυτό το κίνημα, καθώς και στους φωτισμένους άνδρες που το στήριξαν.

Το φεμινιστικό κίνημα, από δειλό και υποτυπώδες αρχικά, έγινε τώρα πανίσχυρο. Ο χαρακτηρισμός «ασθενές» ή «δεύτερο φύλο», δεν ταιριάζει πλέον στο γυναικείο, αφού «οι θέσεις» που προωθούνται νομοθετικά ή με διεθνείς συμβάσεις, επιδιώκουν να φέρουν τη γυναίκα στο ίδιο επίπεδο με τον άνδρα. Οι γυναίκες αντιπροσωπεύουν τον μισό πληθυσμό της γης και το 1/3 του εργατικού δυναμικού. Η συμμετοχή τους στην ενεργό κοινωνική ζωή έχει αποδείξει ότι έχουν τις ίδιες δυνατότητες με τους άνδρες σε όλους τους τομείς.

Το γυναικείο ζήτημα είναι διαρκώς επίκαιρο και απασχολεί αδιάκοπα επίσημες οργανώσεις, παγκόσμιους οργανισμούς και Κρατικές Αρχές. Οι ίδιες οι γυναίκες συνειδητοποιούν τη δύναμή τους, γνωρίζουν πιο πολύ τον εαυτό τους. Παράλληλα, όλο και περισσότεροι άνδρες πιστεύουν πως ο κόσμος θα αλλάξει προς το καλύτερο, αν αλλάξει η θέση της γυναίκας στην κοινωνία.

Αλλά παρ' όλα αυτά,

η σημερινή θέση της γυναίκας στην κοινωνία, είναι ικανοποιητική; Ασφαλώς όχι. Βρίσκεται, βέβαια, σε μια εξελικτική πορεία, που επιτρέπει αισιοδοξία για το μέλλον.

Ταυτόχρονα, επιβάλλει επαγρύπνηση, γιατί οι ανισότητες και οι διακρίσεις σε βάρος τους δεν έχουν εντελώς εξαλειφθεί. Φαίνεται πως στον σύγχρονο κόσμο δεν αρκεί να ψηφίζονται νόμοι εξισωτικοί και να καθιερώνονται τιμητικές γιορτές. Χρειάζεται ν' αλλάξει η νοοτροπία με την οποία αντιμετωπίζεται η γυναίκα, για να μην μπορεί το συμφέρον, η άγνοια και οι προκαταλήψεις να αλλοιώνουν την πραγματική εικόνα της, να τη δυσφημίζουν στον εαυτό της και να καταστρέφουν την κοινωνική και παραγωγική προσφορά της. Αυτά, στον λεγόμενο «πολιτισμένο κόσμο».

Τι να πούμε, όμως, για ό,τι γίνεται στον «μη πολιτισμένο»; Για τις βαριά καταπιεσμένες γυναίκες της Αφρικής, της Ασίας, των νοτιών παραλίων της Μεσογείου και πιο πέρα, της Ανατολής, αυτές που κυκλοφορούν ακόμα με το πρόσωπο και το κεφάλι καλυμμένο, γιατί οι πιστοί του Αλλάχ δεν κάνει να βλέπουν το τριχωτό της γυναικείας κεφαλής. Για τις γυναίκες του Ιράν, τις οποίες εκτελούν, έστω και αν βρίσκονται σε κατάσταση εγκυμοσύνης. Για την κατάσταση σε ορισμένες περιοχές της Κίνας, όπου οι πατέρες σφάζουν τα μικρά κορίτσια μόλις γεννηθούν, γιατί το κράτος επιτρέπει μόνο ένα παιδί ανά νόμιμο ζεύγος και αυτή η μία ευκαιρία δεν μπορεί να σπαταλιέται σε ένα κορίτσι. Αυτών των γυναικών τα προβλήματα δεν βρίσκονται σε εξελικτική πορεία. Γι' αυτές, τώρα χαράζει η αυγή για κάποια δικαιώματά τους.

Στον λεγόμενο πολιτισμένο κόσμο, ακόμα και σήμερα, με το αιτιολογικό ότι η έως τώρα οργάνωση της εργασίας και των άλλων λειτουργιών της κοινωνίας, είχε θεμελιωθεί στην ιδέα ότι ο άνδρας είναι απαλλαγμένος από τις οικογενειακές ευθύνες, οι γυναίκες στην πλειοψηφία τους, αναγκαστικά, απουσιάζουν από τα συμβουλευτικά, τα συνδικαλιστικά, τα επαγγελματικά, τα κυβερνητικά και τα κοινοτικά όργανα. Το ιερό προνόμιό τους της μητρότητας, στρέφεται σε βάρος τους. Ενώ η στράτευση, ή σωστότερα η συστράτευση γυναικών και ανδρών σε έναν κοινό αγώνα, είναι ο μόνος δρόμος για ουσιαστική πρόοδο στις σχέσεις των δύο φύλων και στην κοινωνία γενικότερα. Κανείς, άλλωστε, δεν αρνείται ότι το μοντέλο του άντρα αφέντη, δυνάστη, εγωιστή, καταπιεστή ή βιαστή, είναι ξεπερασμένο και το αποστρέφεται η κοινωνία στην ολότητά της.

Άλλωστε, κάθε συνειδητός, ώριμος, σωστός, καλλιεργημένος και με σύγχρονες αντιλήψεις άνδρας, αναγνωρίζει ότι χρειάζεται συνεργασία και όχι ανταγωνισμό με την σύγχρονη γυναίκα. Και παράλληλα, η σύγχρονη, μορφωμένη και καλλιεργημένη γυναίκα, μπορεί να παραμένει αυτό που την έκανε η φύση: γυναίκα με πνευματική, ψυχική και σωματική ομορφιά, υπέροχη στην ικανότητά της για αγάπη στον άνδρα και αφοσίωση στην οικογένεια, χωρίς να παραχωρεί τα δικαιώματά της και να παραμελεί τις διεκδικήσεις της.

Ο άνδρας και η γυναίκα, σαν άτομα ίσα, ανεξάρτητα και αυτοδύναμα, μπορούν όχι μόνο να συνεργάζονται, αλλά και να ενώνονται σε ιδεώδη ζευγάρια, ικανά να κατακτήσουν την ευτυχία. Η επισημοποίηση του γυναικείου θέματος, που διεσαλπίζεται διεθνώς με την ευκαιρία του εορτασμού της Ημέρας της Γυναίκας, αποτελεί ήδη νίκη και υποδηλώνει προχωρημένη θέση, που προοιωνίζει ένα καλύτερο μέλλον.

Διεθνείς Οργανισμοί και Γυναίκα

Η Επιτροπή για τα Δικαιώματα της Γυναίκας, των Ηνωμένων Εθνών, έπειτα από τη δεκαετία 1975 - 1985, που είχε κηρύξει, διαπιστώνοντας τη μη ικανοποιητική, από πλευράς ουσίας, πρόοδο των γυναικείων θεμάτων στα 30 χρόνια από τη σύστασή της, έχει ήδη θέσει στόχο το 1990 για τη συμπλήρωση και ολοκλήρωση της ισότητας των δύο φύλων. Γιατί, αν και η δεκαετία είχε θετικά αποτελέσματα σε επίπεδο νομοθεσιών και θεσμοθετήσεων, παραμένει πάντα το μεγάλο πρόβλημα της συνειδητοποίησης της κοινωνίας και αυτών των ίδιων των γυναικών, για τη θέση που πρέπει να διεκδικούν σήμερα.

Η στρατηγική που χρειάζεται ν' αναπτυχθεί στον επαγγελματικό χώρο, πρέπει ν' ανοίγει το δρόμο στην εκπαίδευση και εξειδίκευση της γυναίκας στις νέες τεχνολογίες, ώστε να καταλαμβάνει οποιαδήποτε θέση και να αποκτά την πλήρη οικονομική της ανεξαρτησία, το πρώτο και σημαντικότερο βήμα για την απελευθέρωσή της.

Οι στόχοι που διακηρύσσει ο Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών για το 1989, αποβλέπουν στην οικονομική ισότητα ανδρών και γυναικών, στην εξάλειψη του αναλφαριθμητισμού, στην εξασφάλιση εργασίας στις γυναίκες που πλήττονται πρώτες από την ανεργία, στη μέριμνα για την υγεία τους και κυρίως στη λήψη των κατάλληλων μέτρων για την ανακούφιση της εργαζόμενης μητέρας. Αποβλέπουν, τέλος, στην εδραίωση της παγκόσμιας ειρήνης, με την αναλογική συμμετοχή των γυναικών στις κυβερνήσεις και στα κέντρα αποφάσεων των χωρών τους.

Η συμβολή των Ηνωμένων Εθνών στην ισότητα των φύλων είναι καθοριστική. Οι ετήσιοι απολογισμοί κατά την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας, δείχνουν ασφαλώς ότι χρειάζεται ακόμα πολλή δουλειά και μεγάλες προσπάθειες για να εφαρμοστούν στην πράξη όσα έχουν αποφασιστεί στα χαρτιά, για να κερδίσουν οι γυναίκες και τις κοινωνικές μάχες, όπως κέρδισαν τις νομικές.

Στο επίπεδο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η ηθική και πρακτική απελευθέρωση του μισού πληθυσμού της γης, θεωρείται ότι αποτελεί τον πιο δραστικό παράγοντα της οικονομικής και πολιτισμικής αναγέννησης και το ενδιαφέρον στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εκδηλώνεται ζωηρά με ειδικές εκθέσεις, ψηφίσματα, οδηγίες και αποφάσεις ιστορικής σημασίας για τα γυναικεία θέματα.

Είναι αλήθεια πως το τέρμα του δρόμου είναι ακόμη μακριά. Όμως, μπορούμε να αισιοδοξούμε ότι το έτος 2000, οι νέοι άνθρωποι θα μοιράζονται ισότιμα τις χαρές, τις λύπες και τα κέρδη της ζωής. Και τότε ίσως η Διεθνής Ημέρα της Γυναίκας να μην είναι παρά μια ανάμνηση!

ΜΑΡΙΑ - ΕΥΡΥΔΙΚΗ ΓΚΡΑΤΖΙΟΥ &
ΕΥΔΟΚΙΑ ΓΟΥΛΑ - ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ

Governors

Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία

Αγαπημένες μας φίλες,

Το ΔΣ της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας μας έστειλε την αναφορά για τα οικονομικά και τις αποφάσεις του για το 1ο τετράμηνο της διετίας του 2021 - 2023, τα οποία σας τα παρουσιάζουμε μεταφρασμένα στα ελληνικά. Αντίστοιχες αναφορές θα μας κοινοποιούνται με το τέλος κάθε τριμήνου και θα σας τα κοινοποιούμε με τη σειρά μας.

Στις 15 Φεβρουαρίου 2022 έγινε workshop της SIE στο οποίο έλαβαν μέρος οι governors και οι Πρόεδροι των Ενώσεων και των S.Cs. με σκοπό να διευκρινιστούν τυχόν ερωτήσεις και απορίες πάνω στις αναφορές ή άλλα θέματα που απασχολούν τις Ενώσεις και τα SCs. Στο workshop της 15ης Φεβρουαρίου από την Ελληνική Ένωση έλαβαν μέρος η Πρόεδρος Μερόπη Ορφανού και οι δύο governors Μαρία - Ευρυδίκη Γκράτζιου και Ευδοκία Γούλα - Αικατερινάρη.

Η Πρόεδρος της SIE αναφέρθηκε στην πρώτη συνάντηση που έγινε μεταξύ των Προέδρων και των Προέδρων των Επιτροπών Επέκτασης και τόνισε ότι δεν μας ενδιαφέρει τόσο η ποσότητα όσο η ποιότητα των νέων μελών. Επιθυμούμε να έχουμε νέα μέλη με δεξιότητες και επαγγελματικά προσόντα.

Υπενθύμισε για το εγκεκριμένο ποσό που υπάρχει για τις Ακαδημίες Ηγεσίας και είπε ότι θα γίνει σχετική σεμιναριακή συνάντηση για τις Προέδρους των Ενώσεων και SCs. Η κάθε Πρόεδρος μπορεί να προτείνει άλλα 3 μέλη από την Ένωσή της για να παρακολουθήσουν τη συνάντηση.

Μετά από κάθε αναφορά θα ακολουθούν workshops σε προκαθορισμένες ημερομηνίες που μας ανακοινώθηκαν (10 Μαΐου, 16 Αυγούστου, 11 Οκτωβρίου).

Όποια σοροπτιμίστρια επιθυμεί να παρακολουθήσει τις εργασίες της Επιτροπής Ηνώμενων Εθνών για τις γυναίκες που θα διεξαχθούν 14 - 25 Μαρτίου 2022 και θα έχουν ως κεντρικό θέμα το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή, μπορεί να βρει πληροφορίες και να εγγραφεί μέσα από την ακόλουθη διεύθυνση:

<https://www.soroptimisteurope.org/the-commission-on-the-status-of-women-csw66/>

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Στα παρουσιαζόμενα αρχεία αναφορών τα σημεία με μπλε γράμματα είναι δικά μας σχόλια.

1st Quarter Financial Report (Οικονομική Αναφορά 1^{ου} τριμήνου)

Biennium 2021-2023 ΔΙΕΤΙΑ
(01.10.2021 - 31.12.2021)

	Actual 1Q 01.10.2021 - 31.12.2021	1st year (15 month) 01.10.2021 - 31.12.2022	Budget left in percentage	Biennium 2021-2023
INCOME (Εσοδα)				
TOTAL INCOME(Σύνολο Εσόδων)	1 320 786	1 325 176	0.33%	2 374 042
EXPENSES (Εξοδα)				
TOTAL FEES (Συνολικές συνδρομές)	184 474	185 087	0.33%	375 226
TOTAL GOVERNORS' MEETINGS (Σύνολο εξόδων για GMs)	631	115 000	99.45%	230 000
TOTAL BOARD MEETINGS(Σύνολο εξόδωνγια ΔΣ)	26 172	50 000	47.66%	100 000
TOTAL TRAININGS (Για σύνολο εκπαιδεύσεων)	0	45 000	100.00%	90 000
ADVOCACY (Συνηγορία)	0	2 000	100.00%	4 000
TOTAL FINANCES (Οικονομικά)	1 029	2 000	48.54%	4 000
TOTAL CONSTITUTION (Καταστατικό)	0	2 000	100.00%	4 000
TOTAL EXTENSION & TWINNING (Επέκταση και αδελφοποίηση)	0	8 000	100.00%	16 000
TOTAL PROGRAMME (Συνολικά Προγράμματα)	12	4 000	99.71%	8 000
TOTAL TRAVEL ACCOUNT (Ταξίδια)	0	23 000	100.00%	46 000
TOTAL CHARTERING (Ιδρυση νέων Ομίλων)	0	5 000	100.00%	10 000
WEBSITE (Διαδίκτυο)	1 343	6 250	78.51%	11 250
TRANSLATIONS GENERAL (μεταφράσεις γενικά)	2 569	6 000	57.19%	12 000
TOTAL HQ PREMISE & OPERATING EXPENSE (Λειτουργικά έξοδα γραφείων)	17 496	91 250	80.83%	164 250
HQ STAFF (Μισθοί προσωπικού γραφείων Ομοσπονδίας)	103 555	616 250	83.20%	1 109 250
TOTAL SPECIAL ACCOUNT (Ειδικοί Λογαριασμοί)	6 828	36 500	81.29%	77 500
TOTAL EXPENDITURE (Σύνολο Εξόδων)	344 109	1 197 337	71.26%	2 261 476
SURPLUS (deficit) Πλεόνασμα (έλλειμμα)		127 839		112 565

Αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της SIE (Διετία 2021-2023)

Φεβρουάριος 2022

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΑΠΟΦΑΣΗ - ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ
17.10.2021	Το Διοικητικό Συμβούλιο συμφώνησε να προτείνει τη Maria Elisabetta de Franciscis ως πρώτη υπεύθυνη για την επαφή με το SI για το Appeal της Προέδρου του Διεθνούς Σοροπτιμισμού, η οποία θα συνεργάζεται στενά με την Assistant Program Director της Ομοσπονδίας SIE σύμφωνα με το Καταστατικό και τις Κανονιστικές Διατάξεις της SIE. Θα ζητηθεί έγκριση με ηλεκτρονική ψηφοφορία από τις Governors. Η Ψηφοφορία έγινε όπως σας είχαμε ανακοινώσει και η πρόταση για την Maria Elisabetta de Franciscis εγκρίθηκε από τις governors.
17.10.2021	Το διοικητικό συμβούλιο συμφώνησε η πρόταση της Ένωσης της Σουηδίας σχετικά με το έμβλημα να δοθεί στις Διευθύντριες της SIE στον Διεθνή Σοροπτιμισμό SI, οι οποίες με τη σειρά τους θα παρουσιάσουν την πρόταση στο διοικητικό συμβούλιο του SI. Το ΔΣ της SIE έλαβε την πρόταση της Ένωσης της Σουηδίας σχετικά με τη χρήση του ιδίου εμβλήματος σε ολόκληρο τον κόσμο του SI. Καθώς αυτό το ζήτημα δεν μπορεί να επιλυθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας και διαπιστώνοντας ότι μπορεί να υπάρχει σύγκρουση μεταξύ του λογότυπου και του εμβλήματος, η motion παραδόθηκε στις Διευθύντριες της SIE στον Διεθνή Σοροπτιμισμό και τους ζητήθηκε να το φέρουν στο Συμβούλιο του SI για περαιτέρω συζήτηση. Όπως ενημερωθήκαμε στο πρόσφατο workshop η συζήτηση για το έμβλημα θα γίνει στο Παγκόσμιο Σοροπτιμιστικό Συνέδριο/ Συνέλευση (Convention) που θα γίνει στο Δουβλίνο 27 - 29 Ιουλίου 2023.
17.10.2021	Το συμβούλιο αποδέχτηκε την πρόσκληση για ταμείο αλληλεγγύης. Επιπλέον, συντάχθηκε ένα σχέδιο για το πώς θα προχωρήσει ο αιτών για τα επόμενα χρόνια. Το ΔΣ της SIE συμφώνησε ότι το ποσό μειώνεται με την αύξηση της συναλλαγματικής ισοτιμίας για ένα μόνο έτος. Η απόφαση αυτή λήφθηκε σύμφωνα με τους κανόνες του Ταμείου Αλληλεγγύης.
5.12.2021	Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε να αναβάλει το Βραβείο Ειρήνης για το επόμενο Συνέδριο της SIE το 2025 με το σκεπτικό ότι είναι καλύτερα να υπάρχει ένα μεγαλύτερο κοινό για αυτό το βραβείο, προκειμένου να είναι μια εορταστική περίπτωση, όπως αναφέρεται και στο καταστατικό. Συνεπώς το Βραβείο Ειρήνης πρόκειται να απονεμηθεί τη στιγμή του Συνεδρίου της SIE που θα γίνει το 2025.
5.12.2021	Το ΔΣ αποφάσισε να κάνει δεκτή την αίτηση για Ταμείο Αλληλεγγύης για Ένωση/ή SC και θα πληρώνεται το μισό χρηματικό ποσό καθώς το άλλο μισό πληρώνεται από μια Ένωση.
5.12.2021	Το Διοικητικό Συμβούλιο συμφωνεί να χορηγήσει 8.000 ευρώ από το Ταμείο Αλληλεγγύης σε Ένωση/ή SC
19.1.2022	Το Διοικητικό Συμβούλιο συμφώνησε να δημιουργήσει μια ομάδα εργασίας, που θα περιλαμβάνει μέλη των SCs Gulf of Dubai και του Κουβέιτ, ώστε να λύσει προβλήματα στην περιοχή και να αναλύσει τις δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξης στη Μέση Ανατολή. Η απόφαση αυτή πάρθηκε γιατί το ΔΣ από την μία μεριά έλαβε έρευνες για νέους Ομίλους στη Μέση Ανατολή (Ντόχα, Κατάρ, Ομάν) και από την άλλη πληροφορήθηκε για τα σοβαρά προβλήματα που υπάρχουν στη διατήρηση του Ομίλου στο Ντουμπάι. Επειδή κανείς δεν θέλει να χάσει Ομίλους στην περιοχή, θα δημιουργηθεί μια ομάδα εργασίας για περαιτέρω διερευνήσεις.
19.1.2022	Το ΔΣ συμφώνησε για τη μορφή παρουσίασης του προϋπολογισμού σύμφωνα με τις Κανονιστικές Διατάξεις που ψηφίστηκαν στη ΓΣ του 2021 και για την παρουσίαση των πρακτικών των αποφάσεων του ΔΣ επίσης, σε τριμηνιαία βάση. Σύμφωνα με τις Κανονιστικές Διατάξεις, το Διοικητικό Συμβούλιο πρέπει να υποβάλλει έκθεση για τον προϋπολογισμό σε τριμηνιαία βάση. Επειδή τα μέλη του ΔΣ πιστεύουν επίσης, ότι και τα πρακτικά των αποφάσεων του ΔΣ - θα πρέπει και μπορεί να παρουσιάζονται επίσης ανά τρίμηνο, αν και δεν αναφέρεται στις κανονιστικές διατάξεις, αποφάσισαν να παρουσιάζεται και τα πρακτικά αποφάσεων του ΔΣ σε μια μορφή που είναι παρόμοια με την παρουσίαση του προϋπολογισμού. Η μορφή της παρουσίασης είναι εγκεκριμένη.
19.1.2021	Το Διοικητικό Συμβούλιο συμφώνησε να επανεξετάσει τη δυνατότητα χρηματικού επάθλου για Βραβεία Best Practice που θα μπορούσε να δοθεί την πρώτη φορά ως έκκληση, καθώς δεν έχει συμπεριληφθεί στην προκήρυξη της αίτησης. Το ΔΣ σκέφτεται ένα ποσό 1.000,00 ευρώ. Η τελική απόφαση θα ληφθεί μέχρι τη Γενική Συνέλευση του Ιουνίου. Η ομάδα στόχων SDG 1 και SDG 4 θα εργαστούν για την παρουσίαση της ιδέας στις governors. [SDG1: Program and Advocacy και SDG4: Better allocation of our energy, time, money, talent, data].

Η Ιστορία του Διεθνούς Σοροπτιμισμού

Μετάφραση - Περίληψη

ΛΙΛΙΑΝ ΖΕΛΜΟΥ

Πολιτικός επιστήμων
Πρόεδρος Σ.Ε.Ε. 2010 - 2012

Κεφάλαιο Τέταρτο / Μέρος Α΄ > Changing Times 1960-1971

Looking further

Τα γεγονότα μαρτυρούν ότι, στη δεκαετία του 1960 έπρεπε να δοθεί σημασία στην παγκοσμιοποίηση. Παρά το γεγονός ότι είχαν δημιουργηθεί ισχυροί δεσμοί μεταξύ των μελών όλων των χωρών σε κάθε Ομοσπονδία, δεν μπορούσε κανείς να παραβλέψει τις δυσκολίες που αντιμετώπιζαν στην κατανόηση της σπουδαιότητας του ΟΗΕ και την σχέση που αναπτυσσόταν μεταξύ αυτού και των άλλων διεθνών Οργανώσεων παροχής υπηρεσιών. Η ελβετίδα **Elizabeth Hoeter** μόλις ανέλαβε την προεδρία του Διεθνούς Σοροπτιμισμού στον εναρκτήριο λόγο της ανέλυσε ακριβώς τη σημασία της διεθνοποίησης της Οργάνωσης. Η προηγούμενη θητεία της, ως συμβούλου της UNESCO, την όπλισε με επιχειρήματα για να ενημερώσει σωστά τα μέλη της Οργάνωσης τονίζοντας ότι οι καιροί άλλαξαν και το γεγονός αυτό θα επирέαζε αναπόφευκτα την προσέλκυση νέων μελών, την υλοποίηση των προγραμμάτων και για τον λόγο αυτό, θα έπρεπε να ενισχυθούν τα οικονομικά του συνόλου της Οργάνωσης.

Σοβαρά γεγονότα, πολιτικά (ανεξαρτησία της Νιγηρίας), πολεμικά (έναρξη του πολέμου του Βιετνάμ) και επιστημονικά (η εφαρμογή των laser που επινοήθηκε στην Αμερική), είχαν μεγάλη επίδραση στη βιομηχανία, στο εμπόριο και στην Ιατρική.

Τα διεθνή ταξίδια έγιναν πιο προσια, πάρα πολλά νοικοκυριά είχαν τηλεφώνω, τηλεόραση και αυτοκίνητα. Όλα αυτά έφεραν τους λαούς πιο κοντά. Παράλληλα ο ΟΗΕ ανακάλυψε το έτος 1960 ως «Παγκόσμιο έτος για τους πρόσφυγες» και έπρεπε να εκκενωθούν οι εναπομείναντες δομές προσφύγων στην Ευρώπη και ειδικότερα στο Hoellingerau, στην Αυστρία. Η έκκληση του ΟΗΕ είχε απήχηση στην Οργάνωση που συγκέντρωσε οικονομικούς πόρους για να κτιστούν διαμερίσματα στο Reichenau και Innsbruck, στεγάζοντας 22 οικογένειες. Επίσης δημιουργήθηκαν παιδικές χαρές στο Kufstein και Reichenau. Στην Ελλάδα όπου οι οικονομικές δυνατότητες ήταν περιορισμένες, χρηματοδοτήθηκε η προσπάθεια ενσωμάτωσης στην κοινωνία 16 οικογενειών στην ύπαιθρο. (σημ. μετ. αναφέρεται η περιοχή Καρράς, χωρίς αναφορά γεωγραφική. Ίσως οι επιζώσες Ελληνίδες σοροπτιμίστριες να θυμούνται κάτι και τις παρακαλώ θερμά να καταθέσουν τις αναμνήσεις τους, ώστε να εμπλουτίσουμε τις γνώσεις μας στο θέμα).

Work with Children Acknowledged

Η Οργάνωση πάντα θεωρούσε ότι η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και η εκπαίδευση των παιδιών θα βοηθούσε στην εδραίωση της παγκόσμιας ειρήνης και εργάστηκε σοβαρά γι' αυτό. Η UNESCO αναγνωρίζοντας το έργο, τη σοβαρότητα και συνέπεια των δράσεων και των τριών Ομοσπονδιών, χορήγησε στην Οργάνωση το 1966 συμβουλευτική θέση στη διαμόρφωση των πολιτικών και των δραστηριοτήτων της.

Changes and Extension

Παρά το γεγονός ότι οι γυναίκες κατακτούσαν επαγγελματικές θέσεις που σε προηγούμενα χρόνια ήταν προνόμιο των ανδρών, εν τούτοις σε επίπεδο κοινωνίας οι αλλαγές ήταν περιορισμένες. Τα ίσα δικαιώματα ήταν νομικά κατοχυρωμένα. Πολλές γυναικείες Οργανώσεις δημιουργήθηκαν και κάποιες από αυτές με αμφιλεγόμενες συμπεριφορές και υπερβολές που είχαν ανεπιθύμητα αποτελέσματα. Από την άλλη πλευρά, οι ταχύτατες αλλαγές στις κατά τόπους κοινωνίες ήταν μία σοβαρή πρόκληση για την Οργάνωση, η οποία εντατικοποίησε τις προσπάθειες για επέκταση της, ώστε να είναι παντού παρούσα. Κατά την περίοδο 1960 - 1964 αναπτύχθηκαν Όμιλοι σε περιοχές ιδιαίτερης σημασίας.

Το 1960 ιδρύθηκε ο Όμιλος του Tokyo με 70 μέλη. Ο Όμιλος αυτός αρχικά δημιουργήθηκε από την **S. Noel** το 1953 σαν παράρτημα του Γυναικείου Ομίλου του Παρισιού. Είχε τους ίδιους σκοπούς, αλλά δεν ήταν επίσημα αναγνωρισμένος Όμιλος από τον Διεθνή Σοροπτιμισμό. Το 1959 η **Blanche O. Edgar** του Ομίλου Sacramento συναντήθηκε με τα μέλη του Tokyo Femme Club και συμφώνησαν να ενταχθούν στο Σοροπτιμισμό, κάτι που από καιρό επιθυμούσε η Αμερικανική Ομοσπονδία. Ιδρύθηκαν επίσης Όμιλοι στο Peru και Costa Rica, στα πλαίσια της ίδιας Ομοσπονδίας. Η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία ίδρυσε Ομίλους στην Ισλανδία και το Βελγικό Κογκό, ενώ η Βρετανική ίδρυσε Ομίλους στη Ρωδεσία, Νότια Αφρική, στη Χιλή, στα νησιά Μπαρμπέιντος, Χονγκ - Κονγκ, Τζαμάικα και Μυστίκ. Έτσι οι Όμιλοι έγιναν 300.

Forty Years of Service

Οι Αμερικανίδες Σοροπτιμίστριες οργάνωσαν εορταστικές εκδηλώσεις για να παρουσιάσουν τα επιτεύγματα της Οργάνωσης. Τον Σεπτέμβριο 1961 επί προεδρίας της **Dora S. Lewis** (1960 - 1962) οι 803 Όμιλοι γιόρτασαν τα πρώτα 40 χρόνια του Σοροπτιμισμού. Το γραφείο στη Φιλαδέλφεια κατακλύστηκε από συγχαρητήρια μηνύματα και ευχές. Η πρόεδρος **Elizabeth Hoeter** και οι πρόεδροι των Ομοσπονδιών απέτεισαν φόρο τιμής στις ιδρύτριες του Ομίλου Oakland, που πρώτες αυτές ξεκίνησαν, σε ιδιαίτερα δύσκολες εποχές, τον μεγάλο αγώνα. Επίσης το 1961 η Αμερικανική Ομοσπονδία εόρτασε τα 25 χρόνια συνεχούς προσφοράς της Εκτελεστικής Γραμματέως **Martha R. Servis** που με τη συνεχή εργασία της συνετέλεσε στην αποτελεσματική ανάπτυξη και υλοποίηση των δράσεων της Οργάνωσης. Υπήρξε μέλος του Ομίλου της Philadelphia από το 1929. Είχε διαθέσει ένα δωμάτιο του σπιτιού της, πολύ πριν λειτουργήσει το γραφείο της κεντρικής διοίκησης της Ομοσπονδίας, στην ίδια πόλη. Είχε πολλές ιδέες για προγράμματα και μόλις ιδρύθηκε ο Όμιλος του Nottingham, οι δύο Όμιλοι εγκαίνισαν μακρά συνεργασία.

Edith Glanville Honored

Στην άλλη πλευρά του κόσμου συγκεντρώθηκαν πολλές σοροπτιμίστριες για να εορτάσουν την αργυρή επέτειο της ίδρυσης του Ομίλου του Sydney.

Ανάμεσα στις καλεσμένες ήταν και η ιδρυτική πρόεδρος του, **Edith Glanville**, η οποία ήταν άνω των 90 ετών. Από όλους τους Όμιλους, όλων των Ομοσπονδιών κατέφθαναν συγχαρητήρια μηνύματα, καθώς και ένα μαγνητοφωνημένο μήνυμα της **Elizabeth Hawes**. Σιωπή απλώθηκε στην αίθουσα, όταν η πρόεδρος **Ruth Miles**

ανακοίνωσε ότι, προς τιμήν της Edith Glanville, η Οργάνωση επίβλησε τον ξενώνα των φοιτητών του Πανεπιστημίου της Νότιας Νέας Ουαλίας και σε ένα δωμάτιο δόθηκε το όνομά της.

World without Frontiers

Η **Elizabeth Hoeter**, πριν εκλεγεί πρόεδρος του Διεθνούς Σοροπτιμισμού, είχε αναπτύξει μεγάλη δραστηριότητα στο χώρο των Διεθνών Οργανώσεων και κυρίως στα πλαίσια της Διεθνούς Ομοσπονδίας των Πανεπιστημιακών Γυναικών. Οι συσσωρευμένες εμπειρίες της, την οδήγησαν στην άποψη ότι πρέπει να αναπτυχθούν όσο το δυνατόν στενότερες σχέσεις μεταξύ των μελών σε διεθνές επίπεδο. Ακούσε μεγάλη επιρροή σε όλα τα μέλη των ΔΣ και των επιτροπών, λόγω της φυσικής γοητείας της και του πειστικού λόγου της. Υπενθύμιζε πάντα την ανάγκη ύπαρξης ενός κόσμου χωρίς σύνορα. (world without frontiers).

Στο πνεύμα αυτό ο Όμιλος του Keene (Sydney Austr.), μέσω του αδελφοποιημένου Ομίλου του New Hampshire USA, απέστειλε ένα πολύ ωραίο Οπάλιο (πολύτιμη πέτρα), για να ενσωματωθεί μαζί με άλλες πέτρες από διάφορα έθνη, στην Αγία Τράπεζα των Εθνών που βρισκόταν στον Καθεδρικό ναό των Πεύκων, στην Πολιτεία του New Hampshire, για να τιμήσουν τη μνήμη των πεσόντων στους δύο παγκοσμίους πολέμους.

Helsinki Board Meeting 1962

Η ενδιάμεση συνάντηση εργασίας της Εκτελεστικής Επιτροπής για την προετοιμασία του παγκόσμιου Συνεδρίου στη Λοζάνη της Ελβετίας το 1964, έγινε στο Helsinki, Finland, το 1962. Εκεί αποφασίστηκε να μαγνητοφωνούνται οι ομιλίες των προέδρων των Ομοσπονδιών, ώστε τα μέλη της Οργάνωσης να είναι ενήμερα για τα προγράμματα της 4ετίας. Πριν από το συνέδριο, η υψηλότερη έζησε την πρώτη εκτόξευση ανθρώπου στο διάστημα καθώς και την ανέγερση του τείχους του Βερολίνου. Η Τζαμάικα, το Τρίνιδατ, το Τομπάγκο και η Ουγκάντα έγιναν ανεξάρτητες χώρες και η Μ. Βρετανία αποχώρησε από τα εδάφη τους. Ένα εξαιρετικά θλιβερό γεγονός, που συγκλόνισε όλο τον κόσμο, ήταν η δολοφονία του προέδρου των ΗΠΑ John Kennedy στο Texas. Το γραφείο της Αμερικανικής Ομοσπονδίας κατακλείστηκε από συλλυπητήρια μηνύματα από τους σοροπτιμιστικούς Όμιλους από όλη την υφήλιο.

Seventh SI Convention 1964

Ο Σοροπτιμισμός σε αριθμούς. Το 1964 αριθμούσε 45.151 μέλη και 1475 Όμιλους, σε 35 χώρες. Από αυτά, 1800 μέλη από 380 Όμιλους έλαβαν μέρος στο Συνέδριο της Λοζάνης, τον Σεπτέμβριο 1964. Η ημερομηνία είχε επιλεγεί ώστε να συμπίπτει με το Φεστιβάλ αμπελουργών και την ελβετική Εθνική Έκθεση που γίνεται κάθε 25 χρόνια. Στον εναρκτήριο λόγο της η πρόεδρος **E. Hoeter** έδωσε έμφαση στην ανάγκη επαναπροσδιορισμού των τομέων των υπηρεσιών της οργάνωσης, με όρους ανάλογους με τις νέες παγκόσμιες προοπτικές, καθώς και στη δημιουργία νέων δεσμών φιλίας. Ζήτησε ανταπόκριση στις νέες προκλήσεις που αφορούν στην οικογένεια σε συνδυασμό με την επαγγελματική ζωή, να προσπεραστεί η επιρροή της απαξίωσης του ανθρώπου στη σύγχρονη επιστήμη και να οικοδομηθεί ο διεθνισμός, πέρα από τα εθνικά σύνορα και εφ' όσον ο σοροπτιμισμός μόνος του δεν μπορεί να αλλάξει τον κόσμο, πρέπει να συνεργαστεί με όλους τους διεθνείς μηχανισμούς. Κεντρικός ομιλητής στο Συνέδριο ήταν ο **Max Petitpierre**, πρώην επικεφαλής του Τμήματος Ομοσπονδιακής πολιτικής, ο οποίος εστίασε στις πρακτικές αξίες της δημοκρατίας, στην ουδετερότητα μεταξύ των κρατών και στην ανάγκη της γρήγορης προσαρμογής στις τεχνολογικές προόδους.

Οι σύνεδροι έλαβαν περίληψη των αποτελεσμάτων των εργασιών της υπηρεσίας προσφύγων και οι ομάδες διαβούλευσης ενημερώθηκαν από ειδική ομιλία της Βρετανίδας βουλευτού **Joan Vickers**, η οποία ήταν εκπρόσωπος στην επιτροπή του ΟΗΕ για τις γυναίκες. Η ομιλήτρια έδωσε έμφαση στα 70 χρόνια αγώνων για την αλλαγή της θέσης της γυναίκας, στέλνοντας ισχυρό μήνυμα στις σοροπτιμίστριες για να εργαστούν για την

οικονομική αναβάθμιση των γυναικών και να συμμετέχουν στα συνέδρια του ΟΗΕ, εργαζόμενες από κοινού με τις κυβερνήσεις τους, για να δημιουργήσουν, μέσω της ειρήνης, τις βασικές συνθήκες που είναι αναγκαίες για κάθε οικονομική πρόοδο. Οι απόψεις της συζητήθηκαν στα εργαστήρια που ακολούθησαν. Οι εισηγήσεις και τα αποτελέσματα υιοθετήθηκαν από τη Διεθνή Εκτελεστική Επιτροπή. Δύο «περιοχές κλειδιά» ενσωματώθηκαν στο θέμα της επόμενης 4ετίας που θα έπρεπε να εργαστούν οι σοροπτιμίστριες. Να συνεργαστούν με τους νέους και τις επιτροπές του ΟΗΕ, κάτω από το θέμα «Toward Understanding».

A Fundamental Re-Organization

Υιοθετήθηκαν αλλαγές που θα επηρέαζαν σημαντικά το μέλλον της Οργάνωσης. Η Εκτελεστική Επιτροπή στο εξής θα ονομαζόταν Διεθνές Συμβούλιο (International Board), η θητεία των Προέδρου, Ταμιά και Γεν. Γραμματέα θα είναι από το 1967, διετής, αντί της 4ετίας που ίσχυε. Για την εφαρμογή των ανωτέρω αλλαγών η επόμενη θητεία ορίζεται τριετής, με ορισμό του επόμενου Συνεδρίου σε τρία χρόνια από το 1967, στο Τορόντο του Καναδά. Επίσης δημιουργήθηκε μία επιτροπή μελέτης για στενότερη συνεργασία των τριών Ομοσπονδιών. Πρόεδρος ορίστηκε η **Marion Stallard** (GBI). Τα αποτελέσματα αυτής της Επιτροπής θα πρέπει να υποβληθούν στο ενδιαμέσο Διεθνές Συμβούλιο. Άλλη σημαντική απόφαση ήταν ο θεσμός της εκλεγμένης προέδρου, η οποία στο εξής θα εκλέγεται ένα χρόνο πριν από την επίσημη ανάληψη των καθηκόντων της και θα συμμετέχει στο ΔΣ, για να διασφαλιστεί η ομαλή συνέχεια. Για τον ίδιο λόγο, η απερχόμενη πρόεδρος θα υπηρετεί στο συμβούλιο για ένα χρόνο.

New Officers Appointed

Για την τριετία 1964 - 1967 εκλέχθηκαν στα αξιώματα οι εξής: Πρόεδρος, η **Dora S. Lewis** (New York City Fed Americas), Γραμματέας, η **L. Grace Nicholls** (Toronto Canada, Fed. Americas) και Ταμιάς, η **Betty Barton** (Manchester, England Fed. GBI). Η Dora Lewis, οικονομολόγος καριέρας, ήταν ιδιαίτερα γνωστή στο ευρύ κοινό ως συγγραφέας βιβλίων για την οικονομία. Γεννημένη στις ΗΠΑ από γονείς Ισλανδούς, είχε ισχυρό όραμα για το μέλλον της Οργάνωσης. Στον εναρκτήριο λόγο της έδωσε έμφαση σε όλες τις μορφές και σε όλα τα επίπεδα εργασίας που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν ισχυρούς δεσμούς συνεργασίας με τον υπόλοιπο κόσμο και με δεσμούς φιλίας και συνεργασίας με όλες τις πτέρυγες του ΟΗΕ.

Towards Understanding

Ξαναδιαβάζοντας το νέο θέμα καταλήγει κανείς στο συμπέρασμα ότι γίνεται προσπάθεια να αποφευχθούν προγράμματα εξεύρεσης χρημάτων, αλλά να δημιουργηθούν προγράμματα παροχής υπηρεσιών, δηλαδή συμμετοχή στη δημιουργία πολιτικών, για την υλοποίηση των στόχων της Οργάνωσης. Ας κοιτάξουμε πιο διεξοδικά τις συνθήκες που

Suzanne Noël

Joan Vickers

Dora S. Lewis

Marion Stallard

Elizabeth Hawes

Max Petitpierre

οδήγησαν και συνέβαλαν στην υιοθέτηση αυτού του θέματος.

Η **Elizabeth Hoeter**, όπως και οι προηγούμενες πρόεδροι κατέβαλαν πολλές προσπάθειες και διέθεσαν πολύ χρόνο για να τονίσουν την ανάγκη τα μέλη της Οργάνωσης να σκέπτονται και να λαμβάνουν αποφάσεις με γνώμονα τα Διεθνή προβλήματα. Τα θέματα εργασίας δεν θα είχαν καμία αξία χωρίς συγκεκριμένους στόχους και οδηγίες. Γνωρίζουμε ήδη ότι, έντεκα εισηγήσεις είχαν παρουσιαστεί για να αποτελέσουν αντικείμενα εργασίας. Ήταν κάτι παρόμοιο με το πρόγραμμα δράσης που τώρα άρχιζε να παίρνει συγκεκριμένη μορφή. Οπωσδήποτε, θα ήταν λάθος να υποθέσουμε ότι, τα ζητήματα προς επεξεργασία ήταν σαφή και τα αποτελέσματα ήταν δεδομένα.

Πρέπει να θυμόμαστε ότι κάνουμε ανασκόπηση μιας εποχής, όπου δεν είχαμε πλήρη πρόσβαση στον ΟΗΕ τη χρονική στιγμή που αποφασίζαμε για τα προγράμματα. Επίσης πρέπει να μην λησμονούμε ότι, οι Ομοσπονδίες είχαν πλήρη ελευθερία ως προς την επιλογή και την υλοποίηση του θέματος. Εκτός αυτού οι σοροπτιμίστριες έπρεπε επειγόντως να ασχοληθούν με την ενσωμάτωση της αρχής της ισότητας στην επαγγελματική κατάρτιση των γυναικών, να υποστηρίξουν τις οργανώσεις νεολαίας και να συνεργαστούν, διαμορφώνοντας προγράμματα αναβάθμισης της θέσης της γυναίκας στις αναπτυσσόμενες χώρες. Επίσης υπήρχε η πίεση της συνεργασίας με την UNICEF εντασσόμενες στις επιτροπές της και να συνεχίσουν τη βοήθεια στους πρόσφυγες. Η **Dora Lewis** εκτιμώντας ότι αρκετές δράσεις του σοροπτιμισμού ήταν αντιπροσωπευτικές της Οργάνωσης στον τομέα της παροχής υπηρεσιών, θα έπρεπε, πλέον, να γίνουν γνωστές στο ευρύ κοινό και η Οργάνωση να γίνει γνωστή, ως μία από τις πλέον διαδραστικές γυναικείες Οργανώσεις που εργάζονται για ένα καλύτερο κόσμο.

Η Dora είχε την αίσθηση ότι οι σοροπτιμίστριες έπρεπε να συνεχίσουν να ονειρεύονται. Εκτός όμως από τα όνειρα, υπήρχε και η πραγματικότητα. Υπήρχαν εσωτερικά προβλήματα. Είναι λογικό, η δράση να δημιουργεί και αντίδραση. Η αύξηση των μελών καθιστούσε αναγκαία την ύπαρξη μόνιμου διεθνούς γραφείου. Το γεγονός αυτό δημιούργησε την ανάγκη της αύξησης των συνδρομών και την επιθυμία να βρεθούν τρόποι, ώστε τα μέλη να μοιράζονται την ευθύνη της υλοποίησης των προγραμμάτων.

The Federations at Work

Η ταχεία ανάπτυξη του σοροπτιμισμού έφερε μαζί και δυσκολίες. Οι πολιτισμικές διαφορές από μόνες τους απαιτούσαν και αλλαγές στον προσανατολισμό της παροχής υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο. Η μετάφραση σε διαφορετικές γλώσσες δημιουργούσε προβλήματα και ήταν συχνές οι λανθασμένες ερμηνείες που άλλαζαν το νόημα των λέξεων. Η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία είχε τα μεγαλύτερα προβλήματα. Το περιοδικό The Link είχε ιδιαίτερα σημαντική θέση στην προσπάθεια της οικοδόμησης αμοιβαίας κατανόησης και καλής θέλησης. Το καταπίστευμα της **Dr. S. Noel** χρησιμοποιήθηκε για χορήγηση υποτροφιών.

Η συνεχιζόμενη επέκταση αυτά τα τρία χρόνια είχε ως

αποτέλεσμα τη δημιουργία εντός της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας 335 Ομίλων σε 17 χώρες και την καταγραφή 9.000 μελών. Παρά την μεγάλη ανάπτυξη, άρχισε να διαφαίνεται η δυσκολία της συμμετοχής νέων γυναικών, που ήταν αποτέλεσμα των γάμων σε μικρή ηλικία και ως μητέρες εγκατέλειπαν τις θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης. Η έλλειψη υποστηρικτικών υποδομών ήταν εμφανέστατη και έπρεπε κάτι να γίνει. Στο συνέδριο της Αμερικανικής Ομοσπονδίας το 1964 οι σοροπτιμίστριες κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι χρειάζονται νέα σχέδια δράσης, νέες ανθρώπινες πηγές, νέο πνεύμα. Οι καιροί άλλαζαν και απαιτούσαν αλλαγή πλεύσης.

In The 1963 Proclamation of Founder's Week

Με την επέκταση στη Νότια Αμερική και τη δημιουργία νέων Ομίλων στις Φιλιππίνες, Κορέα και Ιαπωνία, η Οργάνωση απέκτησε πρόσβαση σε νέους ανθρώπινους πόρους. Σε ότι αφορά τα οικονομικά, γνωρίζουμε ήδη ότι η Αμερικανική Ομοσπονδία δημιούργησε το «Founder's Fund». Το 1963 κώρσαν το καταπίστευμα στο μόνιμο κεφάλαιο για επενδύσεις, των οποίων τα έσοδα θα χρηματοδοτούσαν το πρόγραμμα παροχής υπηρεσιών και το τρέχον κεφάλαιο, το οποίο θα ήταν άμεσα διαθέσιμο για τα υπόλοιπα προγράμματα. Το 1966 η διεθνής πρόεδρος Dora παρακολούθησε το Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας και επανέλαβε, για μία ακόμη φορά, την ανάγκη για εργασία στα πλαίσια του ΟΗΕ και των Επιτροπών του.

Σ' αυτό το Συνέδριο, το οποίο ήταν το προπαρασκευαστικό του χρυσού Ιωβιλαίου, το 1971, ετέθησαν τα εξής ερωτήματα προς απάντηση:

- 1) Θα έπρεπε να ιδρυθεί μόνιμο Διεθνές γραφείο;
- 2) Πώς θα μπορούσε να αναπτυχθεί η επικοινωνία μεταξύ των σοροπτιμιστριών;
- 3) Πώς θα μπορούσε να διευρυνθεί ο αριθμός αυτών που υπηρετούσαν ως αξιωματούχοι και
- 4) Πως θα μπορούσαν οι σοροπτιμίστριες να επιρρεάσουν καλύτερα την κοινή γνώμη;

Εν τω μεταξύ, τα μέλη της Ομοσπονδίας Μ. Βρετανίας και Ιρλανδίας αναγνώρισαν την ανάγκη να ενδυναμώσουν τη θέση των αξιωματούχων. Στο Καταστατικό δεν υπήρχε αναφορά για κάποια Επιτροπή που θα έφερε εις πέρας το πρόγραμμα. Για τον λόγο αυτό συνέστησαν μία Επιτροπή για αστική και κοινωνική δραστηριότητα, που λειτουργούσε ως υποεπιτροπή του ΔΣ.

Στην συνάντησή τους στο Eastbourne τροποποιήθηκε το Καταστατικό και συμφωνήθηκε να αντικατασταθεί το συμβούλιο των Governors από την εκτελεστική επιτροπή της Ομοσπονδίας, αποτελούμενη από τις αξιωματούχους και μία εκπρόσωπο από κάθε Ένωση. Αυτή η Επιτροπή θα διηύθυνε τις δραστηριότητες της Ομοσπονδίας (business and administration). Η αστική και κοινωνική Επιτροπή μετονομάστηκε σε Επιτροπή αστικής δράσης και εν συνεχεία σε Επιτροπή δράσης προγράμματος, αποτελούμενη από μία εκπρόσωπο από κάθε Ένωση με εντολή δράσης.

Συνεχίζεται στο επόμενο τεύχος

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ:

Συνοπτική ανάλυση των
σχετικών διατάξεων
του Γενικού Κανονισμού
Προστασίας Δεδομένων
και του ν. 4624/2019

Η ελευθερία της επιστημονικής έρευνας, που σημαίνει ελευθερία επιλογής του αντικειμένου και της μεθοδολογίας της έρευνας, δεν μπορεί επομένως να είναι απεριορίστη, καθώς ενδέχεται να έρχεται σε σύγκρουση με το υπέρτατο δικαίωμα της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας (άρθρο 5Σ), στις ειδικότερες εκδηλώσεις του, οι οποίες διαχρονικά αναδείχθηκαν σε αυτοτελή δικαιώματα. Επίσης ο ερευνητής δε δικαιούται επικαλούμενος τη συνταγματικά κατοχυρωμένη ελευθερία της έρευνας να επιλέξει μεθόδους που ο κοινός νομοθέτης απαγορεύει και τιμωρεί ως ποινικά κολάσιμες πράξεις.

ΔΡ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΒΑΡΚΑ ΑΔΑΜΗ

Ομότιμη Καθηγήτρια Παν. Δυτικής Αττικής
Επίτιμη Δικηγόρος Δ.Σ.Α.
Αντιπρόεδρος ομίλου Κηφισιά - Εκάλυ

■ Ελευθερία της έρευνας και πληροφοριακός αυτοκαθορισμός: Δύο αλληλοσυγκρουόμενα θεμελιώδη δικαιώματα

Η ελευθερία της επιστημονικής έρευνας κατοχυρώνεται ως θεμελιώδες δικαίωμα στο Χάρτη Θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 13), αλλά και στο ελληνικό Σύνταγμα (άρθρο 16 παρ.1), το οποίο μάλιστα αναγάγει σε υποχρέωση του Κράτους την ανάπτυξη και προαγωγή της έρευνας. Ανάπτυξη όμως και προαγωγή της έρευνας δεν είναι νοητή χωρίς τη δυνατότητα πρόσβασης σε προσωπικά δεδομένα των υποκειμένων της έρευνας και χωρίς τη δυνατότητα πρόσβασης στα ήδη υπάρχοντα πορίσματα της έρευνας. Οι ραγδαίες εξελίξεις στον τομέα της ψηφιακής τεχνολογίας έδωσαν απεριορίστες δυνατότητες συλλογής, επεξεργασίας και διακίνησης δεδομένων και πληροφοριών, που έπαιξαν μεν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη και διάχυση της επιστημονικής γνώσης, ενέχουν όμως τον κίνδυνο της διασποράς ανεξέλεγκτων επιστημονικών πληροφοριών, που αποβλέπουν σε ιδιωτικά και όχι κοινωνικά οφέλη και κυρίως ενέχουν τον κίνδυνο της εισβολής στη σφαίρα του απορρήτου της ιδιωτικής ζωής του ανθρώπου.

Εναπόκειται επομένως στο συντακτικό αλλά και στον κοινό νομοθέτη να θεσπίσει ορισμένους περιορισμούς στην ελευθερία της έρευνας, και συγκεκριμένα τους απολύτως αναγκαίους για την προστασία των έννομων αγαθών των πολιτών, αλλά και του δημοσίου συμφέροντος.

Στη σφαίρα του απαραβίαστου της προσωπικότητας του ανθρώπου θεμελιώνεται επίσης και το δικαίωμα της προστασίας των προσωπικών του δεδομένων, το οποίο αναδείχθηκε σε αυτοτελές θεμελιώδες δικαίωμα την τελευταία περίπου τριακονταετία, λόγω της αλματώδους εξέλιξης της τεχνολογίας, που κατέστησε ελλιπείς τις μέχρι τότε διατάξεις του κοινού Δικαίου. Ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατοχύρωσε το δικαίωμα της προστασίας προσωπικών δεδομένων στο άρθρο 8. Επίσης το άρθρο 16 εδ.1 της Συνθήκης Λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) ορίζει ότι «κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν». Ο κοινοτικός νομοθέτης διαγιγνώσκοντας έγκαιρα την αναγκαιότητα λήψης απαραίτητων μέτρων για την προστασία της πληροφοριακής ιδιωτικότητας εξέδωσε το 1995 την Οδηγία 95/46 με την οποία επέβαλε στους υπευθύνους επεξεργασίας την υποχρέωση λήψης των κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, ενώ αντίστοιχη ρύθμιση περιέλαβε και ο έλληνας νομοθέτης με το άρθρο 10 του ν. 2472/1997 «για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων». Ιδιαίτερα σημαντική εξέλιξη αποτέλεσε η συνταγματική κατοχύρωση του δικαιώματος του πληροφοριακού αυτοκαθορισμού με την προσθήκη του

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

άρθρου 9Α, από την Ζ' Αναθεωρητική Βουλή των Ελλήνων το 2001, το οποίο ορίζει ότι: «καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα των προσωπικών του δεδομένων, όπως ο νόμος ορίζει», ανέθεσε δε σε Ανεξάρτητη Αρχή τη διασφάλιση της προστασίας των προσωπικών δεδομένων.

■ Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων (ΓΚΠΔ)

Στις 25 Μαΐου 2018 τέθηκε σε εφαρμογή ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016 «για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (General Data Protection Regulation (GDPR))».

Ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων (ΓΚΠΔ) αποτελεί ένα ενιαίο νομικό πλαίσιο για την προστασία των προσωπικών δεδομένων στα 27 Κράτη μέλη της ΕΕ (μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου), ως νομοθέτημα άμεσης και καθολικής εφαρμογής με τυπική ισχύ νόμου. Από τις 6 Ιουλίου 2018, ο ΓΚΠΔ ισχύει επίσης στην Ισλανδία, στο Λιχτενστάιν και στη Νορβηγία που μαζί με τα 27 κράτη μέλη της ΕΕ αποτελούν τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (Ε.Ο.Χ). Ο στόχος του Κανονισμού είναι διττός, αφενός μεν η προστασία των προσωπικών δεδομένων των πολιτών και αφετέρου η ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών σύμφωνα με τις διαρκώς εξελισσόμενες δυνατότητες της τεχνολογίας. Έχει δε εφαρμογή στην εν όλω ή εν μέρει, αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία τέτοιων δεδομένων, τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε σύστημα αρχειοθέτησης.

Το εδαφικό πεδίο εφαρμογής του ΓΚΠΔ δεν περιορίζεται μόνο εντός των ορίων των 27 κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ισλανδίας, του Λιχτενστάιν και της Νορβηγίας, αλλά εφαρμόζεται και στην επεξεργασία προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων μιας εγκατάστασης ενός υπευθύνου επεξεργασίας ή εκτελούντος την επεξεργασία στην Ένωση, ανεξάρτητα από το κατά πόσο η επεξεργασία πραγματοποιείται εντός της Ένωσης. Επίσης ο ΓΚΠΔ εφαρμόζεται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προσώπων που βρίσκονται στην Ένωση από υπεύθυνο επεξεργασίας ή εκτελούντα την επεξεργασία μη εγκατεστημένο στην Ένωση, εάν οι δραστηριότητες επεξεργασίας σχετίζονται με :α) την προσφορά αγαθών ή υπηρεσιών στα εν λόγω υποκείμενα των δεδομένων στην Ένωση, ή β) στην παρακολούθηση της συμπεριφοράς τους, στον βαθμό που η συμπεριφορά αυτή λαμβάνει χώρα εντός της Ένωσης.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του ΓΚΠΔ (παρ.157), τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μπορούν να υφίστανται επεξεργασία για σκοπούς επιστημονικής έρευνας, υπό τις κατάλληλες προϋποθέσεις και εγγυήσεις που θεσπίζονται από το εθνικό δίκαιο κάθε κράτους μέλους. Ο έλληνας νομοθέτης υιοθέτησε, εξειδίκευσε και συμπλήρωσε τις διατάξεις του Κανονισμού, θεσπίζοντας κατάλληλα μέτρα για την εφαρμογή του με το Ν. 4624/2019 (ΦΕΚ Α'137) υπό τον τίτλο: «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για

την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις».

Ο ΓΚΠΔ περιέχει ειδικές διατάξεις για τη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή συλλογής στατιστικών στοιχείων, ενώ αντίστοιχες διατάξεις περιλαμβάνονται και στο ν. 4624/2019 (ΦΕΚ Α/137), όπως θα αναλυθούν στη συνέχεια.

■ Εννοιολογικοί ορισμοί

Ι.α) «Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα»

Στην έννοια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εντάσσεται κάθε πληροφορία που αφορά ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο που βρίσκεται εν ζωή. («υποκείμενο των δεδομένων»). Ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο είναι εκείνο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως μέσω αναφοράς σε αναγνωριστικό στοιχείο ταυτότητας, όπως σε όνομα, σε αριθμό ταυτότητας, σε δεδομένα θέσης, σε επιγραφμικό αναγνωριστικό ταυτότητας ή σε έναν ή περισσότερους παράγοντες που προσιδιάζουν στη σωματική, φυσιολογική, γενετική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική ταυτότητα του εν λόγω φυσικού προσώπου.

Από τον ανωτέρω ορισμό συνάγεται ότι ο ΓΚΠΔ δεν εφαρμόζεται σε ανώνυμες πληροφορίες, δηλαδή πληροφορίες που δεν σχετίζονται προς ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο ή σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που έχουν καταστεί ανώνυμα, κατά τρόπο ώστε η ταυτότητα του υποκειμένου των δεδομένων να μην μπορεί ή να μην μπορεί πλέον να εξακριβωθεί. Ο ΓΚΠΔ δεν αφορά συνεπώς την επεξεργασία τέτοιων ανώνυμων πληροφοριών, ούτε μεταξύ άλλων για στατιστικούς ή ερευνητικούς σκοπούς (Αιτιολογική Έκθεση ΓΚΠΔ παρ.260). Επίσης ο ΓΚΠΔ δεν εφαρμόζεται σε προσωπικά δεδομένα θανόντων. Υπάρχει όμως στην ελληνική νομοθεσία σειρά διατάξεων του αστικού και του ποινικού δικαίου που αναφέρονται στην προστασία της μεταθανάτιας προσωπικότητας των θανόντων. Επίσης ο Κανονισμός δεν εφαρμόζεται στα νομικά πρόσωπα.

Από τις διατάξεις του ΓΚΠΔ και ιδίως αυτές του άρθρου 9 προκύπτει η διάκριση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε απλά και σε δεδομένα ειδικών κατηγοριών.

Παραδείγματα απλών προσωπικών δεδομένων:

Όνοματεπώνυμο, ηλικία, φύλο, διεύθυνση κατοικίας ή εργασίας, email, τηλέφωνο, αριθμός διπλώματος οδήγησης, Α.Φ.Μ., Α.Μ.ΚΑ, αριθμός πινακίδας Ι.Χ αυτοκινήτου, αριθμός τραπεζικού λογαριασμού, διευθύνσεις πρωτοκόλλου διαδικτύου (ΙΡ) κ.λπ.

Ι.β) Δεδομένα ειδικών κατηγοριών

Το άρθρο 9 του ΓΚΠΔ ορίζει ως δεδομένα ειδικών κατηγοριών τα πρώην ευαίσθητα δεδομένα της καταργηθείσας οδηγίας 95/46 και του εν μέρει καταργηθέντος ν. 2472/97. Η υπαγωγή ενός δεδομένου προσωπικού χαρακτήρα στην κατηγορία αυτή εξαρτάται από το αντικείμενο της έρευνας και το περιβάλλον επεξεργασίας πχ το όνομα του υποκειμένου επεξεργασίας θεωρείται κατά κανόνα απλό προσωπικό δεδομένο, καθίσταται όμως δεδομένο ειδικής κατηγορίας εφόσον περιληφθεί σε μελέτη σχετικά με τους φορείς μολυσματικών ασθενειών.

Δεδομένα ειδικών κατηγοριών είναι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αναφέρονται σε:

- ✓ **Φυλετική ή εθνοτική καταγωγή**, όπως Ρομά, Πακιστανοί, λαθρομεταμετανάστες κλπ.
- ✓ **Πολιτικά φρονήματα**, όπως έλληνες βουλευτές, ευρωβουλευτές, μέλη πολιτικών φοιτητικών παρατάξεων.
- ✓ **Θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις**, όπως Μάρτυρες του Ιεχωβά, Μουσουλμάνοι, μέλη φιλοσοφικών σωματείων, μέλη τεκτονικών στοών, ροταριανοί κ.λπ.
- ✓ **Συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση**, όπως μέλη συνδικαλιστικών σωματείων ή επαγγελματικών οργανώσεων ΟΤΟΕ, ΑΔΕΔΥ, ΓΣΕΕ κ.λπ.
- ✓ **Γενετικά δεδομένα**, δηλαδή δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν τα γενετικά χαρακτηριστικά φυσικού προσώπου που κληρονομήθηκαν ή αποκτήθηκαν, όπως προκύπτουν, ιδίως, από ανάλυση βιολογικού δείγματος του εν λόγω φυσικού προσώπου (π.χ. από χρωμοσωμική ανάλυση δεσοξυριβονουκλεϊκού οξέος (DNA) ή ριβονουκλεϊκού οξέος (RNA) ή από την ανάλυση άλλου στοιχείου που επιτρέπει την απόκτηση ισοδύναμων πληροφοριών. Τα γενετικά δεδομένα, επειδή είναι μοναδικά για κάθε άνθρωπο, επιδεχόμενα επεξεργασία με τα κατάλληλα εργαλεία της διαρκώς εξελισσόμενης τεχνολογίας, παρέχουν σημαντικές πληροφορίες όχι μόνο για τη φυσιολογία και την υγεία του υποκειμένου των δεδομένων, αλλά και των μελών της βιολογικής του οικογένειας, ακόμη και των προσώπων της εθνοτικής καταγωγής του και αυτό δημιουργεί προβληματισμούς ως προς τα πρόσωπα, τα οποία δικαιούνται να έχουν πρόσβαση σε αυτές τις πληροφορίες.
- ✓ **Βιομετρικά δεδομένα** δηλαδή δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία προκύπτουν από ειδική τεχνική επεξεργασία συνδεόμενη με φυσικά, βιολογικά ή συμπεριφορικά χαρακτηριστικά φυσικού προσώπου και τα οποία επιτρέπουν ή επιβεβαιώνουν την αδιαμφισβήτητη ταυτοποίηση του εν λόγω φυσικού προσώπου, όπως εικόνες προσώπου ή δακτυλосκοπικά δεδομένα (π.χ. ιριδοσκόπηση οφθαλμού για την εξακρίβωση γενετικής προδιάθεσης για λόγους προληπτικής ιατρικής, συστήματα αναγνώρισης προσώπου καταζητούμενων εγκληματιών κ.λπ.).
- ✓ **Δεδομένα υγείας** είναι τα δεδομένα που σχετίζονται με τη σωματική ή ψυχική υγεία του ανθρώπου και αποκαλύπτουν πληροφορίες σχετικά με την όλη κατάσταση της υγείας του (πχ. ιατρικές εξετάσεις, αρχεία ασθενών, συνταγές κ.λπ.)
- ✓ **Δεδομένα για τη σεξουαλική ζωή και το γενετήσιο προσανατολισμό**, είναι τα δεδομένα, που αναφέρονται στη σεξουαλική συμπεριφορά του υποκειμένου και τη συναισθηματική ή σεξουαλική έλξη προς άτομα του ίδιου ή άλλου φύλου ή και των δύο φύλων, όπως μέλη οργανώσεων ομοφυλόφιλων, αμφιφυλόφιλων, μεσοφυλικών και διεμφυλικών.
- ✓ **Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα**
Ως επεξεργασία νοείται κάθε πράξη ή σειρά πράξεων που πραγματοποιείται με ή χωρίς τη χρήση αυτοματοποιημένων μέσων, σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή σε σύνολα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διάρθρωση, η αποθήκευση, η προσαρμογή ή η μεταβολή, η ανάκτηση, η αναζήτηση πληροφοριών, η χρήση, η κοινολόγηση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλη μορφή

διάθεσης, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, ο περιορισμός, η διαγραφή ή η καταστροφή. Δεν εμπίπτουν στην ανωτέρω έννοια και επομένως εξαιρούνται της εφαρμογής του ΓΚΠΔ οι αμιγώς ιδιωτικές ή οικιακές δραστηριότητες πχ. αρχειοθέτηση τμημάτων εφημερίδων, συλλογή φωτογραφιών, δημιουργία καταλόγου με ονόματα φίλων κλπ.

Η επεξεργασία των ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά κανόνα απαγορεύεται (άρθρο 9 παρ. 1 ΓΚΠΔ και επιτρέπεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις και υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις (βλ. άρθρο 9 παρ.2 στοιχ. α- ΓΚΠΔ και άρθρο 22 ν. 4624/2019). Για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για ερευνητικούς επιστημονικούς σκοπούς βλ. παρακάτω παρ. 4.

Παραδείγματα επεξεργασίας: Καταχώριση στοιχείων μελών Δ.Ε.Π ή άλλων κατηγοριών διδακτικού προσωπικού ή φοιτητών από Πανεπιστήμιο, καταχώριση στοιχείων των Ιατρών από τον Ιατρικό Σύλλογο ή στοιχείων των Δικηγόρων από το Δ.Σ.Α., συλλογή στοιχείων φορολογούμενων μέσω του TAXIS κλπ ή επεξεργασία δεδομένων υποκειμένων, με σκοπό τις ψυχολογικές επιπτώσεις του εγκλεισμού από πανδημία κλπ.

✓ Υπεύθυνος επεξεργασίας

Είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ή η δημόσια αρχή, ή η υπηρεσία ή άλλος φορέας που, μόνα ή από κοινού με άλλα, καθορίζουν τους σκοπούς και τον τρόπο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όταν οι σκοποί και ο τρόπος της επεξεργασίας αυτής καθορίζονται από το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο κράτους μέλους. Στην πράξη ο υπεύθυνος επεξεργασίας μιας επιστημονικής έρευνας (ΕΥ) ασκεί έλεγχο στην αιτιολογία της έρευνας και στον τρόπο με τον οποίο υποβάλλονται σε επεξεργασία δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας (ή ο ΕΥ) έχει αυξημένες υποχρεώσεις, όπως θα αναλυθεί και κατωτέρω, διότι φέρει ευθύνη να είναι συνεχώς σε θέση να αποδεικνύει τη συμμόρφωσή του έναντι των υποκειμένων των δεδομένων αλλά και έναντι της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, σε περίπτωση ελέγχου.

✓ Εκτελών την επεξεργασία

Είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας που επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό του υπευθύνου της επεξεργασίας. Ο εκτελών την επεξεργασία οφείλει να θέτει στη διάθεση του υπευθύνου επεξεργασίας κάθε απαραίτητη πληροφορία ή αρχείο που αποδεικνύουν τη συμμόρφωσή του με τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει, για τις οποίες έχει και ο ίδιος αυτοτελή ευθύνη.

✓ Αποδέκτης των δεδομένων

Είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας, στα οποία κοινολογούνται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, είτε πρόκειται για τρίτον, είτε όχι. Ωστόσο, οι δημόσιες αρχές που ενδέχεται να λάβουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο συγκεκριμένης έρευνας σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης ή κράτους μέλους δεν θεωρούνται ως αποδέκτες. Η επεξεργασία των δεδομένων αυτών από τις εν λόγω δημόσιες αρχές πραγματοποιείται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες προστασίας των δεδομένων ανάλογα με τους σκοπούς της επεξεργασίας.

Παραδείγματα: Αποδέκτες προσωπικών δεδομένων πελατών είναι οι δικηγόροι, οι ιατροί, οι τράπεζες κ.λπ.

✓ Τρίτος

Είναι οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή,

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

υπηρεσία ή φορέας, με εξαίρεση το υποκείμενο των δεδομένων, τον υπεύθυνο επεξεργασίας, τον εκτελούντα την επεξεργασία και τα πρόσωπα τα οποία, υπό την άμεση εποπτεία του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία, είναι εξουσιοδοτημένα να επεξεργάζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

✓ Διασυνورياκή επεξεργασία

Διασυνورياκή επεξεργασία είναι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία γίνεται στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων διαφόρων εγκαταστάσεων σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη υπευθύνου επεξεργασίας ή εκτελούντος την επεξεργασία στην Ένωση, όπου ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών επεξεργασία είναι εγκατεστημένος σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη ή η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα η οποία γίνεται στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων μίας μόνης εγκατάστασης υπευθύνου επεξεργασίας ή εκτελούντος την επεξεργασία στην Ένωση αλλά που επηρεάζει ή ενδέχεται να επηρεάσει ουσιωδώς υποκείμενα των δεδομένων σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη.

Παράδειγμα: Επιστημονική έρευνα που γίνεται από υπεύθυνο επεξεργασίας και εκτελούντα την επεξεργασία του Πανεπιστημίου της Γάνδης του Βελγίου, που αφορά τα ασυνόδευτα ανήλικα που βρίσκονται σε δομές στην Ελλάδα, στο Βέλγιο, στη Γερμανία και στην Ολλανδία.

✓ Συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων

Συγκατάθεση είναι κάθε οικειοθελής, για τις ανάγκες της συγκεκριμένης περίπτωσης, αδιαμφισβήτητη και μετά από ενημέρωση του υποκειμένου σαφής ένδειξη της επιθυμίας του, με την οποία εκδηλώνει με δήλωση ή με σαφή θετική ενέργεια ότι συμφωνεί να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν.

Η συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων είναι κατά κανόνα απαραίτητη προϋπόθεση για την επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων και θα πρέπει να καλύπτει το σύνολο των δραστηριοτήτων επεξεργασίας που διενεργείται για τον ίδιο σκοπό ή για τους ίδιους σκοπούς. Όταν η επεξεργασία έχει πολλαπλούς σκοπούς, θα πρέπει να δίνεται συγκατάθεση για όλους αυτούς τους σκοπούς. Επιτρέπεται ωστόσο κάποιος βαθμός ευελιξίας όσον αφορά το βαθμό του προσδιορισμού και του επιπέδου λεπτομέρειας της συγκατάθεσης στο πλαίσιο της επιστημονικής έρευνας. Κατά τη συλλογή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ενδέχεται οι ερευνητές να μη μπορούν να προσδιορίσουν πλήρως τους σκοπούς της επεξεργασίας τους. Σε αυτές τις περιπτώσεις μπορούν να ζητήσουν από τα υποκείμενα των δεδομένων να δώσουν τη συγκατάθεσή τους για ορισμένα πεδία επιστημονικής έρευνας ή ορισμένους τομείς της επιστημονικής έρευνας στο βαθμό που επιτρέπεται από τον επιδιωκόμενο σκοπό και εφόσον ακολουθούνται οι ενδεδειγμένες δεοντολογικές αρχές.

Παράδειγμα: Ομάδα ερευνητών επιθυμεί να μελετήσει μια μορφή καρκίνου, αλλά τα μέλη της γνωρίζουν τις πιθανές επιπτώσεις για άλλες μορφές καρκίνου. Σε αυτήν την περίπτωση μπορούν να ζητήσουν τη συγκατάθεση των υποκειμένων για επεξεργασία δεδομένων, που σχετίζονται με την έρευνα για τον καρκίνο.

Η συγκατάθεση είναι νόμιμη όταν παρέχεται από πρόσωπα που δεν στερούνται τη δικαιοπρακτική ικανότητα και έχουν την ικανότητα συναίνεσης, δηλαδή την ικανότητα αντίληψης της ενημέρωσης που τους παρέχεται για το σκοπό, τη φύση του αντικείμενου της έρευνας, τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα, τον

τρόπο διαχείρισης των προσωπικών τους δεδομένων, αλλά και τους πιθανούς κινδύνους από τη διεξαγωγή της έρευνας. Σε κάθε περίπτωση η προηγηθείσα της συγκατάθεσης ενημέρωση του υποκειμένου της έρευνας είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη νομιμότητα της συγκατάθεσης του υποκειμένου. Η συγκατάθεση των ανικανών για δικαιοπραξία παρέχεται από τους νομίμους αντιπροσώπους του υποκειμένου των δεδομένων και συγκεκριμένα επί ενηλίκων από το δικαστικό συμπαραστάτη, επί ανηλίκων από τους γονείς ή τους ασκούντες τη γονική μέριμνα αυτών ή τον επίτροπο. Ο ΓΚΠΔ εναποθέτει στην κρίση του εθνικού νομοθέτη το όριο της ψηφιακής ενηλικίωσης των ανηλίκων καθορίζοντας ως πλαίσιο το 13ο- 16ο έτος της ηλικίας. Ο έλληνας νομοθέτης ορίζει ως όριο ψηφιακής ενηλικίωσης τη συμπλήρωση του 15ου έτος της ηλικίας του (άρθρο 21 ν. 4624/2019), παρά το ότι ο κάτω των 16 ετών ανήλικος δεν έχει κατά κανόνα δικαιοπρακτική ικανότητα. Σε κάθε περίπτωση το υποκείμενο των δεδομένων πρέπει να ενημερωθεί ότι η συγκατάθεση του είναι οποτεδήποτε ελεύθερης ανακλήσιμη. Η ανάκληση της συγκατάθεσης δεν θίγει τη νομιμότητα της επεξεργασίας με βάση τη συγκατάθεση που παρασχέθηκε πριν από την ανάκλησή της.

✓ Παραβίαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Είναι η παραβίαση της ασφάλειας των δεδομένων, που οδηγεί σε τυχαία ή παράνομη καταστροφή, απώλεια, μεταβολή, άνευ άδειας κοινολόγηση ή πρόσβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διαβιβάζθηκαν, αποθηκεύτηκαν ή υποβλήθηκαν κατ' άλλο τρόπο σε επεξεργασία.

■ Προϋποθέσεις για τη νόμιμη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων κατά τη διενέργεια επιστημονικής έρευνας

Ο ΓΚΠΔ προβλέπει στο άρθρο 89 ειδικές διατάξεις για τη διενέργεια επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή έρευνας για στατιστικούς σκοπούς. Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται στην επιστημονική έρευνα, με την ευρεία του όρου έννοια, η οποία περιλαμβάνει τη βασική και την εφαρμοσμένη έρευνα, την τεχνολογική ανάπτυξη, καθώς και την ιδιωτικά χρηματοδοτούμενη έρευνα. Σύμφωνα δε με την αιτιολογική έκθεση του ΓΚΠΔ (παρ. 159) στην επιστημονική έρευνα περιλαμβάνονται και μελέτες που πραγματοποιούνται στον τομέα της δημόσιας υγείας, στην δε ιστορική έρευνα περιλαμβάνεται και η έρευνα για γενεαλογικούς σκοπούς (παρ. 160).

Η επιστημονική ή ιστορική έρευνα ή η έρευνα για στατιστικούς σκοπούς πρέπει να διεξάγονται σύμφωνα με τις κατάλληλες εγγυήσεις που προβλέπει ο ΓΚΠΔ (άρθρο 5), καθορίζοντας τις ακόλουθες γενικές αρχές, οι οποίες εφαρμόζονται σε κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. με στόχο την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των υποκειμένων των δεδομένων.

► Αρχή της νομιμότητας, αντικειμενικότητας και διαφάνειας της επεξεργασίας

Η έννοια της αρχής αυτής είναι ότι τα προσωπικά δεδομένα πρέπει να υποβάλλονται σε σύννομη και θεμιτή επεξεργασία, με διαφανή τρόπο σε σχέση με το υποκείμενο των δεδομένων. Η επεξεργασία είναι σύννομη και θεμιτή εφόσον συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις εξής προϋποθέσεις:

α) Όταν υπάρχει η ενημερωμένη, ελεύθερη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων για έναν ή περισσότερους σκοπούς της επεξεργασίας, (βλ ειδικότερα παρ.3 στοιχ. xiv) του παρόντος.

β) όταν η επεξεργασία γίνεται στο πλαίσιο εκτέλεσης σύμβασης,

γ) όταν η επεξεργασία γίνεται σε συμμόρφωση με έννομη

υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας,

δ) όταν η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου των δεδομένων ή άλλου φυσικού προσώπου,

ε) όταν η επεξεργασία γίνεται για την εκπλήρωση καθήκοντος του υπευθύνου επεξεργασίας,

στ) όταν η επεξεργασία γίνεται για την ικανοποίηση των εννόμων συμφερόντων του υπευθύνου επεξεργασίας ή τρίτου, εκτός αν η ικανοποίηση των συμφερόντων αυτών είναι αντίθετη με τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων, με ιδιαίτερη έμφαση στα δικαιώματα των ανηλίκων και των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων.

▸ Αρχή του περιορισμού του σκοπού

Η αρχή αυτή σημαίνει ότι τα προσωπικά δεδομένα πρέπει να συλλέγονται για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς και να μην υφίστανται περαιτέρω επεξεργασία ασύμβατη με τους σκοπούς αυτούς. Ωστόσο η περαιτέρω επεξεργασία για σκοπούς αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον ή για σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή στατιστικούς σκοπούς δεν θεωρείται ασύμβατη με τους αρχικούς σκοπούς σύμφωνα με το άρθρο 89 παρ.1 ΓΚΠΔ.

Στην πράξη οι ανωτέρω δύο αρχές επιβάλλουν να ενημερώνονται τα υποκείμενα των δεδομένων ιδίως για τα εξής:

α) ποιος είναι ο υπεύθυνος της επεξεργασίας β) ποιος είναι ο λόγος για τον οποίο συλλέγονται τα δεδομένα, δηλαδή το αντικείμενο της έρευνας και τα προσδοκώμενα από αυτήν οφέλη γ) ποια είναι η νομική βάση επεξεργασίας δ) ποιοι είναι οι αποδέκτες των δεδομένων ε) ποια είναι τα στοιχεία επικοινωνίας του υπευθύνου επεξεργασίας στ) για το χρόνο διατήρησης των δεδομένων ζ) για τη δυνατότητα και τον τρόπο ανάκλησης της συναίνεσης των υποκειμένων και η) πληροφορίες με σαφήνεια των τεχνικών και διοικητικών μηχανισμών επεξεργασίας των δεδομένων, με τη λήψη μέτρων που εγγυώνται την ενδεδειγμένη ασφάλεια των δεδομένων.

▸ Αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων

Η αρχή αυτή επιβάλλει στον υπεύθυνο της επεξεργασίας να εφαρμόσει τα κατάλληλα τεχνικά οργανωτικά μέτρα που θα διασφαλίζουν ότι επεξεργασία υφίστανται μόνο εκείνα τα δεδομένα, τα οποία είναι απολύτως απαραίτητα για την επίτευξη του σκοπού της επεξεργασίας. Η αρχή της ελαχιστοποίησης αναφέρεται όχι μόνο στην ποσότητα των δεδομένων, αλλά και στην ένταση και έκταση της επεξεργασίας, καθώς και στη χρονική διάρκεια τήρησης αυτών.

▸ Αρχή της ακρίβειας

Τα δεδομένα πρέπει να είναι ακριβή και να ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, καθώς και να επικαιροποιούνται, όταν κρίνεται αναγκαίο. Ανακριβή δεδομένα υπόκεινται σε διόρθωση ή διαγραφή, κατόπιν ασκήσεως των σχετικών δικαιωμάτων, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις άσκησής τους.

▸ Αρχή του περιορισμού του χρόνου αποθήκευσης

Τα δεδομένα δεν πρέπει να διατηρούνται σε μορφή που επιτρέπει την ταυτοποίηση των υποκειμένων τους για διάστημα μεγαλύτερο από αυτό που απαιτείται για την υλοποίηση των σκοπών της επεξεργασίας. Ωστόσο το άρθρο 89 παρ. 1 επιτρέπει απόκλιση από την αρχή αυτή επιτρέποντας την αποθήκευση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, εφόσον τα δεδομένα θα υποβάλλονται σε επεξεργασία μόνο για σκοπούς αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον, για σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή για στατιστικούς σκοπούς, σύμφωνα με τα τεχνικά οργανωτικά μέτρα που απαιτεί ο ΓΚΠΔ για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων και ελευθεριών του υποκειμένου των δεδομένων.

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

► Αρχή της ακεραιότητας και εμπιστευτικότητας

Η αρχή αυτή επιβάλλει να διεξάγεται η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά τρόπο που εγγυάται την ενδεδειγμένη ασφάλεια αυτών και επί πλέον την προστασία τους από μη εξουσιοδοτημένη ή παράνομη επεξεργασία και τυχαία απώλεια, καταστροφή ή φθορά, με τη χρησιμοποίηση κατάλληλων τεχνικών ή οργανωτικών μέτρων.

► Αρχή της λογοδοσίας

Σύμφωνα με την αρχή αυτή ο υπεύθυνος επεξεργασίας (ΕΥ για την επιστημονική έρευνα) φέρει την ευθύνη της συμμόρφωσής του με τις ανωτέρω αρχές, με τις σχετικές διατάξεις του ΓΚΠΔ και του αντίστοιχου εθνικού πλαισίου, με τις διατάξεις της σχετικής με το αντικείμενο της έρευνας νομοθεσίας, καθώς και τις δεοντολογικές αρχές που καθορίζει ο Κώδικας Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας. Επίσης ο υπεύθυνος επεξεργασίας φέρει το βάρος της επίκλησης και απόδειξης της νομιμότητας της επεξεργασίας. Κατά συνέπεια είναι ο ίδιος αρμόδιος να σταθμίσει και να κρίνει ανά περίπτωση τα ζητήματα επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων σχετικά με την εφαρμογή του ΓΚΠΔ (συμβουλευόμενος και τον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων του ΠΑ.ΔΑ, καθώς και να απαντήσει στα ερωτήματα και αιτήματα των υποκειμένων των δεδομένων (ΑΠΔΠΧ 52/2018 ολομέλεια). Ειδικότερα η ευθύνη του υπευθύνου επεξεργασίας αναλύεται σε γενικές γραμμές στο άρθρο 24 του ΓΚΠΔ, ενώ οι υποχρεώσεις του ή των υπευθύνων και του ή των εκτελούντων την επεξεργασία εξειδικεύονται στα άρθρα 25-43 του ΓΚΠΔ, η μελέτη και εφαρμογή των οποίων συνιστάται για την νομιμότητα της επεξεργασίας, την ασφάλεια των προσωπικών δεδομένων των υποκειμένων και επομένως την ασφάλεια των ιδίων των υπευθύνων ή εκτελούντων την επεξεργασία.

Επίσης η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για επιστημονικούς σκοπούς θα πρέπει να συμμορφώνεται και με τις σχετικές με το αντικείμενο της έρευνας νομοθετικές διατάξεις.

Παράδειγμα: Ως προς τη νομική βάση της συγκατάθεσης σχετικά με τη συμμετοχή σε δραστηριότητες επιστημονικής έρευνας στο πλαίσιο κλινικών δοκιμών, θα πρέπει να εφαρμοστούν οι διατάξεις του άρθρου 28 παρ.2 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 536/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, που επιβάλλουν στον συμμετέχοντα σε μια κλινική δοκιμή φαρμάκου να δώσει την ενημερωμένη συναίνεσή του, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν τα προσωπικά του δεδομένα, εκτός του πρωτοκόλλου της κλινικής δοκιμής, αποκλειστικά για επιστημονικούς σκοπούς.

Η υποχρέωση συμμόρφωσης του υπευθύνου και του εκτελούντος την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων προς τις ανωτέρω αρχές διασφαλίζεται με τη λήψη των κατάλληλων τεχνικών οργανωτικών μέτρων, τα οποία εξασφαλίζουν τη μη ταυτοποίηση των υποκειμένων των δεδομένων, όπως η χρήση ψευδονύμων. Η ψευδονυμοποίηση μειώνει τους κινδύνους για τα υποκείμενα των δεδομένων και διευκολύνει τους υπευθύνους της επεξεργασίας να τηρήσουν τις υποχρεώσεις τους για την προστασία των δεδομένων, αλλά η αναφορά σε αυτήν κατά τον Κανονισμό είναι ενδεικτική, επομένως δεν αποκλείεται η χρήση άλλου καταλληλότερου μέτρου κατά την κρίση του υπευθύνου επεξεργασίας (Αιτιολογική Έκθεση ΓΚΠΔ παρ.28).

■ Διασφαλίσεις και παρεκκλίσεις της εθνικής μας νομοθεσίας σχετικά με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για σκοπούς επιστημονικής έρευνας

Όπως προαναφέρθηκε, ο ΓΚΠΔ κατά κανόνα απαγορεύει την

επεξεργασία των ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (άρθρο 9 παρ.1), η οποία επιτρέπεται εξαιρετικά στις αναφερόμενες στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου περιπτώσεις. Η πρώτη εξ αυτών είναι να παράσχει το υποκείμενο των δεδομένων τη ρητή συγκατάθεσή του για την επεξεργασία των δεδομένων του για έναν ή περισσότερους συγκεκριμένους σκοπούς, εκτός αν το δίκαιο της Ένωσης ή κράτους μέλους προβλέπει ότι η κατά κανόνα απαγόρευση της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων δεν μπορεί να αρθεί από το υποκείμενο των δεδομένων. Με βάση την ανωτέρω διάταξη ο έλληνας νομοθέτης επιτρέπει την επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου, όταν η επεξεργασία είναι απαραίτητη για σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή συλλογής και τήρησης στατιστικών στοιχείων και το συμφέρον του υπευθύνου επεξεργασίας είναι υπέροτρο του συμφέροντος του υποκειμένου να μην τύχουν επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού του χαρακτήρα. Στην περίπτωση όμως αυτή ο υπεύθυνος της επεξεργασίας υποχρεούται να λαμβάνει τα κατάλληλα τεχνικά οργανωτικά μέτρα για την προστασία των έννομων συμφερόντων των υποκειμένων, όπως η ανωνυμοποίηση, η ψευδονυμοποίηση, η κρυπτογράφηση (βλ σχετική ανάλυση των εννοιών παρ. 6 του παρόντος). Η δημοσίευση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που επεξεργάζονται στο πλαίσιο μιας έρευνας είναι επιτρεπτή, εφόσον έχουν συναινέσει εγγράφως τα υποκείμενα των δεδομένων ή αν η δημοσίευση είναι απαραίτητη για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας με σκοπό τη διάχυση της επιστημονικής γνώσης. Στις περιπτώσεις αυτές η δημοσίευση γίνεται με ψευδονυμοποίηση (άρθρο 30 παρ. 4 ν. 4624/2016). Εκτός από τα ανωτέρω, τα υποβαλλόμενα σε επεξεργασία ειδικής κατηγορίας προσωπικά δεδομένα θα πρέπει να ανωνυμοποιούνται αμέσως μόλις το επιτρέπει ο σκοπός της συγκεκριμένης επιστημονικής έρευνας, εκτός αν αυτό είναι αντίθετο με το έννομο συμφέρον του υποκειμένου των δεδομένων. Μέχρι τότε τα χαρακτηριστικά που μπορούν να αντιστοιχηθούν με προσωπικά ή πραγματικά στοιχεία ενός ταυτοποιημένου ή ταυτοποιήσιμου προσώπου πρέπει να αποθηκευθούν χωριστά, μπορεί όμως να συνδυαστούν, εάν το απαιτεί ο σκοπός ή η φύση της συγκεκριμένης έρευνας (άρθρο 30 παρ. 3 ν. 4624/2019).

Επίσης ο ΓΚΠΔ επιτρέπει σε κάθε εθνικό νομοθέτη να θεσπίσει ορισμένες παρεκκλίσεις από ορισμένα δικαιώματα υποκειμένων, τα δεδομένα των οποίων υφίστανται επεξεργασία για ερευνητικούς επιστημονικούς σκοπούς, όταν οι παρεκκλίσεις αυτές είναι απαραίτητες για την εκπλήρωση του ερευνητικού σκοπού και η άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων θα παρακώλυε ή θα καθιστούσε αδύνατη την επίτευξη των επιδιωκόμενων ειδικών σκοπών. Οι ανωτέρω παρεκκλίσεις είναι επιτρεπτές εφόσον κατά το σχεδιασμό και τη διεξαγωγή της έρευνας έχουν ληφθεί τα απαραίτητα τεχνικά οργανωτικά μέτρα για την ελαχιστοποίηση των δεδομένων και τη διαφύλαξη των ατομικών δικαιωμάτων και ελευθεριών του υποκειμένου (άρθρο 89 παρ.2 ΓΚΠΔ). Με βάση την ανωτέρω διάταξη του ΓΚΠΔ, ο έλληνας νομοθέτης θέσπισε περιορισμούς άσκησης στο δικαίωμα πρόσβασης του υποκειμένου των δεδομένων, στο δικαίωμα διόρθωσης και διαγραφής, στο δικαίωμα περιορισμού της επεξεργασίας και στο δικαίωμα εναντίωσης αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων (άρθρα 15, 16, 18 και 21 αντίστοιχα ΓΚΠΔ), όταν η άσκηση των δικαιωμάτων αυτών εμποδίζει ή καθιστά αδύνατη την εκπλήρωση των σκοπών της επιστημονικής έρευνας.

■ Τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφαλείας

Ο ΓΚΠΔ αναθέτει στον υπεύθυνο επεξεργασίας την ευθύνη για τη λήψη των κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων που θα εξασφαλίζουν τον πρωταρχικό στόχο του Κανονισμού, αυτόν της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των υποκειμένων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα έναντι της επεξεργασίας. Αυτό με άλλα λόγια σημαίνει ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας θα πρέπει να θεσπίζει επί μέρους διαδικασίες ή γενικότερες πολιτικές ασφαλείας τόσο κατά το σχεδιασμό όσο και κατά τη διεξαγωγή της επεξεργασίας, λαμβανομένων υπόψη των σύγχρονων τεχνολογικών εξελίξεων, το κόστος επιλογής της συγκεκριμένης εφαρμογής, το αντικείμενο και τη φύση της έρευνας, το σκοπό αυτής και τα εξ αυτής επιδιωκόμενα αποτελέσματα. Επίσης πρέπει να λαμβάνει υπόψη και την πιθανότητα επέλευσης κινδύνων για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των υποκειμένων των δεδομένων, ιδίως από τυχαία ή παράνομη καταστροφή, απώλεια, αλλοίωση, άνευ αδείας κοινολόγηση ή προσπέλαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διαβιβάστηκαν, αποθηκεύτηκαν ή υποβλήθηκαν κατ' άλλο τρόπο στην επεξεργασία. Στο άρθρο 32 του ΓΚΠΔ αναφέρονται ενδεικτικά ορισμένα τεχνικά οργανωτικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από και κατά την επεξεργασία. Στην έρευνα που διεξάγεται για επιστημονικούς σκοπούς επιβάλλεται να εφαρμόζονται τα εξής τεχνικά οργανωτικά μέτρα για την ασφάλεια της νομιμότητας της επεξεργασίας και επομένως για την ασφάλεια του επιστημονικά υπευθύνου και του εκτελούντος την επεξεργασία

✓ Ψευδονυμοποίηση

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρά 5 του ΓΚΠΔ, ψευδονυμοποίηση είναι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά τρόπο ώστε τα δεδομένα να μην μπορούν πλέον να αποδοθούν σε συγκεκριμένο υποκείμενο των δεδομένων χωρίς τη χρήση συμπληρωματικών πληροφοριών, εφόσον οι εν λόγω συμπληρωματικές πληροφορίες διατηρούνται χωριστά και υπόκεινται σε τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι δεν μπορούν να αποδοθούν σε ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο.

Η ψευδονυμοποίηση μπορεί να οδηγήσει στην ταυτοποίηση του υποκειμένου με τη χρήση ενδιάμεσου πίνακα αντιστοιχίας των χρησιμοποιούμενων κωδικών. Είναι βεβαίως αυτονόητο ότι τα ψευδονυμοποιημένα δεδομένα παραμένουν προσωπικά δεδομένα κατά την έννοια του ΓΚΠΔ. Η ψευδονυμοποίηση είναι μια ιδιαίτερα χρήσιμη τεχνική στην επεξεργασία για επιστημονικούς ή στατιστικούς σκοπούς, ιδιαίτερα για την κάλυψη ειδικών κατηγοριών δεδομένων, κάνει δε ειδική αναφορά στην τεχνική αυτή ο ν. 4624/2019, προκειμένου για επεξεργασία δεδομένων για επιστημονικούς σκοπούς.

Παραδείγματα:

Data Masking: Μια τεχνική κάλυψης η οποία επιτρέπει να καλυφθεί ένα μέρος των δεδομένων με τυχαίους χαρακτήρες ή άλλα δεδομένα. Παράδειγμα: 5500 000 000 0004 à xxxx xxx xxxx 0004.

Θόλωση (Blurring) Η διαδικασία αυτή χρησιμοποιεί προσεγγιστικές τιμές των δεδομένων, ώστε να καταστήσει αδύνατη την ταυτοποίηση του προσώπου π.χ θόλωση προσώπου σε φωτογραφία.

✓ Κρυπτογράφηση

Στον ΓΚΠΔ δεν περιλαμβάνεται ακριβής ορισμός της κρυπτογράφησης. Θα μπορούσαμε όμως να ορίσουμε την κρυπτογράφηση ως την εφαρμογή μιας διαδικασίας μετασχηματισμού μέσω κάποιου αλγόριθμου με τη χρήση

«κλειδίων κρυπτογράφησης» (encryption keys), ενός συνόλου προσωπικών δεδομένων σε μία ακατανόητη (ακατάληπτη) μορφή, ώστε να μην μπορούν να αναγνωσθούν από κανέναν εκτός του νόμιμου ιδιοκτήτη ή των νομίμων ιδιοκτητών των κλειδίων κρυπτογράφησης, εν προκειμένω του επιστημονικά υπευθύνου ή του εκτελούντος την επεξεργασία.

✓ Αωνυμοποίηση

Αωνυμοποίηση είναι η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων με τη χρήση κατάλληλων τεχνικών μέτρων, που καταργούν ή τροποποιούν στοιχεία προσωπικής ταυτοποίησης, έτσι ώστε τα δεδομένα να αποκτούν ανώνυμη μορφή και

να μη μπορούν να συσχετιστούν με οποιοδήποτε άτομο. Τα αωνυμοποιημένα δεδομένα όπως αριθμοί, γραφήματα, στατιστικά στοιχεία κλπ παύουν να αποτελούν προσωπικά δεδομένα.

Τεχνικές αωνυμοποίησης - «Γενίκευση» γνωρισμάτων Ως τεχνική αωνυμοποίησης, μεταβάλλουμε κατάλληλα τις τιμές των πεδίων που είναι ψευδοαναγνωριστικά, μέσω γενίκευσής τους (generalization) π.χ δεν δημοσιεύουμε επακριβώς την ηλικία, αλλά ένα εύρος ηλικιών (π.χ. 30-40). Με αυτόν τον τρόπο, η μονοσήμαντη συσχέτιση μίας καταχώρησης του «ανώνυμου» πίνακα με μία του «επώνυμου» καθίσταται πιο δύσκολη. Όσο πιο μεγάλη η γενίκευση, τόσο ενισχύουμε την αωνυμοποίηση, αλλά από την άλλη πλευρά έχουμε «απώλεια» χρήσιμης πληροφορίας για ερευνητικούς σκοπούς. **Επιθυμητός στόχος:** Η κατά το δυνατόν, μέγιστη αωνυμοποίηση, με τη μικρότερη δυνατή απώλεια πληροφορίας.

Παράδειγμα: Αφαιρούνται τα ονόματα των ερωτηθέντων σε έρευνα για τις επιπτώσεις της γρίπης H1N1, που αναπαράγονται ως ανώνυμα στατιστικά στοιχεία.

Ο ΓΚΠΔ παροτρύνει, αλλά δεν επιβάλλει την υποχρέωση στους υπεύθυνους επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα να χρησιμοποιούν τις τεχνικές της ψευδονυμοποίησης και της κρυπτογράφησης για τη νομιμότητα της επεξεργασίας (άρθρο 6 ΓΚΠΔ).

Σημείωση: Βλ. αναλυτικά παραδείγματα τεχνικής διαδικασίας ψευδονυμοποίησης και κρυπτογράφησης σε Ε. Σιουγκλέ «Ενίσχυση της ασφάλειας δεδομένων στον ΓΚΠΔ: ψευδονυμοποίηση – κρυπτογράφηση (σε ημερίδα ΕΚΔΔΑ).

■ Δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων

Κατά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ο

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

υπεύθυνος και ο εκτελών την επεξεργασία οφείλουν να σέβονται τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων, όπως αυτά κατοχυρώνονται με τα άρθρα 12-22 ΓΚΠΔ. Στην πράξη μάλιστα, τόσο ο υπεύθυνος όσο και ο εκτελών την επεξεργασία οφείλουν να αποδεικνύουν τη συμμόρφωσή τους με το περιεχόμενο αυτών των δικαιωμάτων, άλλως υφίστανται τις κατά περίπτωση προβλεπόμενες στα άρθρα 38 και 39 του ν. 4624/2019 ποινικές και διοικητικές κυρώσεις. Τα δικαιώματα αυτά είναι τα εξής:

- **Δικαίωμα ενημέρωσης** (άρθρα 12, 13, 14 ΓΚΠΔ).

Ο επιστημονικά υπεύθυνος οφείλει να ενημερώνει με σαφή, απλό και κατανοητό τρόπο το υποκείμενο των δεδομένων για την ταυτότητά αυτού και των εκτελούντων την επεξεργασία, για το αντικείμενο, είδος, τη φύση και τους κινδύνους της έρευνας, το σκοπό και τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα, το είδος των συλλεγμένων δεδομένων, το χρόνο αποθήκευσής τους, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα (διοικητικούς, τεχνικούς και φυσικούς μηχανισμούς) που λαμβάνονται κατά την επεξεργασία των δεδομένων για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων και ελευθεριών των υποκειμένων, ιδίως με λεπτομερή ανάλυση των μέτρων που λαμβάνονται για την προστασία των προσωπικών δεδομένων των υποκειμένων, για το αν η έρευνα είναι χρηματοδοτούμενη ή όχι, για τις αμοιβές των συμμετεχόντων σε περίπτωση δε ύπαρξης συμβάσεων με τρίτους να επισυνάπτονται οι σχετικές συμβάσεις κλπ. (Βλ. .σχετικά έντυπα ενημέρωσης στην ιστοσελίδα της ΕΗΔΕ του ΠΑ.Δ.Α)

Το δικαίωμα ενημέρωσης του υποκειμένου των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν ισχύει, στο βαθμό που μέσω της ενημέρωσης θα αποκαλύπτονταν πληροφορίες, οι οποίες σύμφωνα με διάταξη νόμου ή λόγω της φύσης τους, ιδίως λόγω των υπέρτερων έννομων συμφερόντων τρίτου, πρέπει να παραμείνουν απόρρητες (άρθρο 33 παρ. 4 ν.4624/2019).

- **Δικαίωμα πρόσβασης** (άρθρο 15 ΓΚΠΔ)

Το υποκείμενο των δεδομένων δικαιούται να ενημερώνεται από τον υπεύθυνο επεξεργασίας για το αν τα προσωπικά του δεδομένα υφίστανται επεξεργασία και σε θετική περίπτωση δικαιούται να έχει πρόσβαση σε αυτά, οπότε ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να του παρέχει αντίγραφο των δεδομένων που υποβάλλονται σε επεξεργασία. Όπως προαναφέρθηκε το δικαίωμα πρόσβασης υφίσταται περιορισμό, όταν η άσκησή του παρακωλύει τη διεξαγωγή της επιστημονικής έρευνας, καθώς και όταν η παροχή πληροφοριών απαιτεί δυσανάλογη προσπάθεια (άρθρο 30 παρ. 2 ν. 4624/2016)

- **Δικαίωμα διόρθωσης** (άρθρο 16 ΓΚΠΔ)

Το υποκείμενο των δεδομένων δικαιούται να απαιτήσει τη διόρθωση ανακριβών δεδομένων του ή τη συμπλήρωση ελλείπων με συμπληρωματική του δήλωση.

- **Δικαίωμα διαγραφής** («δικαίωμα στη λήθη») (άρθρο 17 ΓΚΠΔ)

Το υποκείμενο των δεδομένων δικαιούται να ζητήσει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας τη διαγραφή των προσωπικών του δεδομένων, εφόσον συντρέχουν οι περιπτώσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α-στ της παρ.1 του άρθρου 17 ΓΚΠΔ, χωρίς να χρειάζεται να επικαλεστεί κάποια ζημία του. Το δικαίωμα διαγραφής είναι απόρροια του δικαιώματος της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας και της αυτοδιάθεσης του ανθρώπου πχ. το υποκείμενο των δεδομένων επιθυμεί να ξεχαστούν προσωπικές καταστάσεις που αφορούσαν το παρελθόν του. Το δικαίωμα αυτό κάμπτεται όταν υπάρχει υπέρτερος νόμιμος λόγος διατήρησης των δεδομένων, όπως όταν η επεξεργασία

εκτελείται για λόγους δημοσίου συμφέροντος ή όταν αφορά στον τομέα της υγείας, όταν εκτελείται σε εκπλήρωση καθήκοντος του υπευθύνου για λόγους δημοσίου συμφέροντος, όταν εκτελείται για ερευνητικούς επιστημονικούς σκοπούς, για σκοπούς αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον ή στατιστικούς σκοπούς και η άσκησή του μπορεί να εμποδίσει την επίτευξη των σκοπών αυτών. Επίσης η άσκηση του ανωτέρω δικαιώματος κάμπτεται, όταν η διατήρηση των δεδομένων είναι απαραίτητη για τη θεμελίωση, άσκηση και υποστήριξη νομικών αξιώσεων.

- **Δικαίωμα περιορισμού της επεξεργασίας** (άρθρο 18 ΓΚΠΔ)

Το υποκείμενο των δεδομένων δικαιούται να ζητήσει τον περιορισμό της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τους λόγους που αναφέρονται στα στοιχεία α-δ του άρθρου 18 ΓΚΠΔ και συγκεκριμένα όταν αμφισβητείται η ακρίβεια τους, όταν η επεξεργασία είναι παράνομη, όταν τα δεδομένα δεν χρειάζονται πλέον στον υπεύθυνο επεξεργασίας και όταν το υποκείμενο έχει αντιρρήσεις στην αυτοματοποιημένη επεξεργασία. Όπως προαναφέρθηκε το δικαίωμα αυτό περιορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 30 παρ. 2 του ν. 4624/2019, όταν η άσκησή του εμποδίζει ή καθιστά αδύνατους τους σκοπούς της επιστημονικής έρευνας.

- **Δικαίωμα στη φορητότητα των δεδομένων** (άρθρο 20 ΓΚΠΔ)

Το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να ζητήσει τα προσωπικά του δεδομένα, τα οποία έχει παράσχει σε δομημένο, κοινώς χρησιμοποιούμενο και αναγνώσιμο από μηχανήματα μορφότυπο ή να ζητήσει να τα διαβιβάσει ο υπεύθυνος επεξεργασίας απευθείας σε άλλον υπεύθυνο της επιλογής του.

- **Δικαίωμα εναντίωσης** (άρθρο 21 ΓΚΠΔ)

Το υποκείμενο των δεδομένων δικαιούται οποτεδήποτε να εναντιωθεί στην επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων, εκτός εάν η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκτέλεση καθήκοντος που ασκείται για λόγους δημοσίου συμφέροντος ή αν ασκείται για ερευνητικούς επιστημονικούς σκοπούς ή για στατιστικούς σκοπούς. Στην περίπτωση άσκησης αυτού του δικαιώματος ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να σταματήσει την επεξεργασία επί ποινή επιβολής προστίμων, εκτός αν αποδείξει ότι υπάρχουν επιτακτικοί και νόμιμοι λόγοι για τη συνέχισή της ή λόγοι που είναι αναγκαίοι για την άσκηση νομικών αξιώσεων, οι οποίοι λόγοι υπερσχύουν των δικαιωμάτων και ελευθεριών του υποκειμένου.

- **Δικαίωμα μη αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων** (άρθρο 22 ΓΚΠΔ)

Το υποκείμενο των δεδομένων δικαιούται να υποβάλλει αντιρρήσεις σε διαδικασία λήψης αποφάσεων που σχετίζονται με τα προσωπικά του δεδομένα αποκλειστικά βάσει αυτοματοποιημένης επεξεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ. Σε περίπτωση άσκησης του ανωτέρω δικαιώματος ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να σταματήσει την επεξεργασία, εκτός αν αποδείξει επιτακτικούς και νόμιμους λόγους ή λόγους θεμελίωσης νομικών αξιώσεων, οι οποίοι υπερσχύουν των δικαιωμάτων και ελευθεριών του υποκειμένου.

■ Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

Η εποπτεία της εφαρμογής των διατάξεων του ΓΚΠΔ και του εθνικού πλαισίου προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα έναντι της επεξεργασίας αυτών ασκείται από την Αρχή, που έχει συσταθεί με το ν. 2472/1997 (ΦΕΚΑ 50).

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ) είναι ανεξάρτητη Αρχή, κατά την έννοια του άρθρου 9Α του Συντάγματος. Η συγκρότηση και λειτουργία της ΑΠΔΠΧ ρυθμίζονται από τις διατάξεις του Κεφ. Α΄ του ν. 4624/2019.

Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι η ΑΠΔΠΧ ασκεί μόνον κατασταλτικό έλεγχο, στην περίπτωση μιας επικίνδυνης ή παράνομης επεξεργασίας, αντίθετα με το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς που απαιτούσε τον προηγούμενο από την Αρχή προληπτικό ή προεκτιμητικό έλεγχο, καθιερώνοντας την υποχρέωση γνωστοποίησης της επεξεργασίας και την υποβολή αίτησης άδειας, όπου αυτό απαιτείτο.

Το υποκείμενο των δεδομένων σε περίπτωση καταπάτησης των δικαιωμάτων του έχει **δικαίωμα υποβολής καταγγελίας** στην ΑΠΔΠΧ. Ο καταγγέλλων δεν φέρει το βάρος απόδειξης της τυχόν παραβίασης των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον ΓΚΠΔ, την οποία παραβίαση άλλωστε δεν θα μπορούσε να αποδείξει, αφού ως υποκείμενο των δεδομένων δεν έχει γνώση της εσωτερικής συμμόρφωσης του υπευθύνου προστασίας. Αντίθετα **ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει την ευθύνη να αποδείξει την τήρηση των υποχρεώσεών του. (ΑΠΔΠΧ 42/2019).** Η ΑΠΔΠΧ ασκεί και αυτεπάγγελα τις ελεγκτικές της αρμοδιότητες, εφόσον περιέλθουν στη γνώση της περιστατικά παραβίασης του ΓΚΠΔ και μάλιστα ανεξαρτήτως του παραδεκτού ή μη των καταγγελιών ή ακόμη και σε περίπτωση ανάκλησής τους, με την επιφύλαξη μόνο των διατάξεων του άρθρου 13 παρ. 2 του ν. 4624/2019 (περίπτωση ανώνυμης καταγγελίας).

Η ΑΠΔΠΧ μπορεί να επιβάλλει με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της διοικητικά πρόστιμα κατά των παραβατών υπευθύνων και εκτελούντων επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, το ύψος των οποίων εξαρτάται από τη βαρύτητα και τη διάρκεια της παράβασης, τον αριθμό των υποκειμένων των δεδομένων τα οποία εθίγησαν, καθώς και την έκταση της ζημιάς που υπέστησαν, σε συνδυασμό με τη φύση, την έκταση και το σκοπό της σχετικής επεξεργασίας. Αποφάσεις της ΑΠΔΠΧ που επιβάλλουν διοικητικά πρόστιμα προσβάλλονται με αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Εκτός από τις διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται από την ΑΠΔΠΧ κατά των παραβατών υπευθύνων και εκτελούντων την επεξεργασία μπορεί να επιβληθούν αστικές (αγωγή για αποζημίωση και ικανοποίηση ηθικής βλάβης) και ποινικές κυρώσεις από τα αρμόδια πολιτικά και ποινικά δικαστήρια (άρθρα 80 και 81 ν. 4624/2019).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ο ΓΚΠΔ και ο ν. 4624/2019, που υιοθέτησε και εξειδίκευσε

τις διατάξεις του, επέφεραν σημαντικές αλλαγές στα μέχρι την εφαρμογή τους ισχύοντα πλαίσια προστασίας των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικότητας. Οι διατάξεις τους καθιερώνουν ένα σύστημα «οιονεί αυτορρύθμισης» ή «αυτοπιστοποίησης», το οποίο καθιστά αποκλειστικά υπεύθυνους για τη νομιμότητα της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων και την απόδειξη αυτής τον υπεύθυνο και τον εκτελούντα την επεξεργασία, αξιώνοντας παράλληλα το σεβασμό τους στα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων, τα οποία ενδυναμώνουν, αποσαφηνίζοντας πλήρως την έννοιά τους.

Ο ΓΚΠΔ περιέχει ειδικές διατάξεις για την επιστημονική έρευνα (άρθρο 89), προσαρμοσμένες στη φύση και στις ανάγκες της ερευνητικής διαδικασίας που συχνά προϋποθέτει την επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων. Παράλληλα επιβάλλει να υπόκειται η επεξεργασία της επιστημονικής έρευνας σε κατάλληλες εγγυήσεις, υπό την έννοια της λήψης των κατάλληλων τεχνικών οργανωτικών μέτρων που θα διασφαλίζουν την αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων και γενικά την προστασία της ιδιωτικότητας του υποκειμένου αυτών. Επιπρόσθετα ο ν. 4624/2019, κάνοντας χρήση της ευχέρειας που του δίνει ο κοινοτικός νομοθέτης, θεσπίζει ορισμένες αποκλίσεις από τις σχετικές με την επιστημονική έρευνα διατάξεις του ΓΚΠΔ, με στόχο την περαιτέρω διευκόλυνση του ερευνητικού έργου και των ερευνητικών μελετών και επομένως τη διάχυση της επιστημονικής γνώσης.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- ✦ Βασιλοπούλου Ε. «Βιομετρικά και γενετικά δεδομένα» σε «ΓΚΠΔ» Λ. Κοτσαλή, Κ. Μενουδάκου
- ✦ Κανέλλου Λ: The GDPR Handbook, έκδ. Νομική Βιβλιοθήκη 2020
- ✦ Καρβέλη Κ., Κακαβά Μ., «Ελευθερία της έρευνας και προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα υπό τον νέο Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679» σε «ΓΚΠΔ» Λ. Κοτσαλή, Κ. Μενουδάκου
- ✦ Μήτρου Λ, Γιαννόπουλου Γ, Τσόλια Γ. «Υποχρεώσεις του υπευθύνου επεξεργασίας» σε «ΓΚΠΔ» Λ. Κοτσαλή-Κ. Μενουδάκου
- ✦ Παναγοπούλου-Κουτνατζή Φ: «Το νέο πλαίσιο των ανανεωμένων δικαιωμάτων» σε «ΓΚΠΔ» Λ. Κοτσαλή-Κ. Μενουδάκου
- ✦ Σιουγλέ Ε. «Ενίσχυση της ασφάλειας δεδομένων στον ΓΚΠΔ: ψευδονυμοποίηση – κρυπτογράφηση (σε ημερίδα ΕΚΔΔΑ).
- ✦ European Data Protection Supervisor «A Preliminary Opinion on data Protection and scientific research» 2020
- ✦ European University Institute: Guide on Good Data Protection Practice in Research

Ο Σοροπτιμιστικός Όμιλος “Κηφισιά-Εκάλη” και η σχέση του με την πολύπαθη Μαριούπολη Ουκρανίας

Ο Όμιλος ενίσχυσε οικονομικά και συνεχώς, καθ' όλη τη διάρκεια της 10ετίας 1998 - 2008, τρεις Ουκρανές δασκάλες Ελληνικής καταγωγής, αποφοίτους (1991) της Ελληνικής Φιλολογίας του Ινστιτούτου Ανθρωπιστικών Σπουδών της Μαριούπολης, προκειμένου αυτές να διδάξουν την Ελληνική Γλώσσα, Μουσική, Χορούς και Έθιμα της πατρίδας μας στα 40, τότε, Ελληνόφωνα Χωριά στην περιοχή της Μαριούπολης.

Στο πρόγραμμα «Διάδοση της Ελληνικής Γλώσσας», που διπύθνε η κα Μαρία Θεοδωρίδου, δασκάλα από την Κάλυμνο, συμπράξαμε και εμείς και συμβάλαμε στην επιτυχία του, ενισχύοντας οικονομικά και προσκαλώντας, κάθε καλοκαίρι, δασκάλες και δασκάλους με Ελληνικές ρίζες στην Αθήνα, για μεγαλύτερη εξάσκησή τους στην Ελληνική γλώσσα. Επιπλέον, τους προσφέραμε και διακοπές στην Κάλυμνο, τόπο καταγωγής της κας Θεοδωρίδου.

Κατά την τελετή υποδοχής τους στην Αθήνα, κάθε χρόνο, οι δασκάλες από την Μαριούπολη, μας προσέφεραν ένα καρβέλιζυμωτό ψωμί, ρίχνοντας πάνω του αλάτι και λέγοντάς μας ...«εμείς τρώμε μαζί ψωμί και αλάτι», δηλαδή εμείς έχουμε μαζί σας σταθερούς δεσμούς φιλίας.

Σ' αυτές τις νέες δασκάλες και δασκάλους, προσέφερε επιπλέον μαθήματα της Ελληνικής γλώσσας η σημερινή Προεδρεύουσα του Ομίλου μας, φίλη Αναστασία Θεοφίλου.

Το κόστος του σχετικού δικού μας προγράμματος ανήλθε σε 30000€, πλέον των ατομικών προσφορών των μελών μας (CD Ελληνικής μουσικής, βιβλία, Χάρτες, κ.λ.π.) και το 2001 ο Όμιλός μας βραβεύθηκε από τον Διεθνή Σοροπτιμισμό, στο Potsdam της Γερμανίας, από την τότε SI Πρόεδρο, Janet Zimmermann.

Η ευαισθησία μας για την όμορφη Μαριούπολη μας έκανε να ανατρέξουμε, τότε, στην ιστορία και να μάθουμε περισσότερα γι' αυτήν.

Η πόλη ιδρύθηκε από 30000 Έλληνες, οι οποίοι, κάτω από την πίεση των Τατάρων της Κριμαίας, αναζήτησαν νέα πατρίδα. Η Μεγάλη Αικατερίνη της Ρωσίας, τους παρεχώρησε τότε την περιοχή της σημερινής Μαριούπολης, όπου μετά από μια επική πορεία το 1788, εγκαταστάθηκαν στην περιοχή αυτή.

Για τον Όμιλο
Η Τακτική Εκπρόσωπος και
υπεύθυνη για την κίνηση του Ομίλου
Έφη Βουρλιώτου

Η συλλογική μνήμη του Ομίλου μας, σχετικά με το ως άνω έργο, ξύπνησε πάλι με τον πόλεμο στην Ουκρανία, και δυστυχώς την καταστροφή αυτής της σπουδαίας και όμορφης πόλης, με τους περισσότερους κατοίκους της να έχουν Ελληνικές ρίζες και γι' αυτό συγκεντρώσαμε το ποσό των 2000€, στη μνήμη του συζύγου μέλους μας, και το αποστείλαμε στον Σοροπτιμιστικό Όμιλο της Κρακοβίας, του οποίου μέλος είναι και η τ. Πρόεδρος SIE, Anna Wszelaczyska. Σύμφωνα με την ενημέρωση που είχαμε από την Anna, η δωρεά του Ομίλου μας χρησίμευσε για παροχή τροφής, στέγης και ιατρικού υλικού σε παιδιά/θύματα του πολέμου. Επίσης, βοηθήθηκαν γυναίκες, πρόσφυγες από την Μαριούπολη, να ταξιδέψουν από την Κρακοβία προς την Ν. Ευρώπη, προκειμένου να συναντήσουν μέλη της οικογένειάς τους.

Τέλος, ο Όμιλος προσέφερε, στη μνήμη της αγαπημένης τ. Προέδρου, Βάσως Σταυριανοπούλου - Γκανάτσου, 200€ στην Σ.Ε.Ε. για το χωριό που υποστηρίζει -έξω από τη Θεσσαλονίκη- όπου έχουν εγκατασταθεί, Ουκρανές μητέρες και παιδιά, όπως επίσης έγινε και μια πρώτη επαφή με το Ζάννειο Ίδρυμα, στην Εκάλη Αττικής, όπου στεγάζονται και πάλι Ουκρανές μητέρες με τα παιδιά τους, προκειμένου αυτό να αποτελέσει το επόμενο έργο μας στην περιοχή του Ομίλου μας.

Ευχαριστούμε την Ιδρυτική μας Πρόεδρο, Πόπη Αθανασίου για την ιστορική αναδρομή.

Ηλιακή Ενέργεια Σχολείο ΜΟΥΣΑΣΑ Ουγκάντα

Το πρόγραμμα του σχολείου Μουσάσα, που βρίσκεται στα όρη Ρουβενζόρι στην δυτική Ουγκάντα, ξεκίνησε τον Ιανουάριο 2015 και ολοκληρώθηκε το Νοέμβριο 2016 με κόστος σχεδόν 50.000 ευρώ, ενδυναμώνοντας 1.394 γυναίκες και κορίτσια (περίπου 681 παιδιά σχολικής ηλικίας και 713 γυναίκες της τοπικής κοινωνίας).

Το πρόγραμμα πραγματοποιήθηκε μετά από αίτηση της Σοροπτιμιστικής Ομοσπονδίας του Ντανφέρμλιν ώστε να επεκταθεί το ηλιακός φωτισμός στο σχολείο. Η Ομοσπονδία προμήθευε ήδη ηλιακές λάμπες στο σχολείο με θετικά αποτελέσματα, αλλά ήταν φανερό ότι μπορούσαν να κάνουν περισσότερα για να βοηθήσουν και να ενδυναμώσουν τους μαθητές, τους δασκάλους και τις κοινότητες.

Πριν την έναρξη του προγράμματος το σχολείο δεν είχε ρεύμα και βασιζόταν στις λάμπες παραφίνης και στην καύση ξύλου, για φωτισμό και μαγείρεμα. Σε επιθεώρηση του σχολείου φάνηκε ότι η ηλιακή ενέργεια για φωτισμό, μαγείρεμα, κομπιούτερς και ένα σύστημα καθαρού νερού θα βοηθούσαν να αλλάξει η καθημερινότητα της κοινωνίας, ενισχύοντας την εκπαίδευση, προσφέροντας ευκαιρίες να ενοποιηθεί η κοινότητα και βρίσκοντας τρόπους αποτελεσματικής επικοινωνίας. Το πρόγραμμα θα παρέχει ηλιακή ενέργεια και βοηθούσε τα κορίτσια και τις οικογένειες τους στις καθημερινές τους προκλήσεις: διευκολύνοντας την εκπαίδευση, αυξάνοντας την ασφάλεια, βελτιώνοντας την υγεία και συγχρόνως ελαχιστοποιώντας τις επιζήμιες επιπτώσεις στο περιβάλλον προωθώντας την βιωσιμότητα.

Το πρόγραμμα πραγματοποιήθηκε σε διαφορετικά στάδια και αναπτύχθηκε γρήγορα χάρη στην εξαιρετική σχέση με τον Διευθυντή του σχολείου. Επιλέχθηκαν με ειδικά κριτήρια κατάλληλοι προμηθευτές, με γνώση και εμπειρία της τοπικής κοινωνίας εξασφαλίζοντας χαμηλό ρίσκο στο έργο.

Τα ηλιακά πάνελς θα φώτιζαν όλο το σχολείο με δυνατότητα να φορτίζουν κινητά τηλέφωνα και laptops. Ένα βιώσιμο σύστημα προμήθειας νερού συμπεριλάμβανε δεξαμενές συλλογής νερού, εγκαταστάσεις πλυσίματος και φίλτρα άμμου, προμηθεύοντας καθαρό νερό στο σχολείο και στην ευρύτερη κοινότητα. Δεξαμενές νερού χτίστηκαν δίνοντας εργασία σε ντόπιους αφού πρώτα είχαν εκπαιδευτεί.

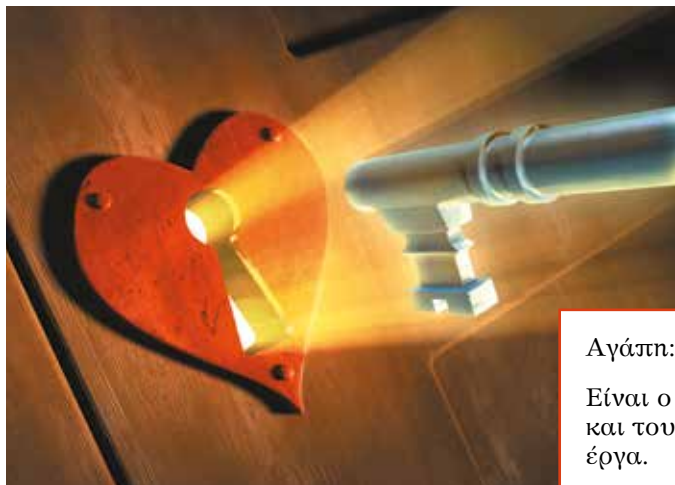
Πρόσφεραν laptops σε αρχικό στάδιο συμβάλλοντας στην εκπαίδευση και διευκολύνοντας την ενισχυμένη επαφή ανάμεσα στους συντονιστές του έργου και τους προμηθευτές, ώστε να υλοποιηθεί το πρόγραμμα έγκαιρα. Το σχολείο έλαβε έναν ηλιακό φούρνο τον Ιούλιο με πλήρη εκπαίδευση στους χρήστες.

Το πρόγραμμα Μουσάσα, που ολοκληρώθηκε τον Νοέμβριο 2016, είχε τεράστια επιτυχία και απήχηση στο προσωπικό, τους μαθητές και τους κατοίκους συνεισφέροντας σε όλους τους Σοροπτιμιστικούς στόχους, εκπαίδευση, περιβάλλον και κοινωνικά οφέλη σε κορίτσια, γυναίκες και τις κοινωνίες τους.

Στα οφέλη συμπεριλήφθηκε η ευκαιρία που είχε το σχολείο να αποκτήσει επιπρόσθετες εγκαταστάσεις και χώρους για καθοδήγηση και συμβουλευτικές συνεδρίες. Ο ηλιακός φωτισμός, η προμήθεια νερού και οι ηλιακοί φούρνοι βοήθησαν τα παιδιά να μπορούν να ξοδεύουν περισσότερο χρόνο στο σχολείο, ελαχιστοποιώντας την ανάγκη συλλογής νερού και ξύλων, κυρίως αφαιρώντας τους σχετικούς κινδύνους. Η πρόσβαση στα κομπιούτερς και το διαδίκτυο άνοιξαν νέες πόρτες σε εκπαιδευτικές ευκαιρίες μαζί με την κοινή μαγειρική και τις εγκαταστάσεις νερού και βοήθησαν να χτιστούν νέες σχέσεις με άλλα τοπικά σχολεία και την ευρύτερη κοινότητα.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΘΕΟΦΙΛΟΥ

Προεδρεύουσα Β' Αντιπρόεδρος
Σ.Ο. «Κηφισιά-Εκάλη»

ΑΓΑΠΗ

Όπως όλοι ξέρουμε, υπάρχουν πολλά είδη αγάπης. Αγάπη προς το Θεό. Η γονική (μητρική, πατρική) δηλαδή η ανιδιοτελής αγάπη, το δόσιμο χωρίς αντάλλαγμα. Η αδελφική αγάπη, η συζυγική, η αγάπη προς την επιστήμη, τη φύση, αλλά κυρίως αγάπη για το συνάνθρωπο, όποιος κι αν είναι αυτός.

Αυτό το συναίσθημα, που όλοι επικαλούμαστε, αλλά αδυνατούμε να το αισθανθούμε, σ' όλη του την ένταση, μπορεί να μας εξασφαλίσει σταθερότητα και ισορροπία στη ζωή και να μας κάνει ειρηνικούς και δημιουργικούς.

Όμως η αγάπη είναι ο θησαυρός του ώριμου και άξιου ανθρώπου που μπορεί να εκτιμήσει και να εμπιστευθεί τον άνθρωπο ως άνθρωπο. Με τον τρόπο αυτό, η ψυχή του ανθρώπου, γεμίζει καλοσύνη και καλλιέργει το πνεύμα της θυσίας και της αυταπάρνησης. Ο εγωισμός παραμερίζεται και το «διαφέρο» (το σημαντικό) με την ευαγγελική έννοια γίνεται αυτοσκοπός. Το σημαντικό λοιπόν είναι το «συμφέρον», του άλλου και όχι το «ίδιον».

Η αγάπη, όπως γνωρίζουμε, είναι ομηρική λέξη, με την έννοια του στέργω. Καθιστά το άτομο «πολίτη» κι όχι «ιδιώτη». Και αυτό επιτεύχθηκε στην κλασική Ελλάδα.

Είναι πασιφανές, πόσο ανάγκη υπάρχει στην εποχή μας να επαναπροσδιορίσουμε την έννοια αγάπη. Σήμερα έχει ταυτιστεί με το δόσιμο των υλικών αγαθών μόνο κι έχει κήπως στραπατσarıστεί από τους υποκριτές. Η αγάπη δε δίνει τίποτα, παρά μόνο τον εαυτό της και δεν παίρνει τίποτα παρά τον εαυτόν της. Δεν κατέχει και δεν κατέχεται, γιατί αρκείται στην αγάπη. Μπορεί να πληγώσει αυτόν που της δίνεται, όμως είναι η μόνη που μπορεί να κάνει τη ζωή μας να μην είναι μάταιη και έρημη. Όσο πόνο κι αν πάρουμε, από το δόσιμο της αγάπης, θα κατορθώσουμε μέσ' από αυτόν να γνωρίσουμε τον εαυτό μας, την καρδιά μας και να σηματοδοτήσουμε τη ζωή μας.

Σήμερα στην εποχή της απιστίας και του τεχνολογικού πολιτισμού, η αγάπη δοκιμάζεται, μέσα σ' έναν κόσμο που πολλούς από μας δεν μας αντιπροσωπεύει λόγω των υλικών προτύπων του. Ας κάνουμε κάτι θετικό, ας αγαπήσουμε μια ιδέα, ένα πράγμα, αλλά κυρίως τον άνθρωπο. Όχι τις εφήμερες κατασκευασμένες προσωπικότητες, που φτιάχνουν η πολιτική, το εμπόριο και η κοινωνική εξουσία.

Τον άνθρωπο, όπως λέει ο Σαμαράκης, στο «Ζητείται Ελπίς» γυμνό. Ούτε με κεφαλαίο, ούτε με μικρό α, μόνο ως άνθρωπο. Έτσι μόνο ενδέχεται να μαλακώσει η δική μας ψυχή και να προσπαθήσει

Αγάπη: Είναι το συναίσθημα της στοργής και της αφοσίωσης.

Είναι ο ισχυρός ψυχικός δεσμός, που ενώνει τους ανθρώπους και τους οδηγεί στην τελείωση και στα ανώτερα κι ωφέλημα έργα.

Το ρήμα αγαπώ, από το οποίο ετυμολογείται, διαφέρει από το φιλώ, γιατί υπονοεί στοργή και φροντίδα κι όχι πάθος.

να πλησιάσει το «θείον». Οι δεσμοί, δεν είναι απλά σχήματα. Μην αφήνετε την επιφανειακή ευζωία να κατασπαράξει λαίμαργα το χρόνο μας και την καρδιά μας.

Η ανθρωπιά είναι βούληση, όχι γνώση, όχι λόγος, είναι πράξη, είναι συγγνωμονική, γιατί μισεί τη μισαλλοδοξία κι έχει συγκατάβαση και κατανόηση. Οι καιροί μας απαιτούν ανθρωπιά! Μέσα στην παγκοσμιοποιημένη ψυχή μας, πρέπει να βρούμε την ψυχή του ενός!

Και φυσικά να μην ξεχνάμε ποτέ, τον ιδανικό ορισμό της Αγάπης, που μας έδωσε ο Απ. Παύλος, στην Α' Προς Κορινθίους Επιστολή, ΙΓ' κεφάλαιο (1):

«1. Εάν υποθέσουμε ότι ομιλώ τας γλώσσας των ανθρώπων και των αγγέλων, δεν έχω όμως αγάπην, έγινα όμοιος προς τον άψυχον χαλκόν που βουίζει όταν τον κτυπούν ή προς το κύμβαλον, που βγάζει θορυβώδη και χωρίς σημασίαν ήχον.

2. Και εάν έχω το χάρισμα της προφητείας και εάν γνωρίζω όλα τα μυστικά σχέδια των βουλών του Θεού και έχω όλην την γνώσιν, που ημπορεί να αποκτήσει ο άνθρωπος, και εάν έχω κάθε βαθμόν πίστews ώστε να μεταθέτω και βουνά ακόμη, δεν έχω όμως αγάπην, δεν είμαι τίποτε.

3. Και εάν διαθέσω όλα τα υπάρχοντά μου δια να θρέψω με ψωμιά τους πτωχούς, και εάν παραδώσω το σώμα μου διά να καώ, δεν έχω όμως αγάπην, δεν οφελούμαι τίποτε από τας θυσίας αυτάς.

4. Εκείνος, πού έχει την αγάπην, είναι μεγάλωψυχος, ανεκτικός και με πλατειά καρδιά γίνεται ευεργετικός και οφέλημος. Η Αγάπη δεν φθονεί, η αγάπη δεν ξιπάζεται και δεν φέρεται με αλαζονείαν και προπέτειαν, δεν φουσκώνει από οίησιν και υπερηφάνειαν.

5. Δεν πράττει τίποτα το άσχημον, δεν ζητεί τα ιδικά της συμφέροντα, δεν ερεθίζεται από θυμόν και οργήν, δεν σκέπτεται ποτέ κακόν κατά του πλησίον, ούτε λογαριάζει το κακόν που έπαθε από αυτόν.

6. Δεν χαίρει, όταν βλέπει να γίνεται κάτι άδικον, χαίρει δε όταν βλέπει την αλήθειαν να επικρατεί.

7. Πάντα σκεπάζει όλας τας ελλείψεις του πλησίον, πάντα πιστεύει, πάντα ελπίζει πάντα υπομένει.

8. Η αγάπη δεν ξεπέφτει ποτέ, αλλά μένει πάντοτε βεβαία και ισχυρά, ακόμη και μετά τον θάνατόν μας.

.....
13. Αυτά θα γίνουν εις την μέλλουσαν ζωήν. Τώρα δε εις την παρούσαν ζωήν μένουν η πίστις, η ελπίς και η αγάπη, αυτά τα τρία. Μεγαλύτερα δε από αυτά είναι η ΑΓΑΠΗ.»

(Ερμηνεία Παναγιώτη Τρεμπέλα 1986)

Ο Σ.Ο. Αθηνών «Ανατολικός», τιμώντας την αδελφοποίηση με το RIMINI CLUB και εν αναμονή των ιταλίδων αδελφών μας το Σεπτέμβριο, μετά από συνεννόηση με το Ιταλικό Ινστιτούτο Αθηνών, εξασφάλισε διαδυσκτακά μαθήματα ιταλικής γλώσσας σε σχεδόν μηδαμινό κόστος.

Πιο συγκεκριμένα, μετά από εκτενή συνεννόηση της Προέδρου, Ελένης Κουρή - Δάβου με την υπεύθυνη του Ιταλικού Ινστιτούτου Αθηνών, κας Αδαμαντίας Piedimonte, τέλη Μαρτίου ξεκινήσαμε τα διαδυσκτακά μαθήματα με τον εξάίρετο καθηγητή Antonio do Gregorio.

Τη δράση στήριξε ο Όμιλος Ψυχικού με την Πρόεδρο, Αμαλία Ραγκούση και την πρώην Πρόεδρο, Ελένη Κάκαβα, ο Όμιλος Λυκαβητού με τη Χρυσούλα Γκίνη, τα μέλη του Ανατολικού, Λίλιαν Ζέλλου, Γρηγορία Κορδοπάτη, Κατερίνα Ευστρατίου, Ελένη Κουρή και 3 φίλες του Ομίλου.

Κυριακή 20/2/2022 το απόγευμα τα μέλη του «Ανατολικού» κόψαμε την πίτα μας στην πρώτη ανοικτή μας εκδήλωση. Μας τίμησαν με την παρουσία τους η Πρόεδρος της ΣΕΕ, Μερόπη Ορφανού που ήρθε από από τη Θεσσαλονίκη, η Υπεύθυνη Υποτροφιών στην Ευρώπη, Αλεξάνδρα Κουτσουκλή, η Α΄ Αντιπρόεδρος της Ένωσης, Ιωάννα Κοτσαρίνη, η Ταμίας της Ένωσης, Βάσω Βέλλιου, η Πρόεδρος του Ομίλου Ψυχικού, Αμαλία Βαρότση - Ραγκούση με πολλά μέλη του Ομίλου Ψυχικού, η Πρόεδρος του Ομίλου Αθηνών «Ιδρυτικός», Ανθούλα Ανακεφάλου και μέλη του Ομίλου, η Πρόεδρος του Ομίλου Αθηνών

«Λυκαβηττός», Βάσω Μπαλτήρα και μέλη του Ομίλου, η Πρόεδρος του Ομίλου Γλυφάδας Βούλας «Νηρηίδες», Τζέννη Φούρλα, η Πρόεδρος του Ομίλου Κηφισιά - Εκάλη, Θεοφίλου Αναστασία, η Πρόεδρος του Ομίλου Πειραιώς, Μαρία Γκομούζα και πολλές φίλες από τον Όμιλο.

Είχαμε την τιμή να ταξιδέψει ειδικά για την εκδήλωσή μας, η Ειρήνη Ευανθία Καϊρή, η απόγονος της ηρώδας του 21, Ευανθίας Καϊρή. Βραβεύσαμε το εκλεκτό μέλος του Ανατολικού, Άννα Καλιτσούνάκη, για την εξαιρετική Σοροπτιμιστική της πορεία από το 1985. Το βιογραφικό της εκφώνησε η Α΄ Αντιπρόεδρος του Ανατολικού, Χαρά Κωνσταντινοπούλου.

Κόψαμε την όμορφη πίτα μας και το ένα φλουρί έπεσε στην Μιμίκια Κουρή και το δεύτερο σε φίλη του Ομίλου.

Κληρώσαμε το λαχνό που είχε επιμεληθεί η Πέπη Σπύρου, με δώρο έναν πανέμορφο πίνακα μεταξοτυπία του Δρούγκα, τον οποίο κέρδισε η αγαπημένη μας Φωτεινή Καλογερά από τον Ιδρυτικό.

Τα έσοδα του λαχνού εδώθησαν στην «Εταιρία Προστασίας Ανηλίκων Πειραιά - Ο Καλός Ποιμήν»

Ευχαριστούμε τις αδελφές: Χρύσα Ευαγγελίου, Ελένη Κάκαβα, Λίλα Ραγκούση, Διονυσία Κωνσταντοπούλου, Μαρία Σαγιά, Μέλπω Ζαχαριάδου, Ερατώ Παλαιολόγου, Χουγκ Μπριγκίτ και όλες τις φίλες από τους παραπάνω Ομίλους που με την αγάπη, το χαμόγελο και την ευχάριστη διάθεσή τους συνέβαλλαν στο να περάσουμε όλες ένα πολύ όμορφο απόγευμα!

> Ο Σοροπτιμιστικός Όμιλος Αθηνών - «ΙΔΡΥΤΙΚΟΣ» έστειλε 100 Ευρώ στη Σοροπτιμιστική Ένωση Ελλάδος για την Ουκρανία.

> Η Εκπρόσωπος του Ομίλου μας, Λίλα Γιαννοπούλου, προσέφερε 20 κουτιά γάλα στη «Λέσχη Φιλίας», στην Γκράβα του Δήμου Αθηναίων για την Ουκρανία.

> Προσφέραμε διάφορα φάρμακα στον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό για την Ουκρανία.

> Η Καίτη Παπαδάκου προσέφερε διάφορα ρούχα στον Δήμο Αθηναίων για την Ουκρανία.

> Η Βοηθός Προγράμματος Σωτηρία Ασανίνα - Ρήγα προσέφερε διάφορα παιδικά βιβλία στο Κοινωνικό Παντοπωλείο του Δήμου Χαλανδρίου.

> Επί τη συμπληρώσει έτους από την απώλεια της πολυαγαπημένης μας Μαρίας Κωνσταντινίδου, προσφέραμε

διάφορα τρόφιμα στο Φιλόπτωχο Ταμείο του Αγίου Νικολάου Αχαρνών.

> Με την πρωτοβουλία της Βοηθού Προγράμματος του Ομίλου και με την Συνεργασία της Προέδρου, της Αντιπροέδρου και της Ταμίας της Σοροπτιμιστικής Ένωσης Ελλάδος, της Διευθύντριας Προγράμματος, της Προέδρου και των Μελών του Ομίλου και με την οικονομική συμπαράσταση Φίλων του Σοροπτιμισμού, προσφέραμε στο Κοινωνικό Παντοπωλείο του Δήμου Χαλανδρίου πεντακόσια (500) τσουρεκάκια για τους απόρους.

> Ο Σοροπτιμιστικός Όμιλος Αθηνών - «ΙΔΡΥΤΙΚΟΣ» προσέφερε στις Γυναικείες Φυλακές Κορυδαλλού (Αθήνα), διάφορα είδη υγιεινής για την Ημέρα της Γυναίκας, που εορτάζεται στις 8 Μαρτίου.

> Στείλαμε για δεύτερη φορά διάφορα φάρμακα στον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό, για την Ουκρανία.

Την Τετάρτη 2 Μαρτίου 2022, η πρόεδρος, η εκπρόσωπος, η γραμματέας και η ταμίας του ομίλου, επισκέφθηκαν το Ίδρυμα Γεωργίου και Αικ. Χατζηκλώνστα και στα πλαίσια της ευρύτερης συνεργασίας προς όφελος των παιδιών του Ιδρύματος, απένειμαν τιμητικές διακρίσεις σε δύο μαθήτριες.

Οι οικοτρόφες - μαθήτριες επιλέχθηκαν με βάση τις εξαιρετικές μαθητικές επιδόσεις τους (19,6 και 18) στο α' τετράμηνο του σχολικού έτους. Οι τιμητικές διακρίσεις συνοδεύτηκαν από χρηματική δωρεά σε μορφή δωροεπιταγών συνολικού ποσού 100 ευρώ ως επιβράβευση για τις καλύτερες βαθμολογίες τους, προκειμένου να συνδράμουμε στην ενίσχυση των σπουδών τους. Η γνώση και η κατάρτιση των στόχων είναι το εφελκυστήριο για μια καλύτερη ζωή, χαρακτηριστικά που διακρίναμε στις βραβευθείσες οικοτρόφους, παρά τα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα που αντιμετώπισαν από τρυφερή ηλικία.

Τη Δευτέρα 7 Φεβρουαρίου 2022, κατά τη διάρκεια της διαδικτυακής ολομέλειας, πραγματοποιήθηκε η κοπή βασιλόπιτας του ομίλου για την νέα χρονιά. Το φλουρί κέρδισε η αγαπημένη φίλη και Αναπληρώτρια Διευθύντρια Προγράμματος, κα Μαρία Γαργάλα, με τις ευχές όλων των μελών για υγεία και αγάπη. Ευχή όλων των μελών επίσης η νέα χρονιά να είναι αποδοτική, δημιουργική και με υγεία.

Συμμετοχή σε Δράσεις άλλων Ομίλων

> 16/2/2022 Συμμετοχή μελών του ομίλου σε διαδικτυακή εκδήλωση της Σ.Ε.Ε. που αφορούσε κοπή Βασιλόπιτας και βράβευση δύο (2) υποτρόφων κοριτσιών του Ν. Εύβοιας.

> 15/3/2022 Βοήθεια στην Ουκρανία. Ο όμιλος κατέθεσε χρηματικό ποσό στον καταθετικό λογαριασμό της Σ.Ε.Ε.

προκειμένου να χρησιμοποιηθούν για τις ανάγκες των προσφύγων της Ουκρανίας.

> 20/2/2022 Συμμετοχή μελών του ομίλου σε εκδήλωση του Σ.Ο. «Ανατολικός», στο ξενοδοχείο ΕΛΙΑ - ΕΡΜΟΥ για την κοπή της βασιλόπιτας.

> 22/2/2022 Συμμετοχή μελών του ομίλου στη διαδικτυακή εκδήλωση - ομιλία του Σ.Ο. Βυζάντιο με θέμα «Κινηματογραφική Αναπαράσταση του Κοινωνικού Φύλου».

> 19/3/2022 Συμμετοχή μελών του ομίλου σε εκδήλωση του Σ.Ο. Ψυχικού, στην Αθηναϊκή Λέσχη, στα πλαίσια της ημέρας της Γυναίκας (8 Μαρτίου).

Ο Όμιλός μας μαζί την Α΄ Αντιπρόεδρο της Ένωσης θέλοντας να τιμήσει την επέτειο των 200 ετών από την Ελληνική Επανάσταση του 1821 επισκέφτηκε την έκθεση της Βουλής των Ελλήνων με θέμα «Αντικρίζοντας την Ελευθερία»!

Στις 6 Φεβρουαρίου στον ανανεωμένο χώρο της Εθνικής Πινακοθήκης ύστερα από μια σύντομη ξενάγηση έγινε η κοπή πίτας του Ομίλου μας. Την εκδήλωσή μας τίμησε η Πρόεδρος της Ένωσης, Μερόπη Ορφανού, η Α΄ Αντιπρόεδρος, Ιωάννα Κοτσαρίνη, η Πρόεδρος της Χαλκίδας, Δήμητρα Διγαλέτου και η Πρόεδρος του Ρ.Ο. Κηφισιάς - Εκάλης και μέλος του Σ.Ο. «Ανατολικός», Βίκυ Κατσαρή. Ο Όμιλός μας έχοντας στο δυναμικό του τέσσερα αξιόλογα νέα μέλη αισιοδοξεί σε μια νέα δημιουργική Σοροπτιμιστική χρονιά.

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας, ο Όμιλός μας αποφάσισε να στηρίξει την γυναικεία επιχειρηματικότητα. Συναντηθήκαμε στο Café Femenino Greece και απολαύσαμε έναν υπέροχο καφέ «με άρωμα γυναίκας». Τρεις νέες γυναίκες επιχειρηματίες έφεραν στην Ελλάδα το Café Femenino Greece, μια πρωτοποριακή ιδέα και δημιούργησαν σε ένα μικρό, χρωματιστό περιβάλλον, που σε παραπέμπουν στις χώρες που παράγεται

ο καφές. Μέσω του άκρως ποιοτικού καφέ του προβάλλει την ιστορία των γυναικών που εργάζονται σκληρά πίσω από κάθε κούπα καφέ που εμείς απολαμβάνουμε. Εκεί που η πλειοψηφία των γυναικών δουλεύουν ατελείωτες ώρες, έχουν εξαιρετικά χαμηλό εισόδημα, μηδενική συμμετοχή στα κοινωνικά ζητήματα και διοικούνται κυρίως από άνδρες. Το 2003 στο Β. Περού μια μικρή ομάδα από 464 θαρραλέες γυναίκες αποφάσισαν να αλλάξουν αυτό το καθεστώς, να αποσχιστούν από τους άνδρες και να πάρουν τη διαχείριση του καφέ στα χέρια τους. Με τη βοήθεια της Καναδέζικης εταιρείας OPTCO, έφτιαξαν μια μη κερδοσκοπική οργάνωση, με σκοπό να ενώσουν τις γυναίκες σε όλο τον κόσμο που εργάζονται στον τομέα του καφέ. Έτσι δημιουργήθηκε το «Café Femenino». Το ίδρυμα θέλοντας να διασφαλίσει την ποιότητα του καφέ εκπαιδεύει τις γυναίκες πάνω σε θέματα συγκομιδής, επεξεργασίας και σωστής αποθήκευσης του καφέ. Τις βοηθά να αποκτήσουν ηγετικούς ρόλους στην κοινωνία, επίσημους τίτλους για τη γη που καλλιεργούν και να κερδίσουν ένα επιπλέον ποσό για την υψηλή ποιότητα του καφέ που παράγουν. Από τότε, το Café Femenino έχει εξελιχθεί σε κοινωνικό κίνημα ενδυναμώνοντας γυναίκες παραγωγούς καφέ σε εννέα απομακρυσμένες χώρες. Πίνοντας μια κούπα οργανικό καφέ του Café Femenino, είχαμε την ευκαιρία να βοηθήσουμε τις

γυναίκες παραγωγούς καφέ που μάχονται σκληρά. Κάθε κόμπα καφέ μετράει, όχι μόνο για τη μοναδική του γεύση αλλά και για το ότι το Café Femenino Greece δεσμεύεται να δωρίζει 0,05 cent, για κάθε κόμπα καφέ που πουλάει, στο Café Femenino Foundation, ώστε κάθε χρόνο να πραγματοποιείται κάποιο συγκεκριμένο έργο υποστήριξης των γυναικείων συνεταιρισμών. Η γυναικεία δύναμη αποδίδει καρπούς ελπίδας!

Ανταποκριθήκαμε στο κάλεσμα του Δήμου Κηφισιάς για ανθρωπιστική βοήθεια στην Ουκρανία. Παραδώσαμε 20 καινούργιες κουβέρτες και δύο κούτες με χοντρά ρούχα.

Στις 19 Μαρτίου μέλη του Ομίλου μας παραβρέθηκαν στον εκδήλωση του Σ.Ο. Ψυχικού για τον εορτασμό της παγκόσμιας ημέρας της γυναίκας.

Δενδροφύτευση

Ο Σ.Ο. Ολυμπιάς με αφορμή την συμπλήρωση των 100 ετών του διεθνούς σοροπτιμισμού και της κλιματικής κρίσης, συμμετείχε στις δράσεις ανάπλασης του Πεντελικού όρους που διοργάνωσε η

Ένωση σε συνεργασία με το «Όλοι Μαζί Μπορούμε».

Μέλη του Ομίλου μας συμμετείχαν στις δενδροφυτεύσεις των Σ.Ο. Κηφισιά - Εκάλη και Ψυχικού.

Η Πρόεδρος του Ομίλου μας κινητοποιώντας την τοπική κοινωνία της πυρόπληκτης περιοχής της Κάτω Κηφισιάς και σε συνεργασία με το Δήμο Κηφισιάς διοργάνωσε δενδροφύτευση της περιοχής αυτής. Η δράση αυτή πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία. Ο Δήμαρχος Κηφισιάς, Γ. Θωμάκος με αναφορά του στην τοπική εφημερίδα «Αυτοδιοίκηση» συνεχάρη τον Όμιλό μας για την δράση μας.

Η Πρόεδρος του Ομίλου μας συνεχίζει να βρίσκεται σε επικοινωνία με τον Πολιτιστικό και Εξωραϊστικό Σύλλογο «Ο Κηφισός» και το Δασαρχείο Πεντέλης. Εξασφάλισε 140 δενδρύλλια, δωρεά από το δασικό φυτώριο της Αμυγδαλέζας, τα οποία σε συνεργασία και πάλι με το Δήμο της Κηφισιάς θα φυτευτούν στην πυρόπληκτη περιοχή Αδάμες της Κάτω Κηφισιάς. Στόχος να κάνουμε ξανά πράσινη την περιοχή αυτή.

Ολομέλεια και κοπή πίτας για τον όμιλο του Πειραιά, στον πάντα φιλόξενο και μαγευτικό χώρο του ΝΑΣ, στο ανανεωμένο Μικρολίμανο. Η σοροπτιμιστική μας οικογένεια, υποδέχτηκε με χαρά, ένα νέο, αξιόλογο μέλος, με μεγάλη ήδη προσφορά στην Πειραιϊκή κοινωνία, την Σκωτία Γιαννούλη.

Η κοπή της πίτας, προσφορά της προέδρου μας Μαρίας Γκομούζα, ανέδειξε τυχερή της χρονιάς, το δόκιμο μέλος, Αναστασία Λαβούτα. Ένα πανέμορφο κόσμημα, προσφορά της ιδρυτικής μας προέδρου, Λίνας Βλάμου, κοσμεί το χέρι της Αναστασίας.

Ο Μάρτιος, είναι ο μήνας που γιορτάζουμε τη γυναίκα, την πολυδιάστατη φύση της και τους πολλαπλούς ρόλους της. Δύο τέτοιες γυναίκες, επέλεξε να τιμήσει ο Σοροπτιμιστικός Όμιλος Πειραιά, την Τρίτη 29 Μαρτίου, στον πάντα φιλόξενο χώρο της Πολύμορφης.

Η πρόεδρος του ομίλου μας, Μαρία Γκομούζα, παρέδωσε τιμητικό έπαινο στη Φωτεινή Μάργαρη, πρόεδρο του Πειραιϊκού Εκπαιδευτικού Κέντρου ΑΜΕΑ (ΠΕΚΑΜΕΑ), από το 2011. Μπότερα και αυτή ενός παιδιού με αυτισμό, σε ηλικία που οι περισσότερες γυναίκες σταματούν για να αφοσιωθούν στα εγγόνια τους, η Φωτεινή ξεκίνησε σεμινάρια για βιωσιμότητα, εταιρική υπευθυνότητα, εύρεση χορηγών και κατάφερε να βάλει το κέντρο

σε ανοδική πορεία, σε νέες εγκαταστάσεις, με περισσότερα παιδιά, με εργαστήρια και στέγη υποστηριζόμενης διαβίωσης.

Οι αρχές του επιχειρούν στην υπηρεσία της κοινωνικής δράσης. Ο Όμιλος του Πειραιά, υποστηρικτής και χορηγός από το 1997 ως σήμερα, με μεγάλη χαρά, υπερηφάνεια και ικανοποίηση, επιβράβευσε αυτή την προσπάθεια στο πρόσωπο της άξιης Φωτεινής, για το κοινωνικό της έργο.

Η διευθύντρια προγράμματος και πρόεδρος της Πολύμορφης, Ξανθηνία Μαντά, παρέδωσε στην Μαρία Γκουτζαμάνη, αρχαιολόγο, επιχειρηματία, στιχουργό και ποιήτρια, τιμητικό έπαινο για το σημαντικό της έργο. Στη συνέχεια, παρουσιάστηκε η ποιητική της συλλογή ΑΔΗΛΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ.

Τραγούδια με δικούς της στίχους, ακούστηκαν στην υπέροχη αυτή βραδιά, που ολοκληρώθηκε με ένα γλυκό κέρασμα και αρωματική μαστίχα.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους, ο Υφυπουργός Ναυτιλίας κ. Κ. Κατσαφάδος, ο κ. Ν. Φράγκος, πρόεδρος του Istituto Ellenico di cultura, εκπρόσωποι πολιτιστικών φορέων και μέσων έντυπης και ηλεκτρονικής ενημέρωσης της πόλης μας.

Ο Σοροπτιμιστικός Όμιλος Ψυχικού ξεκίνησε την καινούρια χρονιά του 2022 κόβοντας την πίτα του δια ζωής στο Πολιτιστικό Κέντρο Ψυχικού, όπου και πραγματοποιήθηκε η Ολομέλειά μας. Η τυχερή της χρονιάς είναι η Γραμματέας, Βίκυ Αποστόλου-Μαχαιρίτσα. Το δώρο της τυχερής ήταν μια επικαθήμενη μεταξοτυπία, έργο του μέλους μας, Λίνας Τσίλαγα, η οποία το προσέφερε στον Όμιλο. Ανταλλάξαμε τα καθιερωμένα δώρα μας μέσα σε κλίμα χαράς και αισιοδοξίας. Η πίτα, όπως κάθε χρόνο, ήταν χειροποίητη, προσφορά του μέλους μας, Ελένης Κακκάβα.

Ο Όμιλός μας συμμετείχε στο κάλεσμα της Σ.Ε.Ε. και της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας για βοήθεια στις Ουκρανές αδερφές μας καταθέτοντας το ποσό των 200 ευρώ στην Ένωση.

Την Ημέρα της Γυναίκας, ο Όμιλός μας, υπό την αιγίδα της Σ.Ε.Ε., συμμετέχοντας στην πρόσκληση της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας, είχε την τιμή να φιλοξενήσει σε πεντάλεπτο βίντεο ένα μήνυμα για την ημέρα αυτή, από τον Καθηγητή Δημήτρη Νανόπουλο, Distinguished Emeritus Professor of High Energy Physics, Texas A&M University & Μέλος της Ακαδημίας Αθηνών.

Συνεχίζοντας τις δράσεις για την Ημέρα της Γυναίκας, διοργανώθηκε δείπνο στην Αθηναϊκή Λέσχη με σκοπό την ενίσχυση της Δομής Κακοποιημένων Γυναικών που συνεργαζόμαστε εδώ και πολλά χρόνια. Παράλληλα, αποφασίσαμε να βραβεύσουμε δύο γυναίκες. Από τον χώρο της Υγείας η Καθηγήτρια Πνευμονολογίας στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και Διευθύντρια ΜΕΘ-ΜΑΦ του Νοσοκομείου «Σωτηρία», κα Αντωνία Κουτσούκου. Από τον χώρο του Αθλητισμού την Πρωταθλήτρια Ελλάδος στην Ξιφασκία με αμαξίδιο, κα Έφη Βλάχη. Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους η Πρόεδρος της Σ.Ε.Ε., κα Μερóπη Ορφανού, αξιωματούχες της Ένωσης, Πρόεδροι και μέλη των Ομίλων Αττικής και πολλές φίλες του Ομίλου. Ευχαριστούμε όλες τις Φίλες που με την παρουσία τους ενίσχυσαν τον σκοπό της εκδήλωσης.

Ο Όμιλος, έπειτα από αίτημα του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων του Δημοτικού Σχολείου Παλλήνης, ενίσχυσε μια άνεργη μητέρα δύο ανήλικων παιδιών, η οποία έχασε τον σύζυγό της, με το ποσό των 400 ευρώ.

Ο Όμιλος συμμετείχε, έπειτα από πρόσκληση, στους εορτασμούς του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού για τον εορτασμό της Εθνικής Επετείου της 25ης Μαρτίου, όπου η Πρόεδρος, Αμαλία Βαρότση - Ραγκούση κατέθεσε στεφάνι.

Τέλος, ο Όμιλος, με την Πρόεδρο και τα μέλη, συμμετείχε σε όλες τις διαδικτυακές εκδηλώσεις της Σ.Ε.Ε. και Ομίλων.

2.3.2022 Ολομέλεια του Ομίλου μας και κοπή της Βασιλόπιτας για το έτος 2022.

Ο Σοροπτιμιστικός Όμιλος «Θέτις» στην ολομέλεια Μαρτίου έκοψε την πρωτοχρονιάτικη πίτα του, προσφορά της αγαπημένης φίλης, Μπιμπής Στράκα, όπως και το δώρο για το φλουρί, ένα υπέροχο μαντίλι με μια καρφίτσα χελιδόνη. Η Πρόεδρος του ομίλου μας, Ασημίνα Σέγκλια ήταν η τυχερή που βρήκε το φλουρί και εισέπραξε πολλές όμορφες ευχές. Επίσης όλες οι φίλες είχαμε τη χαρά να δεχτούμε δώρο μπρελόκ (γούρι), χειροποίητο με χάραξη το λογότυπο του ομίλου μας από την φίλη μέλος, Όλγα Σταθοπούλου. Ήταν μια όμορφη βραδιά, χαρούμενη με πολλές εκπλήξεις και κεράσματα, με αγαπημένη και φιλική διάθεση και πάνω από όλα με κυρίαρχη την εθελοντική μας βοήθεια και προσφορά στους έχοντες ανάγκη, που είναι το κύριο συστατικό του Σοροπτιμισμού.

5.3.2022 Στήριξη σε πρόσφυγες από Ουκρανία.

Πέραν της οικονομικής βοήθειας που στείλαμε στην Σοροπτιμιστική μας Ένωση Ελλάδος για τους Ουκρανούς, ο όμιλος Θέτις ανταποκρίθηκε άμεσα με συγκίνηση και προθυμία στην πρόταση της αντιπροέδρου, Νένας Ζήση να υποστηρίξουμε ηθικά και υλικά 4 μπότερες πρόσφυγες από την Οδησό με τα δέκα παιδιά τους. Στην προσπάθειά τους να σωθούν από τη θηριωδία του πολέμου οι οικογένειες έφτασαν στον Βόλο, αφήνοντας πίσω τους πατεράδες να πολεμήσουν για την πατρίδα τους. Τους είχε καλέσει συμπολίτης μας, γνωστός στο πανελλήνιο μουσικοσυνθέτης, που τους προσέφερε το πατρικό του σπίτι για διαμονή. Για να κάνει την παραμονή τους στην πόλη μας καλύτερη απευθύνθηκε σε

φίλους και ζήτησε βοήθεια τονίζοντας τον απόλυτο σεβασμό στην ιδιωτικότητα της περίπτωσης. Μεταξύ αυτών και στην αντιπρόεδρο, η οποία προώθησε το αίτημα και έτσι δόθηκε η ευκαιρία στις Θέτιδες να συνεισφέρουμε άμεσα με παροχή κλινοσκεπασμάτων, ρούχων, παιχνιδιών και ειδών πρώτης ανάγκης. Φίλοι και μέλη γιατροί και φαρμακοποιοί του ομίλου δηλώσαν πρόθυμοι να παρέχουν ιατροφαρμακευτική φροντίδα καθ' όλη τη διάρκεια της διαμονής των προσφύγων στην πόλη.

9.3.2022 Εκδήλωση για την Ημέρα της Γυναίκας.

Η «Θέτιδα» ευαισθητοποιημένη σε ότι αφορά τη γυναίκα, υποστήριξε και έδωσε το παρόν στην υπέροχη εκδήλωση του Λυκείου Ελληνίδων Βόλου με τίτλο «Μια λυγρή ακούστικη». Τον Όμιλό μας εκπροσώπησε η Πρόεδρος, Ασημίνα Σέγκλια, η Γραμματέας, Κική Παπαευσταθίου, η Δ/ντρια Προγράμματος, Μίτση Πασιά και η επόμενη Πρόεδρος, Ελένη Μιχάλη - Παπαθανασίου. Μια εκδήλωση που μέσα απο τον λαϊκό πολιτισμό (δημοτικά τραγούδια και χορό) τίμησε τη γυναίκα και μίλησε για την κακοποίησή της και τη βία που ασκείται εναντίον της μέσα στο πέρασμα του χρόνου.

30.3.2022 Οικονομική βοήθεια σε ευπαθή ομάδα.

Αναποκρινόμενες στο κάλεσμα του Φιλανθρωπικού Σωματίου «Ελληνική Μέριμα Βόλου» συγκεντρώσαμε χρήματα οι Θέτιδες και προσφέραμε μια μικρή ανακουφιστική «Δωρεά» σε συμπολίτισσά μας, μια γιαγιά που μεγαλώνει το εγγόνι της με πολύ μεγάλη δυσκολία.

Τα μέλη του Α' Σοροπτιμιστικού Ομίλου Θεσσαλονίκης, όσο ίσχυαν τα μέτρα προστασίας για την πανδημία, δεν αποποιήθηκαν των δράσεών τους και ενεργοποιήθηκαν δυναμικά προς επίτευξη των σκοπών του Σοροπτιμισμού.

Στις 30 /01/2022 ημέρα της εορτής των Τριών Ιεραρχών απέστειλαν μια μεγάλη βασιλόπιτα για τα εξήντα (60) παιδιά του Ελληνικού Παιδικού Χωριού στο Φίλυρο Θεσσαλονίκης και τις συνοδούς μητέρες. Μετά από επικοινωνία με την αρμόδια κυρία στο Κέντρο Περίθαλψης Παιδιών (ΚΕΠΕΠ Άγιος Δημήτριος) στην Πυλαία Θεσσαλονίκης α) καταθέσαμε 150,00 ευρώ για τις ανάγκες του Ιδρύματος και β) αγοράσαμε και αποστείλαμε τέσσερα (4) multi, αναγκαία για την πολτοποίηση της τροφής, για τα παιδιά που περιθάλπονται στο ανωτέρω ίδρυμα.

8 Μαρτίου, ημέρα του εορτασμού της γυναίκας, τα μέλη του ομίλου μας αποφάσισαν και τίμησαν μια πολύτεκνη μητέρα, την κα Μαρία Πλιάκη, η οποία αναθρέφει επτά (7) παιδιά. Την επισκέφθηκαν τρία (3) μέλη του ομίλου μας την ευχαρίστησαν για το ύψιστο έργο της δημιουργίας αυτής της ευλογημένης επταμελούς οικογένειας και προσέφεραν εκ μέρους όλων των μελών του Α' Σοροπτιμιστικού ομίλου μια εικόνα της Παναγίας, ένα μπουκέτο λουλούδια, ένα βιβλίο και μια ανοιξιάτικη εσάρπα.

Επίσης για τον εορτασμό της ημέρας της γυναίκας, τα μέλη του ομίλου μας αποφάσισαν να τιμήσουν μια τυφλή φοιτήτρια της Θεσσαλονίκης. Μετά από ηλεκτρονική επικοινωνία με τον διευθυντή του ΚΕΑΤ (Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών), ενημερωθήκαμε για την φοιτήτρια Σταθούλα Σταθοπούλου, η οποία φοιτά στο παιδαγωγικό τμήμα του Πανεπιστημίου στη Θεσσαλονίκη. Καθ' υπόδειξη δε του διευθυντή, τιμήσαμε την ανωτέρω φοιτήτρια προσφέροντας ένα laptop και ένα δημοσιογραφικό μαγνητόφωνο, βοηθήματα για τις σπουδές της.

Στις 6/04/2022, ημέρα Τετάρτη, τέσσερα (4) μέλη του ομίλου μας επισκέφθηκαν το διατηρητέο κτίριο που στεγάζει το ΚΕΑΤ, συναντήθηκαν με την Σταθούλα Σταθοπούλου, την συνεχάρησαν και της προσέφεραν τα βοηθήματα για τις σπουδές της, διαβεβαιώνοντας επίσης ότι ο Α' Σοροπτιμιστικός Όμιλος θα είναι συμπαράστατος σε προκύπτοντα θέματα των σπουδών της.

Ο Α' Σοροπτιμιστικός όμιλος α) σε σύμπραξη με τον Σύνδεσμο Επιστημόνων Γυναικών Θεσσαλονίκης προσέφερε στον Ερυθρό Σταυρό Θεσσαλονίκης δέματα με είδη υγιεινής για τα παιδιά της Ουκρανίας β) επίσης προσέφερε στο Χαμόγελο του Παιδιού παιδικές τροφές για τα παιδιά της Ουκρανίας.

Ο Όμιλός μας, σε συνέχεια των διαδικτυακών συναντήσεων που ξεκίνησαν την περασμένη χρονιά, πραγματοποίησε στις 22 Φεβρουαρίου 2022 την τρίτη διάλεξη με θέμα «Κινηματογραφική Αναπαράσταση του Κοινωνικού Φύλου». Ομιλήτρια ήταν η Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στην Ιστορία & Θεωρία Κινηματογράφου & Τηλεόρασης του Τμήματος Κινηματογράφου του Α.Π.Θ., κα Μπέτυ Κακλαμανίδου. Έχοντας ως γνώμονα τη ρομαντική κομεντί στον κινηματογράφο (π.χ. «It happened one night, 1934»), στην τηλεόραση, επιβεβαιώσαμε τον ρόλο που έχει η γυναίκα στον κλάδο αυτόν (ως δημιουργός, εργαζόμενη κ.λπ.). Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε γνωρίσαμε διαφορετικές απόψεις που αφορούν το «κοινωνικό φύλο» (π.χ. Gender trouble-Jubith Butler, 1990 κ.λπ.) ακούσαμε τη σκιαγράφηση των νέων δεδομένων.

Στις 14 Ιανουαρίου και μετά από δύο χρόνια περιορισμών, βρεθήκαμε ξανά όλα τα μέλη για να κόψουμε την πρωτοχρονιάτικη πίτα του Ομίλου μας.

Η συνάντηση έγινε στην αίθουσα της Ιατροχειρουργικής Εταιρείας Κερκύρας και ελήφθησαν όλα τα προβλεπόμενα μέτρα. Το φλουρί, με το αντίστοιχο δώρο, το κέρδισε το μέλος του Ομίλου μας Σαπφώ Δαφνή.

Τον Φεβρουάριο, το αποκριάτικο πάρτυ των παιδιών του ειδικού εργαστηρίου «Μέλισσα» πραγματοποιήθηκε στο χώρο του σχολείου τους. Εμείς, τους προσφέραμε γλυκά, χυμούς και αποκριάτικα είδη κι όπως μας μετέφεραν οι δάσκαλοί τους, τους δώσαμε πολλή χαρά. Το Δ.Σ. του ειδικού εργαστηρίου «Μέλισσα» έστειλε στα ΜΜΕ και ανέβασε στο facebook του σχολείου ευχαριστήριο δελτίο τύπου και φωτογραφίες.

Τον Φεβρουάριο κληθήκαμε να συμμετάσχουμε σε κάτι πρωτόγνωρο δυσάρεστο και τραγικό. Συμμετείχαμε στην έκκληση της Σ.Ε.Ε. για συγκέντρωση χρηματικού ποσού για την σκληρά δοκιμαζόμενη Ουκρανία. Επιπλέον, συμμετείχαμε στην αντίστοιχη δράση του Δήμου Κεντρικής Κέρκυρας και προσφέραμε τρόφιμα και είδη πρώτης ανάγκης. Για την προσφορά μας αυτή λάβαμε ευχαριστήρια επιστολή από τον Ερυθρό Σταυρό - Παράρτημα Κέρκυρας, που είχε το συντονισμό της δράσης αυτής.

Για τον Εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας Γυναίκας, 8 Μαρτίου, μέλη του Σοροπτιμιστικού Ομίλου Κέρκυρας έλαβαν μέρος σε εκδηλώσεις του Δήμου Κεντρικής Κέρκυρας και Διαποντίων Νήσων, καθώς και της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων.

Ειδικότερα:

> Στην εκδήλωση του Δήμου Κεντρικής Κέρκυρας για την «Ελληνίδα Γυναίκα και το Επιχειρείν» βραβεύθηκε από τη Δήμαρχο κα Μερóπη Υδραίου το ιδρυτικό μέλος του Σοροπτιμιστικού Ομίλου Κέρκυρας, Ευτυχία Λάσκαρι για την συνολική προσφορά και το έργο της στον εθελοντισμό. Στην ίδια εκδήλωση συμμετείχε ως ομιλήτρια το μέλος του Ομίλου μας Έλενα Καρούμπη.

> Στην εκδήλωση της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων με θέμα «Εμφυλη Βία και Ευαισθητοποίηση των Πολιτών», η οποία ήταν συνδεδεμένη με το διαδραστικό, καλλιτεχνικό δρώμενο @iamnotadoll_project της καλλιτέχνιδος, Ιωάννας Παρασκευά, συμμετείχαν τα μέλη του Ομίλου μας, Έλενα Καρούμπη και Ειρήνη Λαβράνου.

Στις 11 Μαρτίου, καλωσορίσαμε στην ολομέλειά μας δύο νέα δόκιμα μέλη.

Στις 23/1/22 ο Όμιλός μας πραγματοποίησε ξεναγημένη επίσκεψη στην σπουδαία Έκθεση με τίτλο «Των Αντρεωμένων Τ' Άρματα», που πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα της Περιφέρειας Κρήτης, στο πλαίσιο του εορτασμού των 200 ετών από την Επανάσταση του 1821. Στην Έκθεση αυτή παρουσιάστηκαν άρματα και εφόδια των Κρητών της εποχής εκείνης.

Στις 5/2/22 ο Όμιλός μας απύθυνε δια του Τύπου, ευχετήρια επιστολή καλωσορίσματος προς τον νέο Αρχιεπίσκοπο Κρήτης και διατύπωσε την προθυμία του να συνδράμει το έργο του, όσον αφορά στη γυναίκα και το παιδί.

Στις 7/2/22 πραγματοποιήσαμε την πρώτη Ολομέλεια του Ομίλου για το 2022, και πάλι διαδικτυακά, λόγω του κορωνοϊού και κάναμε προγραμματισμό του έργου του Ομίλου, ευελπιστώντας να έχουμε απαλλαγεί από τον κορωνοϊό και τις δυσκολίες που μας επέβαλε.

Στις 2/3/22 πραγματοποιήσαμε δια ζώσης την πανηγυρική Ολομέλειά μας με Κόψιμο Πίτας, μέσα σε εορταστικό κλίμα αισιοδοξίας για τη νέα χρονιά.

Στις 3/3/22 παρακολουθήσαμε τη διαδικτυακή Ημερίδα της SIE, με πρωτοβουλία Σουηδών Σοροπτιμιστριών, για την ενημέρωση/ ευαισθητοποίηση για τις Γυναίκες και στην εμπόλεμη Ουκρανία.

Στις 8/3/22, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας, εκδώσαμε εκτενές Δελτίο Τύπου με στόχο την ευαισθητοποίηση για τις Γυναίκες και παιδιά της Ουκρανίας και προσπάθεια συγκέντρωσης πόρων από την SIE.

Επίσης, με την ίδια αφορμή, η Πρόεδρος του Ομίλου Ελένη Μπρεδάκη - Μαρινέλλα απύθυνε χαιρετισμό στις σπουδάστριες του Μητροπολιτικού Κολλεγίου, στο πλαίσιο εκδήλωσης με θέμα τη «Συμβολή της Γυναίκας στην ανάπτυξη της Επιχειρηματικότητας», κατά την οποία η Αντιπρόεδρος του Ομίλου Μαρία Πισοκάκη, έκανε εκτενή παρουσίαση της γυναικείας επιχειρηματικότητας ως Πρόεδρος του Συλλόγου Γυναικών Επιχειρηματιών Κρήτης.

Στις 10/3/22 ο Όμιλός μας παρακολούθησε ως προσκεκλημένος του καθηγητή ψυχιατρικής κ. Αλέξανδρου Βγόντζα, Εσπερίδα με θέμα την Καταπολέμηση της Ενδοοικογενειακής βίας.

Ο Σοροπτιμιστικός Όμιλος «Ερωφίλη» πραγματοποίησε δια ζώσης την Ολομέλεια και την κοπή πίτας του, φορώντας μάσκες. Με ανασκόπηση των δράσεων της προηγούμενης χρονιάς, με αγάπη και διάθεση προσφοράς στο κοινωνικό σύνολο αλλά και προγραμματισμό νέων κύλησε το απόγευμα. Ιδιαίτερο, χειροποίητο κόσμημα το δώρο από το φλουρί της φετινής βασιλόπιτας το οποίο έτυχε στην Ειρήνη Κουτσαλεδάκη.

Σε μια σειρά δράσεων για την ειρήνη που διοργανώθηκε από το δίκτυο εθελοντών του Δήμου Ρεθύμνης, ο όμιλός μας, την **Τετάρτη 16 Μαρτίου**, μαζί με Ρεθυμνιώτες όλων των ηλικιών, μέλη του δημοτικού συμβουλίου και όλων των φορέων του Ρεθύμνου, συμμετείχε σε συγκέντρωση στην πλατεία του Άγνωστου Στρατιώτη, όπου ανάψανε συμβολικά ένα κεράκι για την ειρήνη.

Στις 20 Φεβρουαρίου 2022 τα μέλη του Σοροπτιμιστικού Ομίλου Ξάνθης έκαναν την 2η εξόρμησή τους, στα πλαίσια του Προγράμματος του Ομίλου «Για ένα καλύτερο Περιβάλλον Επιδιορθώνω, Επαναχρησιμοποιώ και Ανακυκλώνω». Πήγαν στους κάδους ανακύκλωσης ειδών ένδυσης, που βρίσκονται στην είσοδο της πόλης, ρουχισμό και τσάντες. Συνολικές ποσότητες 17 kg βαμβακερών ρούχων, 5 Kg βισκόζ, 3 Kg μάλλινων ρούχων, 2 kg πολυέστερ και 8 τσάντες από συνθετικό υλικό. Με τη δράση αυτή εξοικονομήθηκαν 921 Kg CO₂, ποσότητα ισοδύναμη με ένα ταξίδι 2.893 χιλιομέτρων με Ι.Χ. - δηλαδή περίπου 7 φορές Ξάνθη - Θεσσαλονίκη με επιστροφή, 48,7 m³ νερό, ποσότητα που αντιστοιχεί σε ημερήσια κατανάλωση 325 ανθρώπων και 9.350 MJ ή 2597 KWh ενέργειας που ισοδυναμεί περίπου σε 68 ημέρες κατανάλωσης ενός μέσου ελληνικού νοικοκυριού.

Η πρώτη δράση αυτού του προγράμματος έγινε τον Δεκέμβριο του 2021, εν όψει της ημέρας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του Σοροπτιμισμού. Μέλη του Ομίλου Ξάνθης παρέδωσαν στο σύλλογο τριτέκνων Ξάνθης ρούχα και παπούτσια, που συγκέντρωσαν από τα μέλη τους, για δεύτερη χρήση. Η δράση πέρα από τον χαρακτήρα της ενδυνάμωσης προς τις πολύτεκνες οικογένειες στα πλαίσια των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για δικαίωμα στην πρόνοια, ανθρώπινη αξιοπρέπεια και υγεία προσφέροντας τους καθαρό και αξιοπρεπή ιματισμό, είχε κυρίως χαρακτήρα περιβαλλοντικής και κλιματικής προστασίας καθώς το υγιές και ασφαλές περιβάλλον αποτελεί ανθρώπινο δικαίωμα. Προσφέροντας προϊόντα ένδυσης για δεύτερη χρήση εξοικονόμησαν 1.700 κιλά ισοδυνάμου Διοξειδίου του Άνθρακα CO₂, αερίου που ευθύνεται το μέγιστο για το φαινόμενο του θερμοκηπίου και κατ'επέκταση για την κλιματική αλλαγή. Η ποσότητα αυτή ισοδυναμεί με ταξίδι 5.340 χιλιομέτρων με ΙΧ - δηλαδή περίπου 4 φορές Ξάνθη - Αθήνα με επιστροφή. Εξοικονομήσαμε 3.285 κυβικά εικονικού νερού (m³), ποσότητα που ισοδυναμεί με την ημερήσια κατανάλωση σε νερό 2.190 ανθρώπων και 2.220 KWh ενέργειας, που ισοδυναμεί σε 2 μήνες κατανάλωσης ενέργειας ενός μέσου ελληνικού νοικοκυριού.

Η Πρόεδρος και μέλη του Ομίλου Ξάνθης με τον Πρόεδρο του Συλλόγου τριτέκνων Ξάνθης, μειώνοντας με αυτόν τον τρόπο το

Ανθρακικό, Υδατικό και Ενεργειακό αποτύπωμα μας, συμβάλλουμε στην προστασία του περιβάλλοντος και της κλιματικής αλλαγής. Οι δράσεις αυτές θα επαναληφθούν καθώς θα γίνουν και άλλες δράσεις που σχετίζονται με επανάχρηση και ανακύκλωση στα πλαίσια προγράμματος του Ομίλου για την προστασία του περιβάλλοντος και του κλίματος.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ και ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Με την ευκαιρία του εορτασμού της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας στις 8 Μαρτίου, ο Σοροπτιμιστικός Όμιλος Ξάνθης δώρισε στα νηπιαγωγεία του Δήμου Ξάνθης το βιβλίο «Ισότητα - Σιμόν ντε Μποβουάρ» της παιδικής σειράς βιβλίων για μικρά παιδιά «Μεγάλες ιδέες για μικρούς φιλοσόφους» για τον εμπλουτισμό της βιβλιοθήκης τους. Η προσεγγισμένη αυτή σειρά παιδικών βιβλίων βοηθά τα παιδιά με απλά λόγια να ανακαλύψουν τις βασικές αρχές της φιλοσοφίας. Το συγκεκριμένο βιβλίο αναφέρεται στην ισότητα των φύλων και στις αρχές της Σιμόν ντε Μποβουάρ που πίστευε ότι αν τα κορίτσια και τα αγόρια αντιμετωπιζόταν με τον ίδιο τρόπο και τους επιτρεπόταν να κάνουν τα ίδια πράγματα θα ήταν πιο ευτυχημένα.

Επειδή όλες μας είμαστε μητέρες και πολλές από εμάς γιαγιάδες και εκπαιδευτικοί, ως σοροπτιμίστριες ευαισθητοποιημένες σε θέματα που αφορούν τα παιδιά και τη γυναίκα, και επειδή πιστεύουμε ότι η εκπαίδευση για την ισότητα των φύλων και των ανθρώπων, εν γένει, πρέπει να αρχίσει να καλλιεργείται από νωρίς στα παιδιά, αποφασίσαμε να κάνουμε αυτή την δωρεά στα νηπιαγωγεία της πόλης μας, αφού προηγουμένως πήραμε την έγκριση της Ένωσης Συλλόγων Γονέων και Κηδεμόνων Ξάνθης. Ελπίζουμε ότι το βιβλίο αυτό θα φανεί χρήσιμο εργαλείο και θα βοηθήσει στην εκπαιδευτική σας δραστηριότητα σε θέματα που αφορούν την ανάπτυξη δεξιοτήτων των παιδιών προσχολικής ηλικίας.

Τα βιβλία παραδόθηκαν στην Διευθύντρια Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ξάνθης, κα Εύη Στυλιανίδου με την οποία είχαμε μια πολύ εποικοδομητική συζήτηση, κατά τη συνάντησή μας. Ευχή όλων μας να συνεχιστεί η συνεργασία μας. Από εκεί τα βιβλία διανεμήθηκαν έγκαιρα στα 20 νηπιαγωγεία του Δήμου Ξάνθης, ώστε να υπάρχουν στις βιβλιοθήκες τους προς χρήση, τη φετινή Παγκόσμια ημέρα Γυναίκας 8 Μαρτίου 2022.

Στις 12 Ιανουαρίου προσφέραμε 200€ στο φιλανθρωπικό ίδρυμα «Τάσος Γεωργιάδης» που αποβλέπει στην ηθική και υλική συμπαράσταση συνανθρώπων μας με σοβαρά προβλήματα υγείας που χρειάζονται άμεσα ιατρική φροντίδα στην Ελλάδα ή το εξωτερικό. Το μισό ποσό προήλθε από την ιδρυτική - επίτιμη πρόεδρό μας, Δήμητρα Παπαμιχαήλ εις μνήμη του γαμπρού της.

Στις 26 Φεβρουαρίου κάναμε την πρώτη δια ζώσης ολομέλεια για το 2022 και κόψαμε την πίτα μας, προσφορά της προέδρου Δήμητρας Διγαλέτου. Το τυχερό μέλος του Ομίλου μας που βρήκε το φλουρί, είναι η Γιολάντα Δημητρίου - Νικολάου, που κέρδισε το επετειακό μαντήλι που έδινε η Ένωση για υποτροφίες.

Τον Μάρτιο στηρίξαμε οικονομικά τη δράση της Σοροπτιμιστικής Ένωσης Ελλάδος για ειρηνευτική βοήθεια στα θύματα του πολέμου στην Ουκρανία.

Με αισιοδοξία και αγάπη

Πως να μην είμαστε υπερήφανες για τα Δημιουργήματά μας!

Το δραστήριο ιδρυτικό μας μέλος, η αγαπημένη φίλη Ρούλα Ρούτνερ, που πέρασε από όλα τα αξιώματα σε επίπεδο Ομίλου, χρημάτισε Γραμματέας της Σ.Ε.Ε. και προσέφερε ψυχή τε και σώματι πολλά στη Ένωση, μοιράστηκε μαζί μας μια ακόμη λαμπρή επιτυχία της πολυτάλαντης κόρης της Χριστίνας και φυσικά συγκινηθήκαμε γιατί τη γνωρίσαμε παιδούλα με κοτσιδάκια, αυτό το τρυφερό κοριτσάκι γεμάτο γλυκό χαμόγελο και εξαιρετική ευγένεια.

Μαθαίναμε από τη μαμά της, την αγαπημένη φίλη Ρούλα, τις μαθητικές της προόδους, τις εξαιρετικές φοιτητικές της επιδόσεις, τις λαμπρές επιστημονικές και επαγγελματικές της προόδους, αισθανθήκαμε μαζί με τους γονείς της υπερήφανες όταν παρασημοφορήθηκε από τον Πρόεδρο της Αυστριακής Δημοκρατίας, Alexander van der Bellen, με χρυσό παράσημο, για τη συμβολή της στην προώθηση της εκπαίδευσης και του πολιτισμού του Αυστριακού Κράτους.

Την χαρήκαμε νυφούλα και τώρα ... ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΗ στη Σχολή Μωραΐτη

Συγχαρητήρια λατρεμένη μας Χριστίνα, να σε έχει ο Θεός καλά όπως και τον καλό σου και να πλημμυρίζεις τις καρδιές των γονιών σου και κατ' επέκταση και τις δικές μας με διαρκείς επαγγελματικές και επιστημονικές επιτυχίες.

Εκ μέρους όλων των μελών του Ομίλου με πολλή αγάπη,
Η Τακτική Εκπρόσωπος, Έφη Βουρλιώτου

Η πρόεδρος και τα μέλη του Σ.Ο Ρεθύμνου Ερωφίλη εκφράζουν τα θερμά τους συγχαρητήρια στον Μητροπολίτη Ρεθύμνου και Αυλοποτάμου, κκ Ευγενίου για την εκλογή του ως Αρχιεπισκόπου Κρήτης και είμαστε πεπεισμένες ότι ο φωτισμένος και άξιος ιεράρχης μας θα ανταποκριθεί επάξια στα νέα του καθήκοντα. Του ευχόμαστε υγεία και μακροχρόνιωση.

Αλησμόνητες / οι

Εις μνήμην της αλησμόνητης και πολυαγαπημένης μας Βάσως Σταυριανοπούλου - Γκανάτσου, προσφέραμε 50 ευρώ στο Φιλόπwxο Ταμείου του Ι. Ν. Αγίου Ανδρέα, Άνω Πατήσια. Σ.Ο. Αθηνών - «ΙΔΡΥΤΙΚΟΣ»

Κι απ' τη γωνιά ο καλός της Λήθης σύντροφος
τ' αγαπημένο μας παλιό ρολόι,
τραγουδιστής του χρόνου, κι αυτός κλαίοντας
ρυθμίζει αργά, φριχτά, το μοιρολόι....(Λ. Πορφύρας)
Lacrimae Rerum.

Καλό Παράδεισο αγαπημένη φίλη Βάσω.

Ισχυροί δεσμοί μας ένωσαν στην κοινή πορεία μας στον Σοροπτιμισμό.

Τα συλλυπητήρια στον Όμιλο και στην οικογένειά της

Αντί στεφάνου καταθέτω 60 ευρώ για τις ανάγκες του περιοδικού μας.

Καίτη Κάστρο - Λογοθέτη

Αγαπημένη μας Αδελφή και Φίλη Αλεξάνδρα,
Σε συλλυπούμεθα βαθύτατα για την απώλεια του ανεκτίμητου και ευγενικού συζύγου σου, που ανήλθε στην Αιώνια Ανατολή.

Με Σοροπτιμιστικά αισθήματα,
Η Πρόεδρος και τα Μέλη

του Σοροπτιμιστικού Ομίλου Αθηνών - «ΙΔΡΥΤΙΚΟΣ»

Την Πέμπτη 13 Ιανουαρίου του 2022 τα μέλη του Σοροπτιμιστικού Ομίλου Καβάλας με θλίψη στην ψυχή, αποχαιρέτησαν την Τάνια (Σουλτάνα) Ιωαννίδου, παλαιό και αγαπημένο μέλος, για το ταξίδι που η φύση όρισε για όλους τους ανθρώπους.

Η εκλειπούσα υπηρέτησε τον Όμιλο δύο φορές ως Πρόεδρος και πρόσφερε τις γνώσεις και τις ικανότητές της, ως Αντιπρόεδρος, Συντονίστρια Περιβάλλοντος, Εκπρόσωπος και μέλος διαφόρων επιτροπών.

Από τον θάνατο του συζύγου της και μετά ως αληθινή ΣΟΡΑ-ΟΠΤΙΜΑ, άνοιξε την αγκαλιά της και φρόντισε όλα τα ηλικιωμένα μέλη της οικογενείας της, στα δε νεώτερα μέχρι το τέλος της ζωής της στάθηκε αρωγός και συμπαράστατης.

Ο θάνατος πήρε μακριά μας μια φίλη, το αποτύπωμα όμως του ευγενικού και δοτικού χαρακτήρα της θα είναι έντονο στις μνήμες όλων μας που έζησαν, συνεργάστηκαν και μοιράστηκαν δράσεις μαζί της.

Οι άνθρωποι πεθαίνουν μόνο όταν τους ξεχνάμε.

TANIA θα είσαι πάντα στη σκέψη μας.

ΣΤΟ ΠΛΕΥΡΟ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ

ΓΙΑ ΝΑ ΧΑΜΟΓΕΛΑΣΟΥΝ ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ
ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΑ ΣΦΑΛΙΣΜΕΝΑ ΠΑΡΑΘΥΡΑ

Μια πρωτοβουλία
της Σοροπτιμιστικής
Ένωσης Ελλάδας
για προσφορά ανθρωπιστικής
βοήθειας στις αδερφές
της Ουκρανίας